

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membres
de la UGC

Catalunya Cristiana

"Maria fou predisposada
per Déu per al seu rol únic
en la història de la salva-
ció: mare de l'home-Déu.
Plena de gràcia des del
començ, retrobà aquesta
unitat sense falla que la
farà estar plenament a
l'unison amb el seu Fill. I
tota la seva vida no fou
més que una llarga fide-
litat a la seva vocació."

Missal de diumenges
i festes

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N. 219

Setmana del 4 al 10 de desembre del 1983

50 Ptes.

Afinant

El dit a la llaga

Sobre l'afer candent de la dissuasió nuclear i de l'idealisme d'un desarmament unilateral, els bisbes francesos, amb un coratge rar, afinen plenament enmig del guirigall general. Entre altres coses, diuen: "Veritablement ningú no vol la guerra. I menys que ningú els especialistes, més informats sobre els seus riscos. El «vencedor» esdevindria també capolat i l'avantatge de regnar sobre un adversari «vitrificat» no és pas evident. Tanmateix certs països miren de treure profit de la guerra sense haver de pagar el preu de fer-la: simplement amb l'amenaga d'exercir un xantatge permanent. Hitler va usar aquesta estratègia contra els demòcrates occidentals. Aquests varen recular per no «provocar-lo» quan hi hagué el rearmament del Ruhr, l'ocupació d'Àustria, després la dels Sudetes, finalment la de tota Txecoslovàquia. Calgué la invasió de Polònia perquè les democràcies occidentals s'adonessin que havien reculat per saltar millor. El conqueridor ama sempre la pau. Voldria penetrar sobre el nostre territori sense trobar resistència, escrivia Clausewitz, orfebre en la matèria!"

Avui em limito doncs, a la transcripció.

Joan E. Jarque i Jutglar

Sumari

6
MARE I MESTRA
Luter: un reformador que cal estudiar

9 i 13
CATALUNYA
Monsenyor Camprodon demana atenció pels immigrants de color
Sabadell: La parròquia de Sant Salvador celebra el cinquantenari

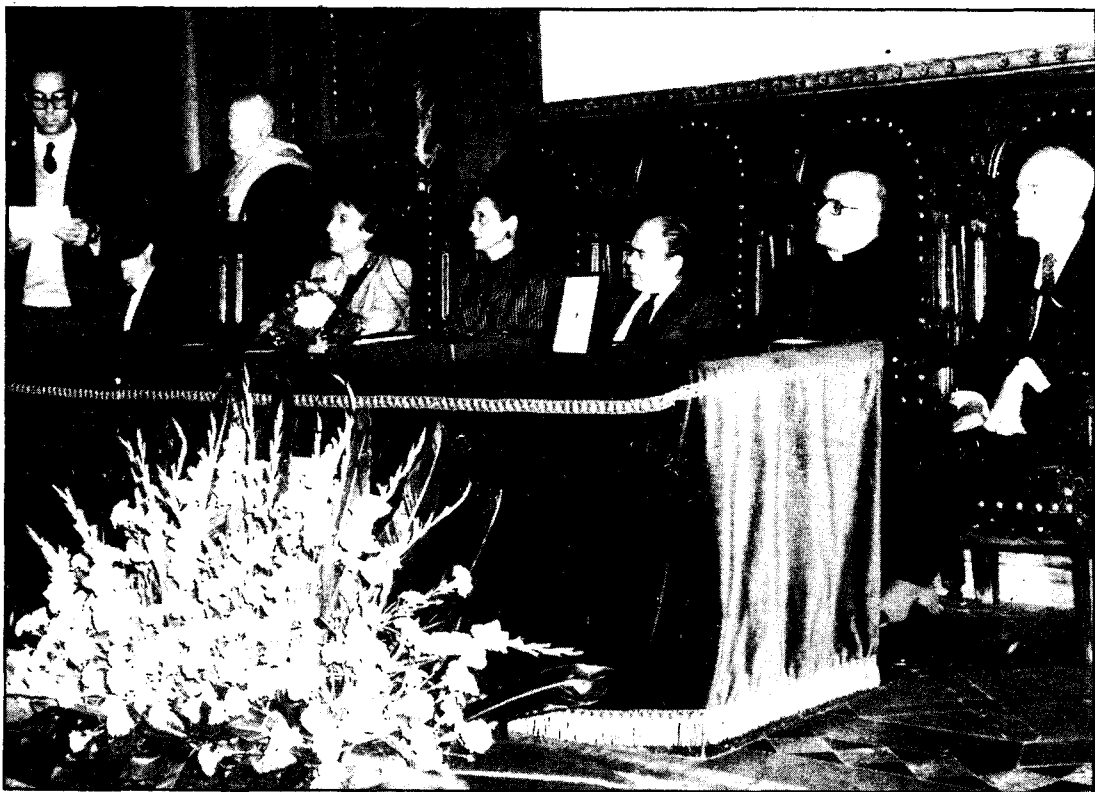
22
MISCEL·LÀNIA
La Bíblia en les Corts i el Parlament de Catalunya

CENTRALS
Hi ha un monstruós pecat social en el món

300 anys de l'Escola Pia a Catalunya

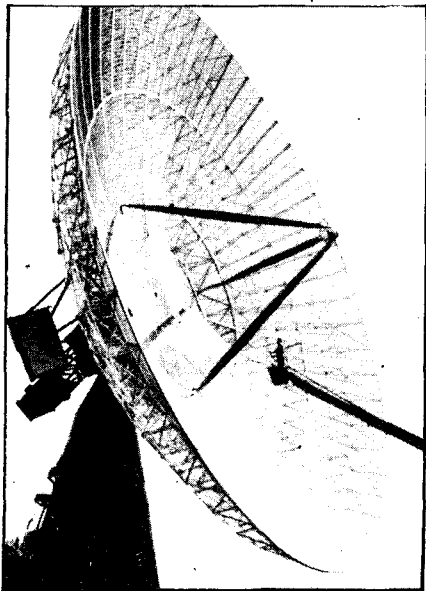
BARCELONA.— El president de la Generalitat, Molt Honorable senyor Jordi Pujol i Soley, presidí l'acte celebrat al Paraninfo de la Universitat de Barcelona que encetava la sèrie d'actes que arreu del Principat tindran lloc per tal de commemorar el tricentenari de la presència de l'Escola Pia al nostre país.

A la fotografia, el pare Josep Maria Balcells fent ús de la paraula. D'esquerra a dreta apareixen el conseller d'Ensenyament Joan Guitart, la senyora Marta Ferrusola de Pujol, el president de la Generalitat, el Dr. Martí Alanís, bisbe d'Urgell, i el senyor A. M. Badia i Margarit, rector de la Universitat de Barcelona. (Reportatge a la plana 13.)

Els catòlics suïssos proposen

Una hora de silenci televisiu la nit de Nadal

Els catòlics suïssos han adreçat a les televisions europees la petició d'una hora de silenci televisiu durant la vetlla de Nadal, a fi que la festa pugui ésser més viscuda en família i també pels actors, locutors i tècnics dels ens emissors.

A C.C. ens fem nostra idea dels suïssos —que es lamenten perquè la televisió no deixa espai per a la reflexió i celebració íntima de la diada— perquè cal que les nostres famílies tinguin un petit descans per evadir-se de tantes coses com materialitzen el Nadal, i absorbeixen el seu veritable sentit. Perquè per una estona puguem evadir-nos de la manipulació mental, i retornar a la meditació del misteri nadalenc i sentir-ne la immensa alegria.

Els suïssos proposen que aquesta hora sigui de les 19 a les 20. Nosaltres no ens atrevim a proposar-les igualment, perquè els nostres horaris són ben diferents. Però aquesta hora de silenci televisiu creiem que seria en benefici de la intimitat familiar, i també per aquells que rera la petita pantalla no disposen ni d'un minut per celebrar el seu Nadal.

Important document
de la Santa Seu

El futur de la Humanitat passa per la família

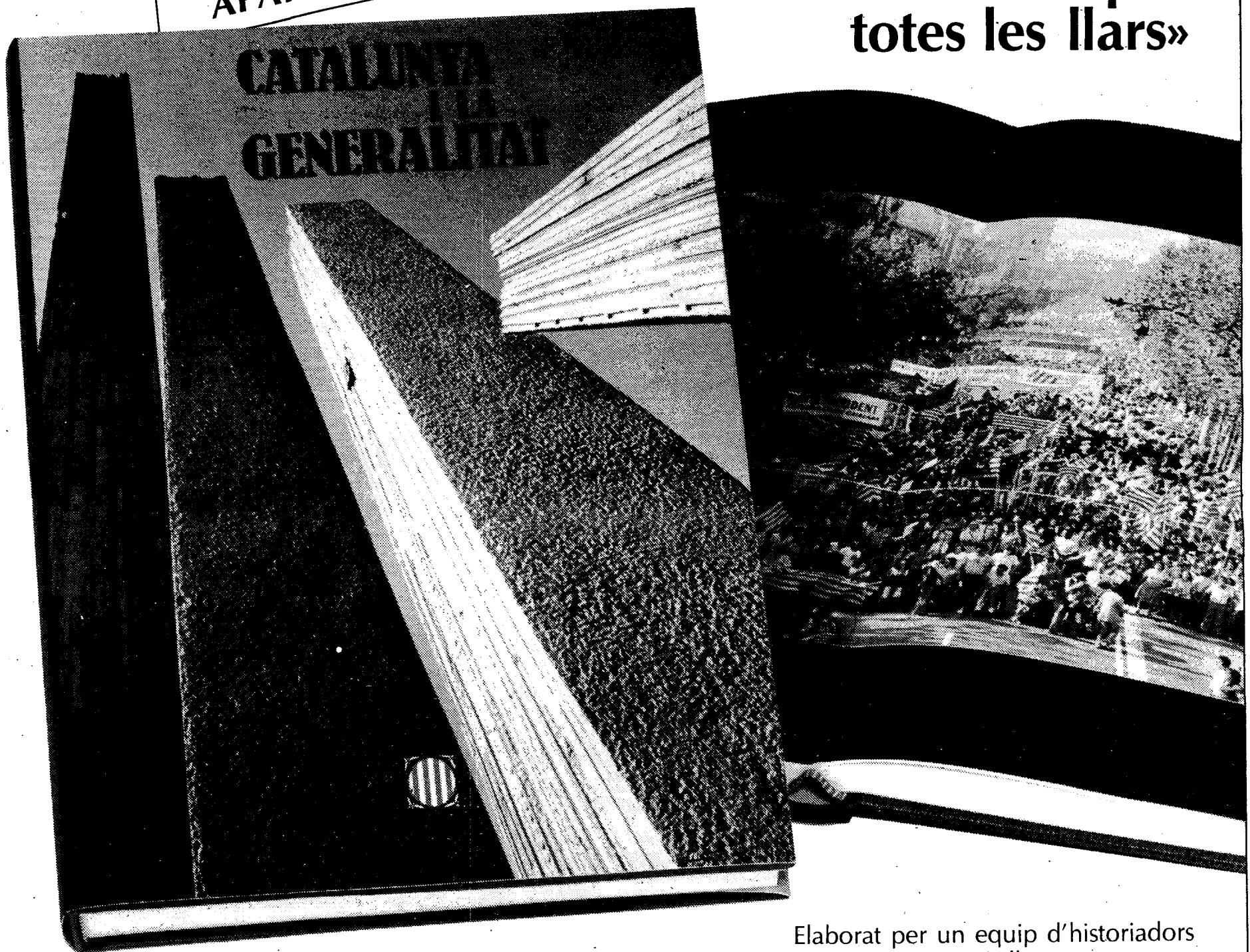
CIUTAT DEL VATICÀ.— La Santa Seu ha fet pública una "Carta dels Drets de la Família" que recull la doctrina pontificia sobre la cèl·lula familiar a la llum de la problemàtica actual, tot i posant l'accent en el reconeixement que dels drets de la família han de fer els governs dels estats.
CATALUNYA CRISTIANA, davant de la importància del tema, hi dedica l'article editorial d'aquesta setmana i publicarà el text sencer de la carta pontificia en el proper número.

CATALUNYA I LA GENERALITAT

AL LLARG DE LA NOSTRA HISTÒRIA

D'INMEDIATA
APARICIÓ

«El llibre per
totes les llars»

Elaborat per un equip d'historiadors
dirigits per Joan Culla

Segurament mai no seran
suficients els esforços
col·lectius per a recupe-
rar el sentit de la història de
la nació catalana. La col·lec-
ció SOM I SEREM que s'ini-
cia amb aquest llibre, pot
esdevenir un nou vehicle de
comunicació.

Aquest llibre surt a la llum pú-
blica aquest any que Catalu-
nya commemora el **cinquante-
nari** de la mort del president
FRANCESC MACIÀ, lluitador incan-
sable per les llibertats de Catalunya
i restaurador de la Generalitat con-
temporània. Serà llegit i contemplat
com un homenatge a la seva vene-
rable figura històrica.

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament de la Presidència

Distribució: L'Arc de Berà - Centre Difusor d'Edicions Catalanes
Llull, 10, 14 - Tel. 300 32 51 / 300 33 00 - Barcelona-5

Editorial

La "Carta dels drets de la família"

La Santa Seu publicà el dia 24 passat una "Carta dels drets de la família" que ens atrevim a afirmar que farà època. És un document curt (en trobareu el text íntegre en el proper número), com s'escau a una "carta", compost per un preàmbul i dotze articles, adreçat "a totes les persones, institucions i autoritats interessades en la missió de la família". Va ser suggerit pel Sinode dels Bisbes d'ara fa tres anys i ha estat elaborat en col·laboració amb totes les Conferències Episcopals i amb nombrosos moviments i associacions familiars. Vol ser "una formulació —el més completa i ordenada possible— dels drets fonamentals d'aquesta societat natural i universal que és la família". I, com diu el preàmbul, ofereix a tots els que comparteixen la responsabilitat del bé comú "un model i una referència per elaborar una legislació i una política familiars, ensems que una orientació pels programes d'acció".

Els dotze articles d'aquesta carta assenyalen, cada un d'ells, algun abús, alguna desviació o alguna llacuna en la legislació, en la pràctica o en l'opinió corrent sobre la família. És per això que ja s'ha dit que serà criticada pels quatre costats però per raons diferents. La seva formulació positiva, tanmateix, com una relació de drets, li dona un to molt allunyat dels documents habituals de la Santa Seu —i aquest hauria pogut ser-ne un de més— concebuts en forma de condemnes i d'avertències.

Essent un document curt, com ja hem dit, i de fàcil lectura gosem esperar que les famílies cristianes, les parròquies, les associacions i els moviments en faran l'estudi que es mereix. Els especialistes en faran, sens dubte, una presentació autoritzada i aprofundida.

Mentrestant, ens hem de limitar a un breu comentari-presentació de caire periodístic subratllant aquells punts en els quals més es manifesta l'aspecte redreçador d'errors del qual parlàvem. Així, ja el primer article, després d'afirmar el dret de tothom "a poder escollir lliurement el seu estat de vida, per tant de casar-se i fundar una família, o restar solter", afegeix com a conseqüència que "el valor institucional del matrimoni ha de ser protegit pels poders públics. (I que) la situació de les parelles no casades no s'ha de posar en el mateix pla que el matrimoni contractat degudament". La legislació tributària espanyola, que de fet premia les unions lliures gravant excessivament els casats, ja té quelcom a aprendre d'aquesta Carta si en volen fer cas. L'article tercer parla del dret "inalienable dels esposos a decidir l'espai entre els naixements", formulació positiva de la planificació familiar que tan sovint és oblidada a casa nostra quan es parla de la concepció catòlica de la procreació. L'article quart no és cap sorpresa, presenta l'avortament com "una violació directa del dret fonamental de tot ésser humà a la vida", i el cinquè afirma que el dret dels pares a l'educació de llurs fills és un dret "original, primer i inalienable". Aquesta breu presentació mostra a bastament que ens trobem davant d'un document important, d'una actualitat extrema i d'un abast molt més ampli que el del cercle dels fidels.

"L'astrònom que ha vist la Llum"

Amb aquest títol el "Time" de la setmana passada publicava una notícia que podríem dir que ha esdevingut de primer ordre en la gran premsa d'occident. Es tracta, senzillament, del fet que el conegudíssim astrònom Fred Hoyle, fins ara tingut per ateu radical, acaba de publicar un llibre interessantíssim "L'Univers intel·ligent" (London, Michael Joseph, 1983), en el qual exposa una visió del cosmos ben diferent de la que fins ara ell mateix havia mostrat: ve a dir que la ciència exigeix que hi hagi una intel·ligència superior que ha dirigit el curs de l'aparició de la vida i l'home sobre la Terra.

A la secció "Cultura Científica" de C.C. hem dit ja que la matemàtica ens ensenya que l'evolució dels sers vius fins arribar als animals actuals només pot explicar-se per una orientació o finalisme en l'evolució, que exigeix una intel·ligència orientadora, ja que segons el càlcul de probabilitats si s'hagués fet a l'atzar s'haurien necessitat molts més milions d'anys per a l'evolució que hi ha hagut, que no pas els que la ciència ens diu que de fet han transcorregut des de l'inici del nostre món (vegi's l'article sobre Salet, núm. 19 de la sèrie "Cultura Científica", C.C. núm. 211). Doncs bé, és precisament aquest mateix argument, segons sembla, que ha fet canviar la mentalitat del nostre Fred Hoyle.

Aquest cèlebre astrònom va néixer a Yorkshire el 1915. Durant molts anys exercí el professorat a Cambridge. Va ésser, juntament amb Bondi i Gold, l'elaborador de la teoria cosmològica dita de "l'estat estacionari" ("Steady state"), segons la qual el món existiria

des de sempre, sense canvis notables de conjunt al llarg dels segles (d'aquesta visió cosmològica ja en parlarem algun dia a la secció de Cultura Científica). És un home d'una imaginació extraordinària i d'una fecunditat literària per a la divulgació de la ciència encara més extraordinària. Fins i tot ha escrit llibres de ciència-ficció, per a donar a conèixer al gran públic certs aspectes de la ciència i de les seves aplicacions possibles. Una de les seves obres publicada el 1966 fou "L'home en l'Univers". Abans n'havia publicat sobre galàxies, quasars i altres temes astronòmics, essent potser la més cèlebre sobre el tema "Fronteres de l'Astronomia" del 1955. Però fins ara en tots els seus escrits no havia deixat mai de mostrar-se ateu convençut. I és que tant el seu pare com la seva mare van viure i morir en l'ateisme radical, i en ell van educar el seu fill.

Potser el 1973 ja començà el canvi en la vida del nostre home. Aquest any va decidir retirar-se amb la seva fidel esposa Bàrbara, amb qui s'havia unit en matrimoni el 1940, al districte de Lago, a una espècie d'ermita, entre llibres per a dedicar-se a escriure, la seva ocupació preferida. Fruit d'aquest recés ha estat precisament la publicació del llibre que ens ocupa. La sorpresa que ha produït ha estat enorme: Hoyle rebutja el postulat neodarwinista que diu que el pur atzar ha regulat l'evolució; i afirma que les característiques de l'home són de tal ordre que és totalment impossible que la selecció natural actuant atzarosament les hagi pogut produir. Igualment, diu, és impossible que la vida hagi sorgit per un

atzar: els enzims necessaris per a la vida són tan complicats que la probabilitat que es formi per casualitat és d'un divídit per deu elevat a quaranta mil! Però... encara diu més: la consciència del sacrifici, els impulsos morals i religiosos (que han produït màrtirs), etc. no poden explicar-se dins l'esquema darwinista.

D'on ve la vida, doncs, tal com la tenim a la Terra? Hoyle ens contesta: Només una intel·ligència suprema que governa cel i terra pot haver-la originada. "Aquesta intel·ligència suprema és remota i inaccessible, o és tan a prop nostre que podríem entrar en contacte amb ella si sabéssim com?" I respon així: "Crec en un creador diví, si pogués entendre-ho" (Sembla com si digués: "Crec; ajuda la meua incredulitat!" (Mc 9,24).

Troblem molt adequat el títol que el "Times" ha donat a la notícia: "L'astrònom que ha vist la Llum", la Llum en majúscula. Ha vist la resposta al gran interrogant de com ha pogut formar-se l'univers i la vida; potser només hi ha entrellucat. No ha arribat encara a plena llum. Però allò que de debó considerem interessant és que ha començat a trobar Déu a partir d'una fredda profundització científica. És clar que amb això no n'hi ha prou. Hi cal també la voluntat i l'obertura del cor a l'acció de la gràcia. Però potser també el nostre astrònom ja ha començat a disposar d'una freda profundització científica. És clar que amb això no n'hi ha prou. Hi cal també la voluntat i l'obertura del cor a l'acció de la gràcia. Però potser també el nostre astrònom ja ha començat a disposar d'una freda profundització científica.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia
de Barcelona.

Catalunya
Cristiana

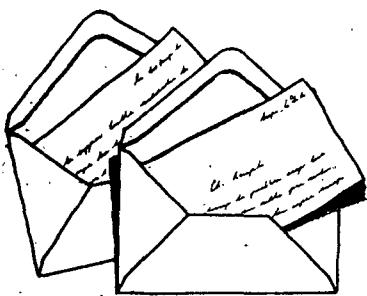
Redacció Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Dif. i J.
controlada
per O.J.D.

Cristians i socialisme

M'ha agradat força l'escrit d'A. Dalmau i Jover "Cristians pel socialisme?" publicat al núm. 217. Hi estic completament d'acord. Voldria fer-hi uns comentaris.

El socialisme és bo. És el contrari de l'egoisme. El programa polític que tendeix a proporcionar el benestar a la societat, a tota la societat, és un bon programa. El comunisme que no és més que la sublimació del socialisme, encara és millor. És el summum. Recordem, sinó, les primeres comunitats dels cristians, que provocaven conversions a dojo perquè la gent quedava meravellada: "Mireu com s'estimen...". Recordem les encara actuals comunitats religioses a les quals cada membre aporta tot el que pot i en retira just el que necessita. Voleu ideal més

noble? Voleu germanor més bonica?

El que passa és que en aquestes comunitats només hi ingressa qui ho demana voluntàriament i n'accepta les regles. No s'obliga ningú a sotmetre-s'hi, mai! Així que sortim d'aquestes comunitats, però, malament rai. Hi ha un altre tipus de "comunitats" que teòricament també són molt boniques si bé amb uns objectius més discrets que són les cooperatives, però renoi!, aquí les coses ja comencen a fallar, aquí comencen a evidenciar-se els defectes que comporta quan els socis (que també són voluntaris) no se senten moralment i totalment vinculats per les "regles". I si ampliem més l'àmbit territorial i considerem un poble, un país, on en instaurar-se un règim socialista o comunista, ni que sigui democràticament, per desig de la majoria, s'obliga tothom a sotmetre-s'hi, resulta evident que es fa violència a una àmplia minoria, que té iguals drets també. I això, que és molt important i greu, no seria res si només es tractés d'aquesta violència.

Hi ha un altre aspecte decisiu i definitiu. Jo diria: No fem cas de paraules, de projectes o de propagandes. Mirem els fets. Rússia des de 1917, Espanya 1936, Hongria, Polònia,

Estònia, Letònia, Lituània, Txecoslovàquia, Albània, etc. etc. No hi ha ni un d'aquests països on l'home sigui respectat com a persona humana, no hi ha llibertat per ningú, ni democràcia, ni respecte envers la persona —ni tant sols per la dels seus addictes—, ni la societat ni els seus costums ni les seves creences i la persecució religiosa, encara avui, més declarada més dissimulada, continua amb tot rigor.

Que els cristians hem de comprendre, d'estimar, l'enemic? De bon cor. Que hem de perdonar i estimar els adversaris polítics? Oi tant! Tant com hem d'avorrir el pecat i l'error, hem de respectar i estimar el pecador i l'errat. Mantenir-hi diàleg per veure d'arribar a una entesa que permeti la convivència. Però d'això a fer com si fóssim uns passerells i marxar de bracet com si no sabéssim què hi ha sota la pell d'ovella...!

Antoni Munné

Les misses de la televisió

M'agrada escoltar cada diumenge les misses de la televisió. I dic "les misses", perquè, encara que tant la castellana com la catalana les posin a la mateixa hora, de tant en tant

les canvio per a comparar-les, ja que jo, gràcies a Déu, estic bé de salut i vaig a missa a la Parròquia. D'aquestes comparacions n'he tret les següents conclusions:

Les "nostres", les que responen a la nostra manera de ser, malgrat la manca de mitjans que tenim a la televisió catalana, surten força bé. El moviment rotatiu de cantaires és interessant. Sentim cançons ben "nostres" o, almenys amb la nostra parla. Els celebrants, molt dignes, amb tota la devoció i senzillesa que es distingeix en la litúrgia catalana.

Les altres, ens les donen amb tot l'esplendor possible, amb l'exhibició de casulles brodades amb or o pedreria, que evocuen uns costums i uns temps litúrgics diferents. Com ja sabem, la TV espanyola compta amb tota mena de mitjans. I aquestes misses tenen, d'interessants, que podem contemplar cada diumenge un santuari o parròquia distints i uns celebrants i cantants, així mateix diferents cada diumenge. Cada cristià pot seguir les misses segons la seva manera de fer.

I ara vénen els "peròs": Preguntem: ¿Per què a la TV catalana no es pot canviar de Santuari o de Parròquia? ¿Es que no en tenim?

La diferència més gran és que en les misses castellanes hom dona a cada moment el nom de l'autor de la música i de la lletra de les cançons i, fins exagerant, els noms dels lectors. A les de Catalunya, res de res. Només al començament i en un rètol que passa furient i gairebé no tens temps de llegir-lo, donen el nom del cor i del seu director, però mai de qui són les cançons, ni la música ni la letra. Acceptem que la manera de ser de casa nostra és més austera, que no ens agrada gaire propaganda quan fem les coses ben fetes. Però penso sempre que no hi seria

de més que en el moment de cantar passés un rètol amb el nom altra vegada del cor que canta, el del seu director i el dels autors de la música i de la lletra de les cançons.

Molts ho agrairien.

Fidelius

Enquesta als nois i noies d'ara

Aprofito aquesta secció de CC per fer una mena d'enquesta als nois i noies d'ara.

—Per quins motius creus tu que en una família cristiana on els pares han rebut una fe bàsica a la qual han respost amb una conducta honrada que no han deixat d'impulsar en els fills, es trobi en el moment d'ara en aquest marasme de silenci?

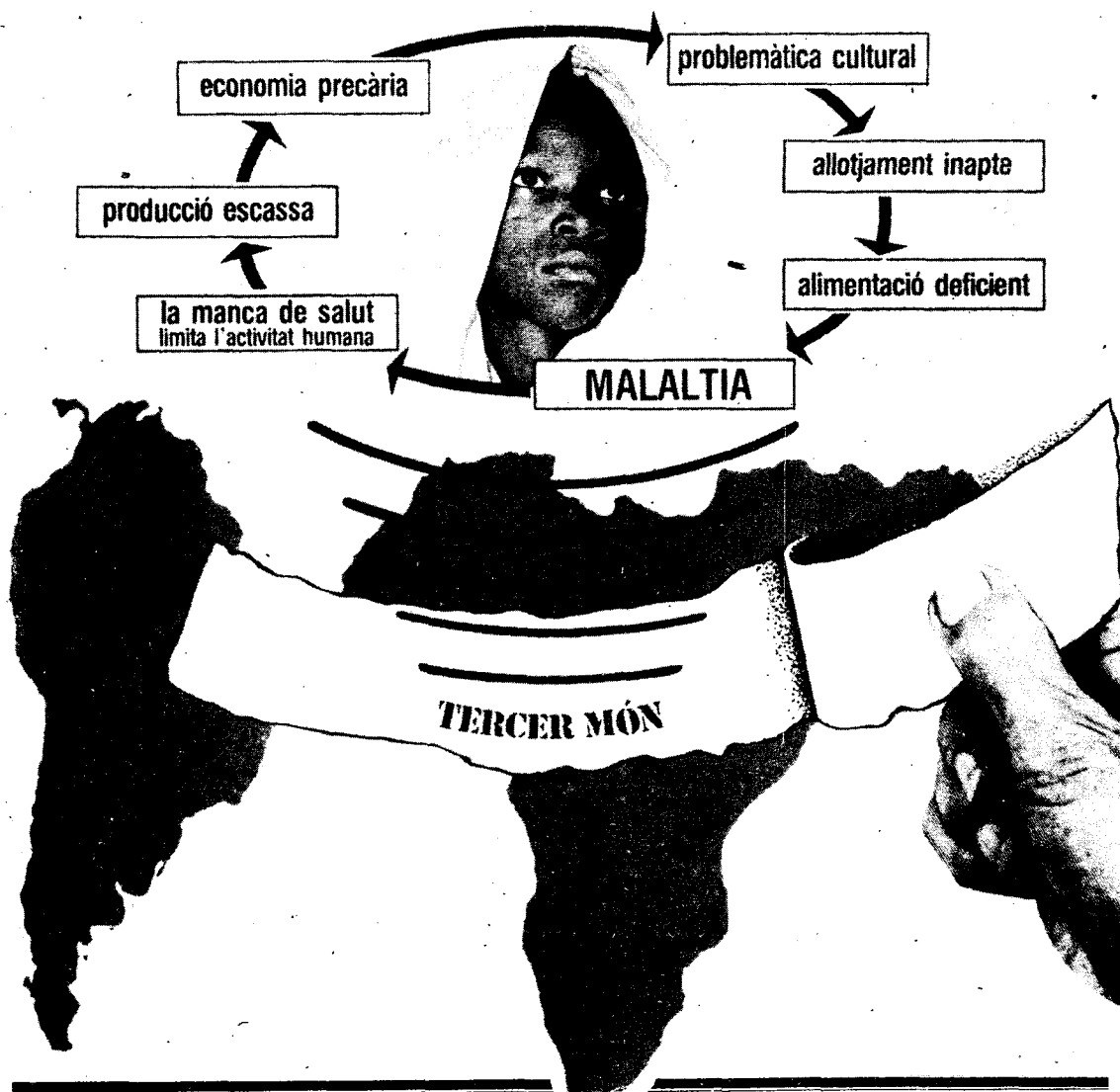
—Creus tu que aquesta fe heretada, acceptada i assumida sense discussió, viscuda i estimada, era mancada de força, de vertebració, de coneixements, d'història, d'arguments?

—Creus tu que el materialisme paganitzant que ha introduït a poc a poc aquest concepte actual de la vida, n'ofegà el concepte del més enllà?

—Creus tu que aquesta "glòria d'Aquell que tot ho mou" la magnificència de la qual se'ns fa palesa a cada moment, pot ser silenciada o ignorada per aquestes noves generacions que cerquen adreces nous motius d'esperança i de felicitat?

P. LL. de S.

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

ENFRONT D'AQUESTA REALITAT... HI HA QUELCOM A FER

- divulgar una educació sanitària bona i extensa.
- prodigar la medicina preventiva i la higiene.
- formar personal sanitari i proporcionar-ne quan calgui.
- sostenir hospitals i dispensaris.
- contribuir amb medicaments, material sanitari i ambulàncies.

MEDICUS MUNDI, Organisme Benèfic de Cooperació Sanitària, ha contret el compromís d'ajudar el Tercer Món en tot allò que es refereix a l'àmbit de la salut. Si podeu col·laborar amb nosaltres en aquesta tasca, us ho agrairem. Escriviu-nos o bé veniu a veure'ns.

MEDICUS MUNDI - Rosselló, 223 - Barcelona-8

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

Pep Martínez-Ernest Pug

NADAL

HISTÒRIA I SENTIT D'UNES TRADICIONS

Editorial Claret

NADAL

Història i sentit d'unes tradicions

Per què Nadal es celebra pel desembre?

Quin significat té el tió?

I l'arbre de Nadal?

D'on ve el costum de fer pessebres?

Per què les innocentades?

I el bisbetó?

Per què els Reis porten joguines?

Per què els tortells amb sorpresa?

Quin futur té la festa de Nadal?

I, a més a més, material per a celebrar (textos, rondalles, poesies, escenificacions, cançons) i activitats (com fer el pessebre, una estrella, nades, figuretes, torró de crocant...).

Tot això fa que sigui el LLIBRE DE NADAL DE LA FAMÍLIA I DE L'ESCOLA.

Preu: 300 ptes.

Editorial Claret

Catalunya

Berguedà i Osona reclamen el cànon energètic a la Diputació

Hi ha polèmica en la Diputació barcelonesa pel destí donat als fons del cànon energètic durant les presidències de Francesc Martí Jusmet (actual Delegat del Govern) i Antoni Dalmau.

Fa un mes, el diputat Jordi Camps (CiU) sol·licità a Dalmau (PSC-PSOE) que informés sobre la situació del cànon energètic; la seva partida d'ingressos; la determinació específica de les transferències per aquest concepte, realitzades als municipis afectats; i, cas que no s'hagués practicat l'esmentada transferència, es demanava que se satisfessin les quotes del cànon.

Per llei de març de l'any 1981, els ingressos obtinguts per aquest cànon seran administrats per les corporacions provincials i s'aplicaran preferentment en benefici del creixement i manteniment de la infraestructura de les zones directament afectades per la implantació de generació elèctrica del carbó, hidràuliques o d'energia nuclear. Les principals comarques afectades i que per tant, han de resultar beneficiades són les del Berguedà i Osona amb els municipis de Cercs i Vilanova de Sau.

Segons fonts de l'equip de govern de la Corporació, els ingressos procedents del cànon fou de vint-i-vuit milions i mig l'any 1981; gairebé cent quaranta nou milions l'any 1982; i de moment, noranta un milions durant el primer semestre de 1983.

No va haver-hi infracció penal en el presumpte frau del transport

El titular del Jutjat d'Instrucció número 11 de Barcelona Rafael Márquez Romero, decretà arxivar el cas del presumpte "fraud del transport".

Com ja se sap, el Sindicat de Treballadors Autònoms del Taxi de Catalunya i el Sindicat de Transportistes Autònoms de Catalunya presentaren querella, fa dos mesos, contra alts càrrecs de l'administració central i autonòmica, acusant-los d'una estafa per valor de tres mil milions de pessetes pel cobrament il·legal d'impostos. En relació a aquesta querella, nou persones d'ambdues administracions feren declaració en el Jutjat de Barcelona.

L'acte dictat pel jutge textualment diu que "els fets no són constitutius d'infracció penal, per la qual cosa es procedent acordar l'arxiu de les actuacions, conforme a la regla primera de l'article 9 de la Llei d'Enjuiciament criminal".

A les comarques barcelonines hi ha 42.267 estrangers

A la província de Barcelona hi ha 42.267 estrangers controlats legalment, segons fonts del Govern Civil, encara que en la realitat aquesta xifra podria augmentar el doble o el triple si es consideressin les permanències il·legals.

D'aquests 42.267 estrangers, 34.061 viuen a Barcelona amb permís de treball, 7.143 sense contracte laboral i 1.063 amb permisos especials. Totes aquestes xifres es refereixen al primer trimestre de l'any 1983. Dels 34.061 treballadors estrangers legals, 14.025 són europeus; 10.813 americans, 8.549 sud-americans, 1.413 centre-americans i 89 canadencs. Del continent africà hi ha 4.658 ciutadans amb permís de treball, d'asiàtics 4.368 i d'Oceania 92.

Espanya

El 60 per cent dels comerços d'un carrer saragossà assallats

Els comerciants del sector del carrer d'Alfons I de Saragossa, expressaren a través d'una nota feta pública, la seva preocupació pels reiterats robatoris.

Els comerciants del sector assenyalaren en el seu escrit que en tot l'any "han estat objecte de robatoris amb frac-

tura d'aparadors, en alguns casos reiterats, més del 60 per cent dels comerços".

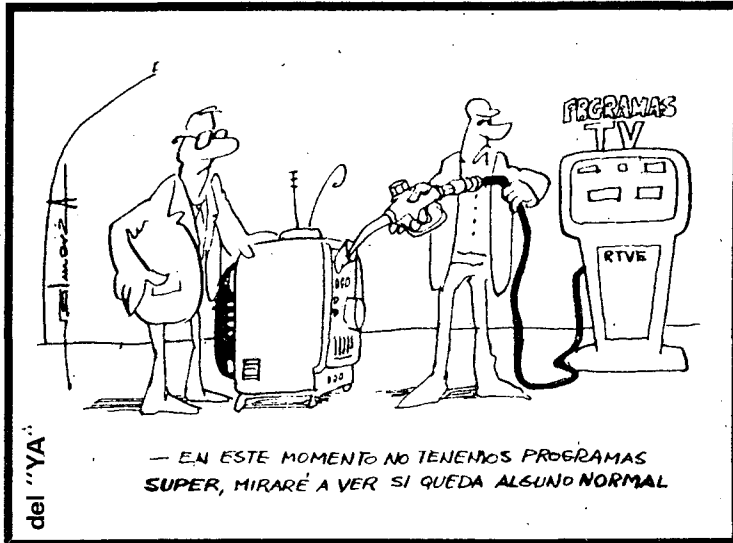
Cada vegada són menys els escolars que estudien francès

L'ensenyança del francès ha descendit a Espanya gairebé un quaranta per cent durant els últims deu anys al mateix temps que la de l'espanyol ha augmentat a França gairebé un deu per cent en els últims cinc anys. Segons dades del Ministeri d'Educació i de l'Ambaixada francesa, només el quaranta sis per cent dels alumnes d'E.G.B. (980.801) van cursar francès l'any passat.

Actualment existeixen a Espanya cinc instituts francesos i quatre liceus, situats a Madrid, Barcelona, València Alacant i Bilbao, on se'ls imparteix el batxillerat bilingüe reconegut pels dos estats; a uns set mil joves.

Deu mil funcionaris residents a Madrid seran traslladats a les autonomies

Uns deu mil funcionaris de l'Administració central residents a Madrid seran traslladats a les comunitats autònomes, d'acord amb els procediments que s'estableixen en el projecte de llei de mesures per

a la reforma de la funció pública.

Els funcionaris transferits des de Madrid s'integraran prèviament en l'organització de la funció pública de les comunitats, les quals els garantirán el dret a romandre en el grup del cos o escala de procedència, mantenint tots els seus drets.

Per motivar el trasllat voluntari, el projecte arbitra la preferència d'aquests funcionaris dels serveis centrals per concórrer als concursos convocats per comunitats autònomes. A més tindran ajudes econòmiques per compensar les despeses de trasllat i de la nova instal·lació, excepte els que s'integren a l'administració de la comunitat autònoma de Madrid. (Hi ha un veritable pugilat per aconseguir un lloc en aquesta comunitat autònoma, que li permetria al funcionari resident a Madrid no traslladar-se.)

ARA MATEIX...

El nou codi i els drets dels creients

No sé pas si deuen ser gaires els catòlics corrents, no especialitzats en temes eclesials, que tenen una idea concreta de l'existència i dels continguts d'un Dret a l'interior de l'Església: el Dret Canònic. En tot cas, l'entrada en vigor, en aquests primers dies d'Advent, del nou Codi, amb la seva repercussió a la premsa, ha servit per a donar-ne o refrescar-ne la notícia. I és convenient que les seves línies essencials arribin al coneixement de tothom, perquè el coneixement dels drets i dels deures dels membres del cos eclesial contribueix a la maduresa dels fidels, a la seva majoria d'edat.

Al llarg dels últims anys, hem viscut una espècie de viatge d'anada i tornada en relació amb el Dret canònic. El Codi de 1918 se'ns havia fet, petit, enganyava les iniciatives pastorals més generoses i agosarades... Per això quan, el 25 de gener de 1959, Joan XXIII anuncià la renovació del Codi que ara veiem consumada, hi hagué una àmplia sensació d'alleujament i d'esperança. A partir d'aleshores, el Dret Canònic anà perdent prestigi progressivament, fins a esdevenir el dolent d'una història en la qual l'heroi indiscutible era la pastoral. L'eufòria del Concili i de les primeries del post-concili alimentà la il·lusió engrescadora d'una Església que gairebé podria prescindir d'un dret articulat...

Però de mica en mica anàrem veient la creu d'aquella cara tan falaguera. Feia bo de veure com queien, per exemple, elements paralitzadors de la vida de les comunitats com la inamovibilitat dels rectors de les parròquies. Ara bé, quin recurs hi havia per al cas d'una renúncia arbitrària? Era bonic i edificant assistir a una certa relativització de l'autoritat omnimoda dels bisbes i, en general, de la normativa oficial. Però... on anaven a raure aquells retalls de poder que

queien de les altures? A les mans dels seglars, ben cert que no. Més aviat a l'inrevés: els seglars vegeren créixer la seva indefensió davant una pluja de normes clericals, acreditades aquestes pel prestigi de la seva modernitat i gairebé mai dispensables... Ens cal confessar que un punt d'arrogància reformadora i d'aspror injustificada amb els practicants habituals i els ocasionals ha malmès moltes iniciatives sorgides, això sí, d'una motivació generosa. D'altra banda, hipotecats el Dret i l'autoritat, hem estat envaïts per una proliferació de drets i d'autoritats, s'ha produït una fragmentació explicable només a partir de les opcions particulars de cada capitost. Així avui, en alguna ciutat gran, quan una família escull un pis en un o altre indret, decideix per als seus fills, sense saber-ho, entre estils de catequesi i de litúrgia realment divergents...

La promulgació d'un nou Dret inspirat en l'esperit del Vaticà II, ¿significarà superar aquests esculls sense tornar a ensopegar amb els de vint anys enrera? Cal esperar-ho. Resulta estimulant que el nou Codi dediqui un títol als deures i als drets de tots els fidels i un altre als dels fidels seglars. I que hi figurin els drets de manifestar el propi parer i fer-lo conèixer als altres fidels... de rebre l'ajut de la paraula de Déu i els sagraments, d'acord amb les prescripcions del ritu aprovat pels legítims pastors... de fundar lliurement associacions i dirigir-les... de, quan calgui, i no hi hagi ministres, exercir els seglars el ministeri de la paraula, presidir les pregàries litúrgiques, administrar el baptisme i distribuir la sagrada Comunió... I el simple fet de poder accedir tothom al coneixement d'un Dret establert, és ja una garantia de legítima independència.

J. CARRERA PLANAS

Món

Alemanya vol reduir immigrants en atur

La Càmbra Alta alemanya va aprovar una llei que promou el retorn dels treballadors estrangers, als seus països d'origen, a través de la concessió d'una ajuda monetària de 10.500 marcs (630.000 pessetes) amb la condició que s'emportin amb ells els familiars que siguin al seu càrrec.

A aquesta llei solament es podran acollir els treballadors estrangers que siguin apuntats a l'atur des del propassat 30 d'octubre a causa que les seves empreses hagin tancat o fallit.

També podran percebre aquests diners els emigrants espanyols, iugoslavs, turcs, portuguesos, marroquins, coreans i tunisencs, que des de l'entrada en vigor de la llei, porten set mesos treballant a jornada reduïda en les seves empreses.

A més dels 10.500 marcs, se'ls donarà també 1.500 marcs (90.000 pessetes) per cada fill menor d'edat, amb la mateixa obligació d'abandonar tota la família aquest país. Als emigrants que es trobin en aquestes condicions i que voluntàriament s'acullin a la llei podran també retirar sense pèrdua de beneficis, les cartilles i contractes d'estalvi que tinguin i que siguin ajudats amb beneficis de l'Estat.

Massiva manifestació exigint la democràcia a l'Uruguai

Una multitud estimada de 180.000 persones es llançà als carrers de Montevideo per exigir al Govern uruguaià "llibertat, democràcia i treball". Diverses columnes eren encapçalades pels més importants dirigents polítics dels tradicionals partits "Colorado" i "Blanco" i la Unió Cívica únics reconeguts oficialment.

La concentració té per objecte demanar el retorn de l'Uruguai a una autèntica democràcia, legalització dels partits i llibertats de sindicació i de premsa.

A l'acte s'adheriren dirigents dels partits no reconeguts pel règim.

Carta del Papa al cardenal Willebrands sobre Luter

“Es tracta de trobar la justa imatge del reformador”

El papa Joan Pau II ha enviat una carta al cardenal Johannes Willebrands, president del Secretariat per a la Unió dels Cristians, datada el 31 d'octubre proppassat. La publiquem íntegrament.

Al meu venerable germà cardenal Johannes Willebrands, president del Secretariat per a la Unió dels Cristians.

El 10 de novembre de 1983 es commemora el 400è aniversari del naixement del doctor Martí Luter, d'Eisleben. En aquesta ocasió, nombrosos cristians, especialment de confessió evangèlica-luterana, recorden aquell teòleg que al llindar de l'època moderna contribuï substancialment al canvi radical de la realitat eclesial i social d'Occident. El nostre món experimenta encara avui el seu gran impacte sobre la Història.

La discussió sobre Luter ha de contribuir a la unitat

Per a l'Església catòlica el nom de Martí Luter està lligat a través dels segles, al record d'un període dolorós i particularment a l'experiència de l'origen de profundes divisions eclesials. Per aquesta raó, el 400è aniversari del naixement de Martí Luter ha d'ésser per a nosaltres motiu de meditació en la caritat i la veritat cristiana, sobre aquell esdeveniment carregat de la història que fou l'època de la Reforma. Perquè el temps, allunyant-

nos dels esdeveniments històrics fa que aquests puguin ésser millor compresos i evocats.

Conegudes personalitats i institucions de la cristiandat luterana han indicat l'oportunitat que l'any dedicat a Luter sigui conformat per un genuí esperit ecumènic i que la discussió sobre Luter contribueixi a la unitat dels cristians. Acullo amb satisfacció aquesta intenció i li transmeto una invitació fraterna per arribar a una profunda i més completa visió dels esdeveniments històrics i a una reflexió crítica sobre la variada herència de Luter.

De fet, les investigacions científiques d'estudiosos evangèlics i catòlics, investigacions el resultat de les quals han assolit notables punts de convergència, han conduït a perfilar un quadre més complet i més diferenciat de la personalitat de Luter i de la trama complexa de la realitat històrica, social, política i eclesiàstica de la primera meitat del segle XVI. Com a conseqüència s'ha delineat la profunda religiositat de Luter, que amb ardent passió era empès per l'interrogant sobre l'eterna salvació. També ha resultat clar que la ruptura de la unitat eclesial no es pot reduir ni a l'escassa manca de

comprensió per part de les autoritats de l'Església catòlica ni solament per la poca comprensió del

veritable catolicisme per part de Luter, encara que ambdues coses jugaren el seu paper.

Les decisions que es prengueren tenien arrels molt més profundes. En la discussió sobre la relacions entre la fe i la tradició entraven en joc qüestions de fons sobre la interpretació i sobre la recepció de la fe cristiana, les quals tenien en si un tal potencial de divisió eclesial no explicable únicament per raons històriques.

La culpa ha d'ésser reconeguda en qualsevol part on sigui

Per tant, es necessari un doble esforç en relació amb Martí Luter com en la recerca del restabliment de la unitat. En primer lloc, és important continuar un acurat treball històric. Es tracta d'arribar per mitjà d'una investigació sense prejudicis, moguda només per la recerca de la veritat, a una imatge justa del reformador, de tota l'època de la Reforma i de les persones que hi estigueren implicades. La culpa, allí on es trobi, ha d'ésser reconeguda en qualsevol part on estigui. Allí on la polèmica ofusca la mirada, la direcció d'aquesta mirada ha d'ésser corregida independentment d'una o d'altra part. A més, no hem de deixar-nos guiar pel desig d'erigir-nos en jutges de la Història, sinó únicament pel de comprendre millor els esdeveniments i ésser portadors de la veritat. Només posant-nos sense reserva en una actitud de purificació a través de la veritat, podem trobar una comuna interpretació del passat, i assolir al mateix temps un punt de partida per al diàleg d'avui.

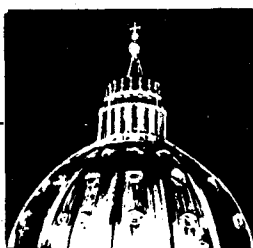
I aquesta és precisament la segona cosa que s'imposa. La clarificació de la Història, que mira al passat en la seva significació que

encara perdura, ha d'anar aparellada amb el diàleg de la fe que abordem en el present per a buscar la unitat. Aquest diàleg troba la seva sòlida base, segons els escrits confessionals evangèlico-luterans, en el que ens uneix fins i tot després de la separació, o sigui, en la paraula de l'escriptura, en les confessions de fe, en els Concilis de l'antiga Església. Confio, per tant, senyor cardenal, que sobre aquestes bases i amb aquest esperit, dugui endavant aquest diàleg iniciat amb gran seriositat a Alemanya, ja abans del Concili Vaticà II. I que ho faci amb fidelitat a la fe gratuïta, la qual comporta penitència i disponibilitat a aprendre escoltant.

En la contemplació humil del misteri de la divina providència i escoltant devotament el que l'Esperit de Déu ens ensenya avui recordant els esdeveniments de l'època de la Reforma, l'Església tendeix a dilatar els confins del seu amor per buscar la unitat de tots els que pel baptisme porten el nom de Jesucrist. Acompanyo el treball d'aquest Secretariat i tots els esforços ecumènics de la gran tasca de la unitat de tots els cristians, amb la meua particular oració i benedicció.

Joannes Paulus, PP. II

CRÒNICA DE ROMA

Associacionisme catòlic

ROMA (Del nostre corresponsal).— Amb motiu de l'Any Sant més de vint-i-cinc mil persones van participar el diumenge, dia 20 de novembre, en la celebració del Jubileu per a les associacions i moviments eclesials.

Cent tres institucions van assistir a l'Eucaristia que va presidir el Papa en la basílica de Sant Pere de Roma. En la seva homília Joan Pau II va convidar l'associacionisme catòlic a "una més gran unitat", recordant-los que els seglars catòlics "són cridats, dins de la única Església, per l'únic fi del qual el Concili Vaticà II ha renovat la consciència: La posada en pràctica del Regne de Crist en tot l'ordre de la creació i de la història".

La gran part de les associacions catòliques van assistir a aquests actes jubilaris destinats als laics: Acció Catòlica, Terceres ordes, focolars, carismàtics, comunitats neocatecumanals, Comunió i alliberació, Pax Christi, Comunitats de base, Unió Catòlica de la premsa, Moviment Apostòlic dels Cecs i molt d'altres, provinents de tots els països, entre ells Espanya.

Com a preparació a la gran jornada del diumenge, dia 20, festivitat de Crist Rei, el dissabte es van reunir en assemblea per celebrar una vetlla. Va parlar el president de l'Acció Catòlica italiana, Alberto Monticone, que va recalcar l'exigència d'una major unitat entre les diferents organitza-

cions catòliques, recordant que els moments de la història més positius i eficients dels laics catòlics van ser sempre els marcats per una entreta unitat.

Joan Pau II va recordar als assistents al magisteri del Concili Vaticà II sobre la missió del seglar: "el laic —va dir— té el deure i el dret d'exercir l'apostolat que es deriva de la seva missió amb Crist, que en el seu cos místic estan inserits per mitjà del baptisme i pel qual són fortificats per la virtut de l'Esperit Sant amb el sacrement de la confirmació. El laic —va afegir— que és al mateix temps fidel de l'Església i ciutadà, ha de deixar-se guiar en tot moment per la consciència cristiana".

Cal fer menció també que el dilluns següent, dia 21, va tenir lloc una jornada dedicada a tots els membres de les ordes i congregacions religioses contemplatives que viuen en monestirs escampats per tot el món, ocupats en la meditació, la solitud i el treball. "Conseuen —va dir el Papa— un lloc eminent en el cos místic de Crist i ofereixen un excel·lent sacrifici de lloança que dona fruits abundantíssims de santedat". I va afegir: "Els religiosos i religioses de clausura resen per nosaltres", manifestant que és obligat que responguem amb gratitud, manifestada en estima i ajuda concreta a les seves necessitats, fins i tot econòmiques.

I.S.

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.

Problemes conjugals.

Alcoholisme.

Drogodependències.

Informació: Dilluns, dimecres,

dimecres de 5 a 2/4 de 8 tarda.

Telèfon: 247 50 97.

Vaticà dia a dia

Joan Pau II vol visitar Hongria

El papa Joan Pau II ha acceptat la invitació que li féu el primat cardenal Lekai de visitar Hongria, segons fonts de Budapest, però sembla que hi ha dificultats per part de les autoritats civils. Les dates suggerides corresponen a 1985, en el marc de la commemoració del tres-cent aniversari de l'alliberació d'Hongria dels turcs i coincidint amb la celebració d'un congrés dels catòlics hongaresos. No es descarta definitivament que Hongria sigui després de Polònia el segon país de l'Est europeu que rebí la visita del Papa.

☆☆☆

Suport del Papa a la Setmana de la Família celebrada a Valladolid

El Papa ha enviat una benedicció especial per als organitzadors i assistents a la I Setmana de la Família que s'ha celebrat a Valladolid. En el seu telegrama, el Sant Pare, després de congratular-se amb aquesta iniciativa pastoral, expressa els seus fervents vots "per tal que aquestes jornades de reflexió constitueixin un renovat estímul per revivificar en les llars consciència, valors cristians basats en comunió de fe i d'amor, cercant també superacions dificultats en decidida actitud de responsabilitat moral i confiada docilitat ensenyances Església".

La setmana, que també ha volgut ésser un record del viatge del Papa al nostre país, ha tingut com a finalitat la formació dels moviments cristians matrimonials existents en la diòcesi i la difusió de la doctrina de la "Familiaris Consortio", fruit de l'anterior Sínodo dels bisbes. La família és la gran escola de la humanitat, actualment rodejada d'un ambient que l'erosiona.

☆☆☆

Audiència a membres de la FAO

Joan Pau II va renovar la seva profunda estima per la FAO en dirigir-se als mil participants en la XIII Conferència general de l'esmentat organisme internacional. Qualificà "d'imprescristible dret humà" el de menjar segons la pròpia fam, que imposa el compromís d'assegurar realment a tots els homes la suficiència alimentària, la qual cosa no pot ésser considerada com un problema d'ajuda ocasional. Recordo que, segons un estudi de la FAO, les terres del món en vies de desenvolupament, excepte Àsia de l'Est, són capaces de produir suficient alimentació per al doble de la seva població del 1975 i una vegada i mitja la seva població en les projeccions de l'any 2000.

Insistí en la urgència d'un ordre econòmic internacional més just i frater tant en la producció com en la distribució dels béns. Reafirmà el deure de produir més que tenen tots els països més avançats i compartí la necessitat de reduir consums en alguns països; es va dolre de "la constant reducció de les ajudes alimentàries i dels préstecs en condicions oneroses", i va concloure demanant col·laboració en la formació d'una opinió pública capaç "d'assumir els sacrificis exigits per la solidaritat".

☆☆☆

Pròxima renovació de la Cúria Romana

Alguns dels més importants organismes de la cúria romana estan a punt de concloure el seu mandat,

i amb aquest motiu es parla des de fa algun temps entre els observadors vaticans d'una imminent renovació en la cúria romana. És creixent, també, entre els observadors la impressió que el Papa podria convocar pròximament un consistori, no solament per a proposar aquests canvis en algunes de les congregacions de la cúria, sinó també per a nomenar uns quinze nous cardenals que són els que en aquest moment completarien el nombre màxim de cent vint possibles electors en un eventual conclave. A causa d'haver mort alguns cardenal i d'altres que han complert o estan a punt de complir els vuitanta anys, edat després de la qual un cardenal no pot ésser elector en un conclave, el nombre dels eventuais electors ha quedat reduït a cent cinc cardenals.

La Congregació per als Bisbes i de Religiosos i Instituts Seculars, la de Sagraments i Culte Diví, la de l'Evangelització dels pobles són algunes de les més importants, els titulars de les quals conclouen el seu mandat a finals d'aquest mes. Confirmats en els seus càrrecs per Pau VI a finals de novembre de l'any 1978 per cinc anys, hauran d'ésser substituïts o confirmats novament per Joan Pau II. Els noms dels cardenals els mandats dels quals són a punt de concloure, si no són confirmats en els seus càrrecs són els següents: Baggio, Gantin, Pironio, Agnello i Opilio Rossi i Willebrands.

☆☆☆

Consell nacional. Les obres missionals pontificies

Monsenyor Campmany, bisbe director nacional de les Obres Missionals Pontificies, ha presidit a Madrid el Consell Nacional d'aquest organisme eclesial, al qual han assistit trenta consellers diocesans durant els últims dies. Hom creu que la recaptació total del Domund aquest any superarà els vuit-cents seixanta sis milions de pessetes de l'any passat. S'ha estudiat la situació de les publicacions espanyoles de les obres missionals, de les quals "Pobles del Tercer Món" és amb quaranta mil exemplars mensuals la més important. El pròxim 22 de gener se celebrarà la Jornada Mundial de la Infància.

☆☆☆

Capítol General de la congregació de Jesús-Maria

La congregació de Jesús-Maria de tant arrelament a Catalunya ha celebrat el seu Capítol General el dia 15 de novembre. Fou reelegida per tercera vegada per a mare general; Teresa Poulin, canadenc. Seguidament foren elegides les seves conselleres que són cinc, entre elles, les mares M. Lourdes Roure, de la comunitat de Barcelona i M. Teresa García Bernal de Burgos. Les capitulars foren cinquanta-dues, més tres assessores.

☆☆☆

Moriren el cardenal Mozzoni i sor Pasqualina

El cardenal Umberto Mozzoni va morir el proppassat dia 8 de novembre, als setanta nou anys d'edat. Nascut a Buenos Aires, ben aviat es va traslladar a Itàlia, on ingressà com a seminarista i fou ordenat sacerdot. Fou nunci a Bolívia, Argentina i Brasil i president de la comissió cardenalícia per als tres santuaris italians de-

pendents de la Santa Seu: Loreto, Pompeia i Bari.

També ha mort, el dia 13 del mateix mes, sor Pasqualina Lehnert, la qual serví Pius XII durant més de trenta anys. Superiora de l'Orde de la Santa Creu, havia nascut a Baviera l'any 1894. Va conèixer Pius XII a Munic. Fa poc havia publicat les seves memòries, titulades "Fou un privilegi servir-lo".

☆☆☆

Missatge del Papa als espanyols

Més de cinquanta mil persones assistiren el dia 8 de novembre, a la plaça de Lima de Madrid, per commemorar el primer aniversari

del viatge de Joan Pau II a Espanya. Va haver-hi celebració litúrgica, se sentiren les paraules pronunciades del Papa en aquell mateix lloc fa un any i s'ofrenaren flors a la Mare de Déu de l'Almudena, Patrona de Madrid. Durant l'acte fou llegit, entre grans aplaudiments, un missatge del Papa expressament escrit per a la concentració. El text és aquest:

"Amb sentiment perdurable de gratitud al Senyor, m'uneixo espiritualment amb tots els qui el dia 8 de novembre recordaran a Madrid intenses jornades fe i oració que em veieren pelegrí en aquesta capital i d'altres ciutats, en tot moment acollit per entranyable afecte religiós del poble fidel espanyol. Stop. En evocar totes

aquelles trobades, en particular amb les famílies, sempre presents en les meves oracions, revivifica en el meu ànim sol·licitud eclesial compartida amb pastors Església a Espanya, desitjant que les llars espanyoles continuïn obrint confiadament les portes a Crist Redemptor, a fi que auxiliats gràcia divina les consciències i les voluntats vegin enfortida la seva llum i esperança en ordre a superar dificultats que dibiliten vitalitat testimoni cristià i a buscar decididament la comunió eclesial, en esperit obediència acceptant directius i ensenyances Magisteri. Stop. Posant aquests vots als peus de la Verge Maria impar-teixo de cor implorada benedicció apostòlica als estimats fills madrilenys i a tota Espanya.

Va beatificar una àrab morta a Betlem

El Papa exhorta als palestins el seu entusiasme a "la seva terra"

"Us exhorto a conservar i manifestar el vostre apassionament indestructible a aquesta terra que és vostra i en la que hi teniu les vostres arrels" va dir el Papa als centenars de pelegrins de diferents pobles del Mitjà Orient, als qui rebé en audiència especial i que assistiren el diumenge dia 13 de novembre a la primera beatificació, des de fa més de vuit segles, d'una àrab cristiana de Palestina, Miriam Baouardy, carmelita descalça, nascuda a Galilea l'any 1848 i morta a Betlem l'any 1878. En la basílica de Sant Pere, Joan Pau II la invocà encomanant-li les grans veritats del seu poble a Terra Santa i de tots els pobles del Mitjà Orient, especialment els que sofreixen violència i guerra.

Joan Pau II comentà que no anava a afrontar els aspectes

polítics del problema, però que els volia expressar la sol·licitud i el suport de la Santa Seu a vosaltres catòlics greco-melquites, llatins i d'altres ritus que compartiu les proves de tots els vostres compatriotes cristians, jueus o musulmans. Com en els temps de sant Pau, subratllà, tota l'Església us ha de sostenir: és un deure d'amor fraterno cap a vosaltres i una necessitat per a la vida, el testimoni i l'honor mateix de tots els cristians. Perquè si és veritat que són importants a Terra Santa els vestigis de l'època de Jesús, els records històrics, els monuments d'art erigits a través dels segles per les comunitats cristianes, més importants sou vosaltres perquè pugui continuar ressorgint en aquella terra "L'Església viva" constituïda pels membres del Cos de Crist.

Aquest —els va dir— és el

vostre honor i us exigeixo ésser constructors de pau, animats per sentiments d'obertura, d'estima, d'amor, de perdó, de reconciliació enfront a tots els homes aferrats també a aquesta terra, cristians, jueus, musulmans. En aquell país, no ho oblideu, vosaltres representeu Jesús i el seu amor universal.

El diumenge, en més d'una ocasió, durant l'homília de la missa i en l'al·locució d'abans i després de l'àngelus, Pau II es va referir a Terra Santa recordant que, aquests dies, és en el centre de gravíssimes preocupacions i tensions. El Papa tornà a fer una crida per la pau de Palestina similar a la que va fer l'abril de l'any 1982: una pau fundada no sobre el terrorisme, sinó sobre la confiança recíproca.

M.G.

BARCELONA

Secretariat de la Coordinadora de Joves Cristians de Gràcia.- Els joves de Gràcia cerquen nous camins. "JUNTS CAMINEM EN L'ESPERANÇA", és el lema de la Trobada d'Advent. El proper diumenge, 11 de desembre, els joves cristians de l'Arxiprestat s'aplegaran al Col·legi de Sant Josep, Carmelites Missioneres, c/. Montseny, 39. La Coordinadora arxiprestal de joves, formada per representants dels grups de les diverses comunitats del barri: parròquies, escoles, centres cívic-culturals cristians, convents, etc., col·labora, des de l'inici del curs, en la preparació d'aquesta Trobada. L'edat dels participants va des dels 13 anys a més de 20... Per tant també s'hi inclouen els adolescents de la Catequesi de Confirmació. L'Eucaristia serà presidida pel cardenal Jubany. L'horari és de 10 del matí a les 6 de la tarda. Confiam que tots els nois i noies de les comunitats de Gràcia donaran la seva resposta a la crida que se'ls adreça.

☆☆☆

Trobades de Joves de Montserrat.- L'Equip PI (joves de 15-16 anys), celebrarà la seva Trobada el proper cap de setmana 10-11 de desembre. El tema és: "VINE, QUE ENS CAL CAMINAR JUNTS". Si realment hem trobat el Crist, si és algú per a nosaltres, ens obliga a ser

testimoniis de la seva persona, de la seva paraula i de la seva obra. Ens fa viure d'una manera nova i ens dona força per a transformar el món. Les trobades es fan a Santa Cecília de Montserrat, antic monestir romànic, a 4 Km. de l'actual abadia de Montserrat. Per a més informació: Monestir de Montserrat, tel 835 02 51; Llúria, 7, 3er., 1.ª, tel. 301 93 37.

☆☆☆

Trobada d'Oració i Contemplació.- PER A NOIES. Edat mínima 17 anys. Objectiu: trobar-te amb tu mateixa. Despertar el potencial de contemplació que tots posseïm, i que et farà viure amb més plenitud i profunditat la teva vida: Viure el Nadal com un esdeveniment alliberador personal i col·lectiu. Dies: 17 i 18 de desembre. Començarà a les 5 de la tarda del dia 17. Lloc: Casa d'Espiritualitat "Cor de Maria", Avda. Carril, 44, Sant Cugat del Vallès. Per a inscripcions i informació: Tels. 318 99 81 i 318 99 44.

☆☆☆

Institut de Teologia de Barcelona.- Anuncia que l'assignatura MORAL DE LA PERSONA (vida i sexualitat), professada pel Dr. Josep M. Tubau, es donarà tots els dilluns, del 12 de desembre el 23 de gener. També comunica que el Dr. Joan Esquerda i Bifet dictarà unes classes de MARIOLOGIA durant la setmana del 19 al 22 de desembre. L'horari d'ambdós cursos

és: de les 19,15 a les 21 h. S'admeten alumnes oients.

☆☆☆

Exposició d'art xino-japonès.- El Grup d'Auxiliars de les Missions Franciscanes organitza aquesta exposició que serà inaugurada el proper dia 8 de desembre, a les 13 h., c/. Calaf, 13, i restarà oberta fins el 6 de gener. Horari: laborables de 12 a 14, i de 18 a 20; festius, de 12 a 14, i de 18 a 21. Els objectes exposats podran ser adquirits segons el preu assignat com a donatiu.

☆☆☆

Obres d'art a Sant Joan de Déu.- El dia de la Puríssima s'inaugura a l'Hospital Sant Joan de Déu la "XII EXPOSICIÓ BENÈFICO-ARTÍSTICA", on es poden contemplar i adquirir més de 300 obres d'artistes catalans i de les Illes. La Mostra quedarà clausurada el dia 6 de gener, i la venda és a profit de les Obres Assistencials del Centre.

☆☆☆

SOLSONA

Exercicis per al Poble de Déu.- Dirigits per Mons. Miquel Montcades, bisbe de Solsona. Propera tanda: del 7 al 11 de desembre. És oberta a matrimonis, sacerdots, religiosos i religiosos, joves, ancians... Inscripcions: Casa d'Espiritualitat del Miracle (Solsonès). Tel. 811 00 45.

Novetat important LA CATEQUESI DE LA COMUNITAT

Un estudi de la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi, de la Conferència Episcopal Espanyola, que oferim traduït al català.

Una eina de reflexió catequètica per a sacerdots, laics i religiosos responsables de la Catequesi.

Un instrument de formació catequètica ample, seriós, i aclaridor.

Preu: 500 ptes.

- El trobareu en les llibreries.
- O bé, en el Centre de material catequètic. C/. Talamanca, 5-7. MANRESA (Barcelona). Telf. (93) 872 15 43.

Publicacions del Secretari Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes.

LA CATEQUESI
DE LA COMUNITAT

Orientacions pastorals
per a la catequesi a Espanya, avui

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

"ELS SEMINARISTES DELS PAÏSOS DE MISSIÓ TAMBÉ SÓN SEMINARISTES NOSTRES"

—Gràcies a les Obres Missionals Pontífiques; a les Esglésies de Missions són nadius del propi país:

500 bisbes
15.000 sacerdots
50.000 seminaristes

—Als seminaris de Missions; aquest darrer any, s'hi han preparat:

35.089 Seminaristes menors
12.107 Seminaristes majors

—Han rebut de les Obres Missionals Pontífiques: 17.582.127 dòlars que és l'equivalent de 372,5 dòlars per seminarista. Aquesta quantitat s'uneix a la generosa aportació d'aquelles mateixes Esglésies missioneres.

—L'Església i el Sant Pare us paren la mà per poguer seguir mantenint i millorant aquests seminaris que són el gran fruit i la gran esperança de les Missions.

—Una bona manera de respondre a aquesta crida missionera, pot ser ajudar a la formació i als estudis dels seminaristes:

BECA (per 6 anys de Filosofia i Teologia) 300.000 ptes.
MITJA BECA 150.000 ptes.
BOSSA D'ESTUDIS (per un curs) 50.000 ptes.

—Podeu fer arribar els vostres donatius a la **DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS** C/. del Bisbe Irurita, 5 - **BARCELONA-2**.

Finestral de la caritat

Desesperació

El pitjor espectacle, la més dramàtica realitat de les que acudeixen als nostres serveis socials i assistencials és la contemplació de persones, que per manca de feina, arriben a la desesperació. És, sens dubte, l'esperó més punyent que cada dia pateixen els treballadors socials. I els que és més greu, és que, sovint, no es pot donar una resposta plena i adequada per la manca de recursos.

Hem de fer l'esforç entre tots, cada dia, en una acció personal i social coordinada, per a cercar i trobar solucions a la xacra de l'atur i les seves fatals seqüeles.

DEMANDES

9.528.- Matrimoni jove amb una nena petita. Viu amb la seva família, en difícils condicions. Ha trobat un pis però els manquen 35.000 ptes. per l'entrada.

9.529.- Senyora recent vídua i malalta, sense fills. Temporalment l'ajuda la família però està en atur. Espera cobrar la pensió que té en tràmit. Calen 15.000 ptes.

9.530.- Sabater ataconador, de 67 anys, s'ha endarrerit en el pagament del lloguer en 18.000 ptes. que urgeix liquidar. No té família i viu sol. Estigué unes setmanes malalt.

9.531.- Peó de la construcció malalt. Estava en atur. Per tractament mèdic li són necessàries 10.000 ptes.

9.532.- Muller abandonada per marit amb tres fills de 15, 10 i 8 anys. Està malalta i sense treball. Per liquidar diversos deutes: 20.000 ptes.

9.533.- Mare amb un fill de 4 anys. Per manca de treball s'endarrerit en el pagament del lloguer que puja 21.864 ptes.

9.534.- Cap de casa amb tres fills, el gran de 7 anys. Per manca de contracte laboral, treballa temporalment pel seu compte. Per evitar el desnonament 32.000 ptes.

9.535.- Paleta sense feina i amb cinc fills menors. La muller ha de ser operada del cor. Li urgeixen 20.000 ptes. per aliments.

9.536.- Matrimoni amb vuit fills menors regressaria al seu lloc d'origen, en una altra província, on té la família, però li manquen 25.000 ptes.

9.537.- Fundidor que per dificultats econòmiques de l'empresa li deuen diversos sous. Té tres fills en edat escolar i no pot pagar els llibres. Calen 15.000 ptes.

9.538.- Senyora de 55 anys, malalta i abandonada del marit. No té fills. Evitaria el desnonament amb 21.725 ptes.

9.539.- A un decorador que ha trobat treball li manquen 8.000 ptes. per obtenir un compressor necessari per la seva feina.

9.540.- Muller que el marit l'ha abandonada. Està malalta i té un fill de 2 anys. Per pagar el lloguer endarrerit li manquen 30.000 ptes.

9.541.- Vídua amb tres fills de 12, 11 i 8 anys. Per evitar que li tallin l'electricitat li són necessàries 9.076 ptes.

9.542.- Nena de 3 mesos li calen unes fèrules ortopèdiques per corregir defecte congènit. Import 18.170 ptes. El pare està en atur i té un altre fill.

9.543.- Per tancament de l'empresa un peó metalúrgic, amb dos fills de 5 i 1 anys, no pot pagar el lloguer. Són 11.100 ptes. Té en tràmit el subsidi d'atur.

9.544.- Xofer que per malaltia no pot treballar. Té una filla de 32 anys subnormal, i un fill de 23 anys que està en atur forçós. Calen 20.000 ptes.

9.545.- Matrimoni separat, amb vuit fills el gran de 13 anys i d'un any el petit. La muller, que té els fills, necessita 16.500 ptes pel pagament del lloguer.

CALENDARI LITÚRGIC PASTORAL 1984

preparat per Mn. Pere Farnés Scherer, pvre.
Inclou, com les edicions d'anys passats:

- Normes obligatòries per a la celebració de les misés i de la Litúrgia de les Hores.
- Suggestiments per a l'elecció d'elements i de formularis, quan les normes oficials deixen llibertat.
- Celebracions pròpies de totes les diòcesis del Principat i de les Illes.
- Relació dels llibres litúrgics oficials necessaris.

Preu de venda: 475 ptes.

EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Urgell

Andorra: diada del col·legi Sant Ermengol

Amb motiu de la festivitat de Sant Ermengol, el col·legi diocesà d'Andorra la Vella, ha celebrat la diada dedicada al seu Patró celestial. Professors i alumnes han participat en diversos actes culturals i esportius. Mossèn Martí, co-Príncep de Les Valls i president del Patronat del col·legi, ha presidit la reunió dels professors, als quals ha recordat la importància de la seva

tasca educativa per al país i per a l'Església. Després, acompanyat dels religiosos del centre i dels preveres del Principat, el bisbe ha presidit la celebració eucarística.

El col·legi Sant Ermengol, d'Andorra la Vella, és obra de l'anterior bisbe co-Príncep, monsenyor Iglesias, el qual també construí el centre educatiu "Pius XII", de

Tremp. Ambdós centres van ser lliurats als salesians per a exercir-hi la tasca educativa. Al Sant Ermengol, d'Andorra la Vella, actualment hi acudeixen 820 alumnes de les diferents parròquies de Les Valls, és dirigit per un equip diocesà de sis religiosos, i governat per un Patronat que es reuneix dos cops l'any.

Festes calassàniques

Els PP. Escolapis i tots els alumnes calassànics celebren enguany el tercer centenari de l'Escola Pia a Catalunya i la diòcesi d'Urgell vol participar de forma particular en aquestes commemoracions ensems que n'organitza també de pròpies en honor del Sant i de la seva obra. El superior general de l'Escola Pia i el bisbe d'Urgell han adreçat una carta conjunta als preveres d'Urgell convidant-los a as-

sistir als actes que el proper dia 27 de desembre tindran lloc a la Seu d'Urgell per a commemorar el quart centenari de l'ordenació sacerdotal de Josep de Calassanç. A través del temps en la diòcesi hi ha hagut les següents fundacions escolàpies:

Guissona, 1638, no arribà a consolidar-se.

Tremp, 1686, tampoc no arribà a consolidar-se.

Oliana (1686-1844).
Peralta de la Sal, 1695.
Balaguer, 1699.
Castellbó (1702-1717).
Puigcerdà (1728-1972).

D'aquests centres educatius actualment està en funcionament solament l'Escola Pia de Balaguer, que precisament enguany acaba d'estrenar una nova construcció.

Antoni Mirabet

PENSANT-HO BÉ

"Qui pledeja, malalteja"

Quan una contesa entre persones o entitats va a parar al jutjat, malament rail! Hom diu que, "val més sentència de metge que de jutge", que ja és dir.

Hi ha persones busca-raons i pledejaires de mena. Amargats, corferits, irritables, capdaventers d'imaginàries causes transcendents, els agrada, i ben cert que costa d'entendre el perquè, cercar bronquina, moure raons i brega. Però, moure raons, mou i remou moltes coses, menys la raó.

Diu que, qui pledeja ha d'omplir tres sacs: un de paper, una de paciència i un de diners, i que, després de tot l'enrenou, "plet acabat, l'únic que guanya és l'advocat". Resultat que et jugues la camisa i el panís per res. Creieu-me, l'important és creure tenir la raó, poder viure reconciliat amb la pròpia consciència, i no caure en la temptació de desvetllar les ires de les fúries mafioses. Que la raó te l'atorguin o reconguin de grat, són figures d'un altre paner. Aconseguir-ho si us plau per força, és llarg i enutjós, i sovint, per acabar constatant que molts plets resulten mirallets per caçar aloses, veure fallides de les teves esperances, malmesos els teus interessos, i aplegar enemics al portal de casa. Després de tot, val més menjar poc i pair bé.

Clares vegades se'n treu l'entrellat d'un afer contencions. I és que sempre hi ha un debíl i un puixant i "si amb el teu senyor vols partir peres, ell es menjarà les madures i tu les verdes". A més la capacitat humana d'embolicar la troca, d'interpretar punts i comes, de llegir les coses del dret i del revés, i les possibilitats i combinacions per esquivar la llei són il·limitades. Hi ha persones afavorides amb un bec magistral per fetillar el més pintat tot capgirant les coses, o amb una ploma prou destre per escriure i descriure les coses de mil maneres diverses. Resultat, ara per naps ara per cols, l'afer no acaba d'arranjar-se mai, i mentre et fas el cor agre et poses un cap com tres quartans i t'escuren la butxaca. Els papers clars es tornen mullats i perds la

partida. El carro resta encallat qui-sap-el temps. I quan engega, tira per on menys esperaves.

Les coses són com són, blanc o negre. Però els afers humans no són simplement "coses". Hi entren en joc intencionalitats i matisacions personals complicades i complexes, difícils d'escatir i de concretar-ne el seu abast i la seva volença. El jutge dictamina segons les dades adduïdes i prova-des. Però aquestes abans d'arribar a la taula del jutge han fet un llarg camí ple de giragonses pel cap i pel cor de les persones. Quan ens porta el despit no hi ha persona que d'algun manera no deliri, i converteixi en fabulosa la circumstància més fútil. La raó crida fins a la ronquera, però les raons desraonades li planten cara fins esgotar-la. La llarga experiència de molts, despallats i escuats en tants plets, ha acunyat l'adagi "advocats i procuradors a l'infern de dos en dos", jo crec una mica injustament, perquè ningú, d'entrada, aposta per l'infern; en tot cas, no hi aniran sols, sinó acompanyats de tots aquells, la malícia, la mentida i el diner dels quals els ha tocat i fet ballar un ball de dimonis.

Amics, abans d'armar un plet, pensem-ho dues vegades, i si pot ser, tres. Amb les idees i les paraules covades a altes temperatures, passa com amb la matèria volcànica, una vegada treta a fora s'endureix com a roca.

Més aviat des de la llibertat interior de la fe i de l'amor, fem nostres les paraules de Jesús: "Cuita d'avenir-te amb el qui et mou plet, mentre encara feu camí plegats. Al qui vol pledejar amb tu per prendre't la túnica, dóna-li el mantell i tot; i si algú et força a caminar una milla, fes-ne dues amb ell" (Mt 5).

Perquè no hi ha res que confongui més l'adversari, que el bé amb que hom l'agra-cia.

Xesc Soliu

Malgrat que repartí 26 milions entre els damnificats...

“Oblit” intencionat de les aportacions de Caritas, després dels aiguats de 1982

LA SEU D'URGELL.— “La riuada va fer molt de mal, però també va fer bé”, ha dit mossèn Ramon Vilardell en la missa d'aniversari per les 18 víctimes mortals dels aiguats de 1982. És veritat. La tragèdia suscità un corrent de solidaritat i d'ajuda entre els afectats.

A La Seu d'Urgell, el dia 8 de novembre, l'Ajuntament organitzà una missa en sufragi de les víctimes, amb assistència del Sr. Governador civil, alcaldes de l'Alt Urgell i Pallars, Cap de Govern d'Andorra i una considerable representació del poble.

Després de la missa, celebrada pel Vicari General de la diòcesi, TVE va oferir en directe i des de la capital de l'Alt Urgell, el programa “Comarques”, amb la intervenció de les autoritats i d'altres personalitats, amb el tema monogràfic dels aiguats. Hi hagué una absència de particular relleu: de la Caritas diocesana. He preguntat directament als dirigents diocesans el per què d'aquesta absència: simplement, no van ser convidats ni tan sols informats dels actes programats. En els medis eclesials no hem restat sorpresos d'aquest fet. La raó és ben senzilla: els partits

polítics sempre tiren l'aigua al seu molí, encara que sigui la de les tràgiques riudes.

Els 26 milions que Caritas diocesana ha repartit entre els afectats de les riudes no són ni tan sols posats al plat de la balança de cap electoralisme, però, a criteri dels polítics de torn, podrien ombrer una acció que ells, sense cap raó, han volgut monopolitzar i, més trist encara, també intenten manipular. En aquest cas l'oblit ha estat un signe més de la consideració que alguns tenen a l'Església.

Caritas andorrana publica un butlletí

El petit país del Pirineu gaudeix de tots els privilegis de les escasses xifres de les seves estadístiques. En aquest sentit és també un país ben informat. Ultra de les seves dues emissores de quantiosos quilovats —actualment en suspensió d'emissions—. Andorra té diversos organs informatius en la galàxia de l'impremta: “Informacions”, “Andorra 7”, “Poble Andorrà”, etc. L'Església d'Andorra no vol quedar-se endarrerida. Car-

“La riuada va fer molt de mal, però també va fer molt de bé” digué el celebrant en la missa aniversari per les divuit víctimes dels aiguats de 1982

tas acaba de publicar el primer número del seu Butlletí Informatiu, aquest mitjà de comunicació vol ser un instrument de connexió

entre les Caritas locals del País i entre els socis de l'organisme. Va adreçar també a aquelles persones que senten interès per l'obra social i caritativa de l'Església.

En el primer número el seu director, mossèn Blai Fortuny, el qual és també Delegat Episcopal de Caritas Andorrana, defineix la missió de Caritas en el món d'avui i informa de les aportacions als damnificats dels aiguats de 1982, ajuda que arribà al mig milió de ptes.

Caritas Andorrana va ser fundada per document signat el dia 27 de novembre de 1979, ara ha complert doncs quatre anys. Enguany, pel mes de maig, ha estat admesa com a membre en ple dret en la Caritas Internacional.

Preocupació pastoral per les vocacions

La Delegació diocesana de vocacions, particularment els dos sacerdots que dirigeixen la residència vocacional del Seminari, manifesten sentir una vertadera

inquietud per suscitar noves vocacions sacerdotals i conrear la dels nois que tenen al seu càrrec. Acaben d'endegar una activitat original: insinuen a les parròquies del bisbat que els rectors convidin els seminaristes a animar les misses del diumenge i a celebrar alguna reunió amb els joves del poble. Fins ara solament la parròquia d'Artesa de Segre ha acceptat la iniciativa. El diumenge dia 6 de novembre els seminaristes, amb mossèn Joan Ordi, viatjaren a la vila del Mig Segre, participaren en la missa dominical i després convidaren els joves del poble a dialogar sobre temes vocacionals. En la trobada hi participà una trentena de joves, la majoria noies del poble.

Una altra activitat característica seran les convivències vocacionals. Fins ara se'n celebrava solament una cada estiu, ara en volen organitzar una cada trimestre. La primera serà els dies 25, 26 i 27 de novembre, en la mateixa residència vocacional del Seminari.

Antoni Mirabet

Solsona

Exclama un assistent a unes confirmacions

Estic content perquè la raça dels cristians continua

SOLSONA.— A moltes parròquies s'ha administrat el sagrament de la Confirmació segons les noves normes; així a: Solsona, Navès, Bries-Llobera, Lladurs, Castellar de la Ribera, Ogern-Altés-Ceuró, Perecamp, Ribera Salada... És lapidària la frase que va pronunciar un home gran d'aquest darrer poble sortint de la missa de confirmació: “Estic content perquè la bona raça dels cristians continua i es reno-va”. Déu ho vulgui!

Es cloqueren els actes del mil·lenari de Guardiola de Berguedà

GUARDIOLA DE BERGUEDÀ.— Aquest any el Monestir de Sant Llorenç prop Bagà complí mil anys. El programa d'actes va començar el dia 20 de febrer amb una conferència a càrrec de l'honorable senyor Miquel Coll i Alentorn i s'acabà el dia 21 de novembre, data de la consagració de l'esmentada església, de manera que entre conferències, concerts, concursos, diades culturals, exposicions, etc., tots els mesos.

“El Monestir de Sant Llorenç prop Bagà és un símbol clavat al començament de la nostra història, és una torxa encesa de la fe mil·lenària de les nostres contrades. Ens parla d'uns monjos que

aplicaren a la vall del riu Bastareny la divisa benedictina que va construir Europa: “Ora et labora” (fe i treball). Les pedres del nostre monestir es fan velles, tenen mil anys, però l'esperit amb què es van aixecar pot ser ben actual: amb ell, sota noves formes, podem construir el nostre present”.

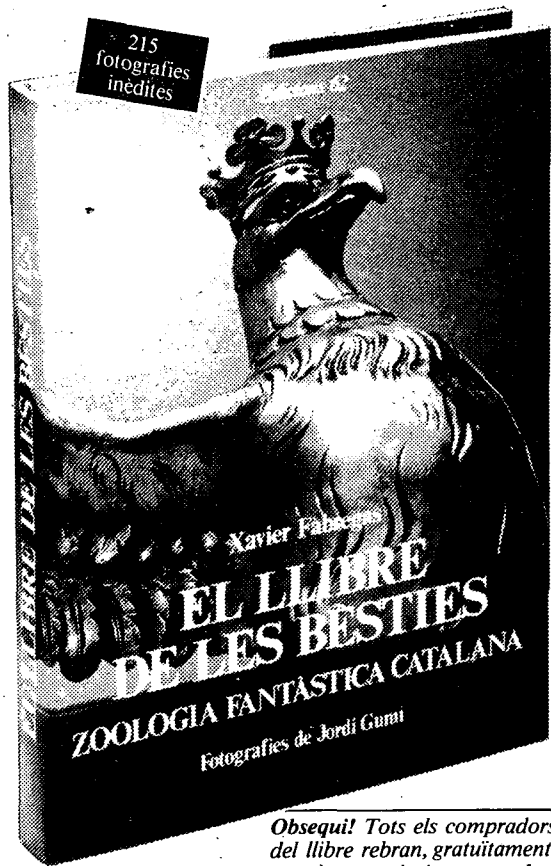
El pare Àngel Cantons, camí dels altars

MOLLERUSSA.— Els bons mollerussencs s'han alegrat de saber, a través de Ràdio Vaticana, que s'ha iniciat el procés de beatificació d'un seu compatriota, el pare Àngel Cantons i Fornells, claretà i nosaltres ens alegrem amb ells. Qui era aquest bon religiós? Fill d'un mestre de Mollerussa, hi nasqué l'any 1895. Era germà de Mn. Josep Cantons —que, entre altres coses, fou capellà de l'Ametlla de Merola i del Santuari de Quera—, i tenia un altre germà còrdimarià també. Familiars seus resten encara a Mollerussa. Va morir a Palerm (Sicília, Itàlia) el dia 9 de juliol de 1967. L'inici de tal procés als setze anys de la seva mort posa de manifest el bon record que va deixar entre els seus germans religiosos i a la parròquia de Palerm, convertit en testimoni exemplar de vida evangèlica.

EL LLIBRE DE LES BÈSTIES

ZOOLOGIA FANTÀSTICA CATALANA
Xavier Fàbregas Fotografies de Jordi Gumí

Un viatge apassionat de l'home i la bèstia des de les pintures romàniques del Pirineu fins al Parc Zoològic de Barcelona.

Un bestiari tradicional? Una zoologia fantàstica? Un assaig antropològic? Una mica de tot, i encara més, que donarà al lector català les claus d'algunes persistències i d'algunes singularitats de la nostra cultura.

Col·lecció «Vida i Costums dels catalans» 8
288 pàgs., 215 fotografies a color i blanc i negre.
De venda a totes les llibreries

Obsequi! Tots els compradors del llibre rebran, gratuïtament, un pòster exclusiu a tot color.

Barcelona

Una església feta amb les pedres dels carrers de la ciutat

Sabadell: La parròquia de Sant Salvador celebra el cinquantenari

SABADELL.— Amb motiu del cinquantenari de la Parròquia de Sant Salvador de Sabadell, han estat programats diversos actes que se celebraran des d'aquest mes fins al novembre de l'any que ve, a fi de donar gràcies a Déu per la creació i per l'existència d'una comunitat cristiana al llarg de mitja centúria, arrelada en un barri concret de la ciutat.

La Parròquia de Sant Salvador de Sabadell fou creada el 23 de febrer de 1934 de la qual es nomenà ecònom el recordat mossèn Anton Argemí i Grau, Vicari que havia estat de la Parròquia de Sant Feliu, en una època en què el creixement de Sabadell començava a ser espectacular i sorgeix la necessitat de la creació de noves demarcacions parroquials.

Sant Salvador

L'advocació de Sant Salvador li fou atorgada en memòria de l'antiga Pavordia sabadellenca de Sant Salvador que donà origen a la ciutat, la qual era sufragània del Monestir de Santa Maria de l'Estany. L'any 1391, veient que el nucli de Sabadell s'anava extenent en la cruïlla de camins on es formava allò que seria el Sabadell d'avui, a la vegada que quedava despoblat l'antic nucli romà de Sant Feliu d'Arrahona a l'altra banda, del riu, es trasllada el culte a la capella de Sabadell, però des d'aleshores, la Parròquia es considera sota l'advocació de Sant Feliu.

Així, doncs, quan a l'any 1934 es procedí a la formació de noves Parròquies, es cregué oportú de renovar l'antiga devoció al Santíssim Salvador a la nova Parròquia que s'anava extenent a la part de la ciutat entre el ferrocarril del Nord i el Santuari de la Mare de Déu de la Salut, més enllà del cercle amb què l'havia cenyit la via fèrrea i on ja el doctor Sardà, en el seu temps, hi havia fundat unes escoles nocturnes.

Al principi, la nova Parròquia construí una modesta capella al carrer de Covadonga i, més tard, es bastí l'església, la qual fou incendiada pel juliol del 1936, tres mesos després d'haver-la inaugurada amb tota solemnitat. El solar fou més tard, convertit en escoles.

El doctor Ernest Mateu

Al 1948 fou nomenat rector de la Parròquia —cremada— el doctor Ernest Mateu i Vidal que era llavors Arxiver i cronista de la ciutat i havia estat també vicari de Sant Feliu. Aquest nomenament marcà fortament la vida parroquial. Mossèn Ernest era un sacerdot de destacada personalitat, molt conegut i estimat dels sabadellencs. La seva primera preocupació fou la d'organitzar la catequesi que ja havia iniciat el doctor Sardà en aquella barriada. El seu esperit litúrgic, après directament del doctor Carreras, desembocarà en la creació parro-

quial d'una Escola Gregoriana, la "Laudamus". Però tant ell com la seva feligresia no estalviaren esforços i sacrificis, fins a aconseguir un nou temple digne en un nou terreny, la construcció del qual durà des del 1953, en què fou beneïda la primera pedra, fins al 1966, en què s'inaugurà solemnement l'església actual, fruit d'una constància ben pròpia del doctor Mateu, i també, el resultat de la seva vinculació amb Sabadell.

Una església tota de pedra

Cal recordar que mossèn Ernest ja havia reconstruït amb prou dignitat i èxit el Santuari de la Mare de Déu de la Salut.

Home de temperament artístic i ben introduït en aquests ambients, amant de la litúrgia i amb ganes de realitzar-la amb decòrum, emprengué una obra agosarada i, al cap de poc, ja es parla de fer un nou temple de pedra. Començada l'etapa de suscripcions a càrrec d'una Junta Constructora, es beneï la primera pedra l'any 1953 i, gràcies a les llores velles dels carrers que oferí l'Ajuntament, a mida que les anava canviant, es començà la construcció amb el propòsit, que aconseguiren, d'aixecar totes les edificacions a l'hora i, d'aquesta manera, es va evitar que cap part de l'obra quedés endarrerida. La primera peça acabada —1956—, fou el campanar que amida 25 mts. d'altitud. L'Església és d'estil romànic català.

L'escultor Camil Fàbregas

L'obra escultòrica d'aquest artista sabadellenc, ha fet que la duresa de la pedra doni una sensació d'elevació espiritual. Els seus 38 capitells, junt amb dues imatges, la de Sant Ernest i la de Sant Francesc d'Assís i una versió moderna de la Mare de Déu de Montserrat, donen una riquesa artística a aquest temple sabadellenc.

Amb motiu del cinquantenari de la fundació de la Parròquia l'actual rector mossèn Joan Aran ha editat un interessant llibre que es titula "Sant Salvador de Sabadell. Recull d'apunts per a la història des del 1934, fins el 1983", molt ben documentat.

Dolors Viñas

El pare García amb nens d'immigrants filipines.

Una obra del pare Ruperto García O.P.

Llars per a infants d'immigrants estrangers

BARCELONA.— Ha estat aprovada per la Generalitat de Catalunya l'Associació anomenada "Hogares infantiles Félix", dedicada a l'acolliment de nens i nenes immigrants.

La finalidad de l'esmentada associació, sota la direcció de la Junta-Patronat, es la de proveir el sosteniment material, l'assistència mèdica, i tot allò que sigui necessari pel millor desenvolupament espiritual, psicològic, intel·lectual i moral dels petits en una vida de convivència i de religió.

Aquesta finalitat comporta, naturalment, acollir a les dones gestants, particularment immigrants filipines i ibero-americanes, durant la seva gestació, part i recuperació.

El sistema es fonamenta en muntar llars familiars, amb una dona o dues en funcions de "mare" i un sacerdot, religiós o diàc en funcions de rector espiritual o "pare de família" amb una màxima quantitat de 10 nens per vivenda o llar.

La direcció es realitza mitjan-

çant aquest clergue amb la garantia i supervisió de la Junta de l'Associació.

Ja n'hi ha tres, de llars

En l'actualitat consten ja de tres llars. En la primera hi viuen nens des de tres mesos fins a l'any; en la segona els nens de 2 a 4 anys, i en la tercera llar els de 5 a 8 o 9. Es dona el fet que en aquest moment estan a la recerca d'un altre pis per muntar la quarta llar, ja que les actuals estan ben plenes.

Els recursos econòmics són donacions, quotes i altres fonts que ajuden i complementen la contribució de les mares immigrants.

El Pare Ruperto García O.P. és el promotor d'aquesta benèfica obra. És un sacerdot incardinat a la Parròquia de Santa Agnès de Barcelona, en la qual existeix el lloc de trobada de les mares immigrants gràcies a l'amabilitat de la Parròquia que tan amorosament les ha acollides.

Monsenyor Camprodon demana atenció pels immigrants de color

N'hi ha uns tres mil al bisbat de Girona

GIRONA.— En els últims anys les comarques gironines han rebut un nombre important d'immigrants de color, marroquins i negres. Es compta que sumen un total de tres mil els negres que viuen i treballen especialment a les poblacions de Blanes, Arenys de Mar, Pineda, Malgrat, Calella, i Sant Pere Pescador.

La majoria procedeixen de Gàmbia i són de l'ètnia anomenada Mandinca, que era la del famós protagonista de la sèrie televisiva "Raíces". Kunta Kinte. Les condicions en què viuen solen ser molt precàries ja que aprofiten les barraques dels camps, sense aigua ni llum molt sovint, i encara han de pagar lloguers molt alts.

Monsenyor Camprodon, doncs, ha escrit unes ratlles en el Full Parroquial en les quals recorda que "el treballador té dret a abandonar el propi país en recerca de condicions de vida millors, i igualment té dret a retornar-hi". I adverteix que "es preveu que es plantejarà de nou i aviat el trasvassament de famílies d'un lloc a l'altre a causa de la reconversió industrial que s'anuncia". I es pregunta: "En aquesta hora, sabem estar tots plegats a l'altu-

ra del drama humà que això suposa?"

Descoberta de pergamins gironins en una biblioteca de Copenhague

Ha tingut lloc a la Fontana d'Or de Girona l'acte de presentació del segon volum de l'obra titulada "Arxiu de Textos Catalans Antics", a càrrec del direc-

tor, el Doctor Josep Perarnau. L'esmentat volum, editat gràcies a la Fundació Jaume Bofill, ofereix diferents articles que parlen de la nostra ciutat, concretament de la literatura jueva medieval, de la "Libreria sedis", etc.

El doctor Perarnau donà a conèixer a més el descobriment fet per ell mateix a la biblioteca pública de Copenhague de ser caixes plenes de pergamins, procedents de Girona i comarques. La troballa

fou casual, però el seu valor és incalculable ja que es tracta de documents que van des de l'any 1154 al 1725.

En total, la col·lecció consta de 563 pergamins que probablement foren exiliats per les tropes franceses a finals del segle XVIII dels arxius parroquials i cases senyorials. També podrien procedir de la llei de desamortització de Mendizábal del segle passat, i venuts a un anticuari alemany o anglès, anomenat Fisher qui els va re-

vendre a l'esmentada biblioteca danesa l'any 1918.

Una sèrie important d'aquests documents porta la signatura o marca "Ozor" i un número. El doctor Perarnau opina que aquests pergamins pertanyien a la casa senyorial dels Solterra, amos d'Osor i altres viles gironines.

Una altra sèrie pertanyia al convent de Monges Benedictines de Sant Daniel. Concretament, parlen del benifet de Santa Margarida, que les monges cobraven cada any el dia 12 d'octubre. El document data de 1346. També n'hi ha de les parròquies d'Anglès, Arbúcies, Arenys de Mar, Caldes de Malavella, Riudellots de la Selva, Vilabertran, Santa Coloma de Farners, etc. A més, s'hi troben documents civils, com de confraries o gremis de sastres, de picapedrers i altres oficis de Girona.

En total, doncs, es tracta d'una col·lecció molt important històricament que caldria recuperar d'alguna manera. El doctor Perarnau només tingué temps de netejar-los i numerar-los, però convidaria fer-ne un estudi més a fons.

M. Caballé

L'hora de la mort

Avui de nou des d'aquest mirador del Llobregat anomenat "El Serrat de l'Àliga", contemplo un cementiri. Penso que (com aquells pescadors holandesos que substituïren la creu per una barca col·locada verticalment damunt la sepultura pròpia), així mateix els teixidors difunts d'aquesta conca eminentment tèxtil, millorment respectant la creu, podrien tenir-hi col·locada (també verticalment) una llançadora.

I de continuar la crisi que patim, amb més raó que mai puix les generacions venidores contemplant aquestes sepultures recordarien aquesta eina de treball dels seus avantpassats, comentant que la mateixa "era una peça de fusta, en forma de barca amb les extremitats afusades i guarnides amb punta de ferro, que els vells usaven per a teixir."

Em faig també des d'aquest cim la petita reflexió tendent al fenomen del món dels morts i penso que això del cel o l'infern, ens els anem treballant en aquest món cadascú cara a l'altre tot creant-nos un seguit d'hàbits morals, uns més bons d'altres més dolents...

Jo crec que tampoc no cal pensar que el fet de rebutjar una persona els darrers sacraments sigui ja una derrota de Déu que li obliga a tancar-li la porta de la Glòria, a tirar-li "la porta pels nassos". Perquè Ortega i Gasset morís, per exemple, sense confessar-se i fos enterrat pel civil, Déu no va perdre cap hora de dormir ni va deixar d'escoltar les veus celestials amb alegria. Déu, no pot derrotar-lo ningú.

Som nosaltres, els cristians, els qui ens sembla

sentir-nos derrotats davant la impenitència final dels altres, especialment si aquests tenen una significació, un prestigi social, són dalt del candel·ler.

Així mateix, contemplant aquest cementiri als meus peus, penso que alegrar-se de la conversió d'una persona a l'hora de la mort és un dret i una obligació dels cristians, però fer-ne bandera propagandística no sol ésser honest.

El cas de la mort d'Ortega i Gasset fou llastimós. Ha mort. Déu l'hagi ben perdonat. No parlant-ne més ja quedava la cosa bé. Doncs, no. Hom va especular sobre els seus darrers moments, van fer càbales sobre la visita d'un eclesiàstic amic, volien que s'hagués confessat, si us plau per força. I adhuc a la fotografia que van publicar del seu enterrament diuen que hi havia trampa. És seriós tot això? És propi d'un cristianisme ardit o d'un cristianisme pusil·lànim? O és que en l'èxit o el fracàs aparent del nostre cristianisme hi ha compromesos uns altres factors?

Fem tota la pena del món quan fem bandera d'aquests casos, quan ens esmercem a ressuscitar aquesta mena de morts.

"Deixeu els morts que enterrin els seus morts". A Déu no li ve d'un Ortega i Gasset més o menys, i no ha d'ajupir-se a esperar que els grans de la terra li facin propaganda. Més aviat els resisteix, mentre es complau a abocar als humils la seva gràcia. Déu tant s'estima l'ànima d'un savi com la d'un pagès o la d'un manobre o analfabet. Li és indistint. En passar el llinard de la mort s'acaba tota saviesa i tota ruqueria. Davant de Déu tota la

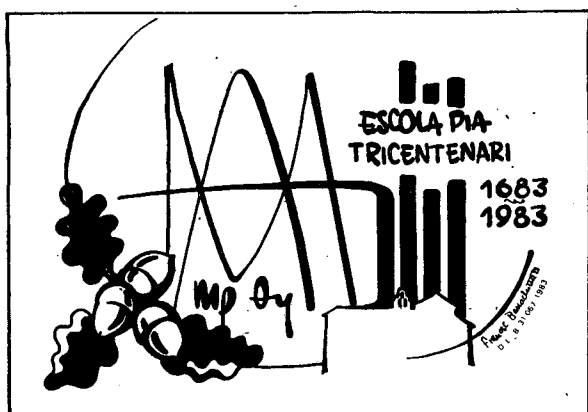
gent del món és igual; l'única diferència que ens resta la portem tots a la punta del nas: la responsabilitat.

Jo sento a dir que el tant per cent de catòlics a Espanya és del noranta-nou i mig. Exactament el mateix percentatge que el de vots favorables a alguns dictadors que hi ha hagut al món i que han volgut que els votés el poble d'alguna manera... Quines il·lusions! Si és així, qui va cremar en el decurs dels temps els nostres temples?

Però hi ha una cosa més encara que encerto a recordar davant la visió d'un cementiri: que els homes, heterodoxos i tot, tenen dret al nostre respecte. No per la seva heterodòxia, sinó pel sol fet que són homes. I els cristians hauríem d'ésser els darrers a xafardejar en llurs vides i, encara més, en llur mort. En aquella hora extrema és Déu i prou qui té la paraula. Les paraules nostres, aleshores, només poden ésser l'oració, no la propaganda escandalosa. L'oració, perquè els homes grans segons el món, adversaris i tot, no estan exclosos de l'abast de la nostra caritat com a cristians que ens diem.

Quan ja arriba Tots Sants no falten pas flors als nostres cementiris. Hi falta, al meu entendre, quelcom per a completar-les: la llum. Un potent raig de llum sorgint com un brollador enmig d'aquestes fileres de nínxols! Girant l'esguard, aquell capvespre, envers aquests murs de silenci i repòs, hom podria exclamar amb il·lusió: "¡Germana mort!". Llàstima que l'electricitat sigui tant cara i ens trobem en temps d'estalvi d'energia!

Josep Picas i Pons

Tres segles d'escola cristiana i catalana

Obertes les festes del Tricentenari de l'Escola Pia de Catalunya

"Qui sou? Cristians i catalans, haurien contestat si algú els ho hagués preguntat, al llarg de tres segles; cristians i catalans contestarien amb les paraules i amb els fets els escolapis de Catalunya d'avui i demà."

Josep M. Ainaud de Lasarte

"Hem educat la quitxalla del carrer, els nois de pagès, els fills dels menestrals i dels obrers, els joves que havien de desvetllar la pàtria i defensar la terra."

P. Josep M. Balcells, provincial

"Escolapis, per molts anys! Gràcies pel que ara feu, i pel que heu fet durant 300 anys, per l'aportació a Catalunya, constant, sistemàtica, humil i tenaç, popular, de l'Escola Pia; gràcies perquè els escolapis, després de cada malvestat, heu tomat a refer les cases i els col·legis i ens heu ajudat a construir el nostre poble."

Jordi Pujol, President de la Generalitat

La sala del Paraninfo de la Universitat de Barcelona era plena de gom a gom, una bona estona abans de l'hora assignada per iniciar l'acte. Hi havia més escolapis que mai, amb la joia de retrobar-se amb cares amigues i deixebles d'avui i de tota la vida, familiars il·lusionats, amics, representants d'institucions del país i de l'església, de tots els camps i fronteres. Els escolapis de Catalunya segueixen educant els joves i el poble.

Els escoltes de l'Agrupament Mare de Déu de Núria acollien els convidats a l'escala d'honor. Tingueren feina a destriar la gent i l'auditori, ja que coincidiren en temps i lloc, en el nu massiu ampli espai, dues nombroses concurrències, la de la festa dels escolapis i la que s'aplegà dins de l'aula magna per escoltar el poeta nicaragüenc Ernesto Cardenal. Aquest fet donà peu a més d'una situació divertida.

Al seu moment ocuparen el seu lloc a la presidència, el Sr. Jordi Pujol, president de la Generalitat, acompanyat de la seva muller, el Dr. Joan Martí i Alanís, bisbe d'Urgell, el bisbat originari del fundador dels escolapis, en representació dels bisbes de Catalunya, el P. Ignasi Salvat, provincial dels jesuïtes, en representació dels religiosos de Catalunya; el magnífic senyor Antoni M. Badia i Margarit, rector de la Universitat; el Sr. Joan Guitart, conseller d'Ensenyament, i la Sra. Sara Blasi i Sr. Enric Puig, directors generals respectivament d'Ensenyament Primari i de Jovenut.

Pedagogia democràtica

Obrí l'acte el P. Josep M. Balcells, provincial dels escolapis. Glossà amb poètica paraula la història tricentenària dels escolapis a Catalunya, agraf la presència en l'acte dels qui representaven les dues connotacions més volgudes per a la seva escola, cristiana i catalana.

El següent en l'ús de la paraula el mestre historiador i diputat al Parlament Sr. Josep M. Ainaud de Lasarte. Amb inigualable competència, i amb il·lusió el conferenciant, en la seva lliçó inaugural glossà aquests tres-cents anys "al servei del poble de Catalunya". Emmarcà la fundació de la primera escola pia a Moia en el marc d'un país que es redreçava als finals del segle XVII, i posà de manifest el valor democràtic de la pedagogia escolàpia, que entengueren que no n'havia prou a educar "el príncep" sinó que calia "educar el poble" i que foren els escolapis durant molt de temps a Catalunya "escola popular i pública", ells que havien estat els primers a defensar la obligatorietat i la gratuïtat de l'ensenyament per a tots. Presentà una escola pia arrelada a Catalunya però sensible també a les necessitats educatives d'altres parts del món, i valorà la presència dels escolapis als països d'Amèrica i d'Àfrica, arribant a dir que també allà, "si hi havia un grup de catalans actius, darrera d'ells hi havia un escolapi".

La catalanitat de l'escola pia, digué el conferenciant, queda demostrada amb escreix per la seva aportació arrelada, per la continuïtat de la seva institu-

ció, per la contribució dels seus alumnes a la Renaixença de Catalunya. Defensà també per als escolapis el caràcter públic i popular de les seves escoles cristianes, i posà en relleu que davant les noves necessitats dels temps, "sense descurar les seves escoles" s'han fet presents en tot un ventall de camps i d'activitats on es juga el futur.

La intervenció del Sr. Ainaud fou llargament aplaudida.

Manteniment de la identitat

Per la seva part, el President de la Generalitat, abans d'obrir oficialment les festes del Tricentenari, donà gràcies als escolapis "pels tres segles de tasca docent i educativa a favor d'infants i joves, en ciutats, viles i pobles, de tots els estaments, amb una constant identificació amb l'esperit de la nostra gent."

Definí l'aportació dels escolapis com a "tenaç, sistemàtica, humil i popular, oberta i moderna". Recalcà especialment el caràcter de l'esforç, i el fet que "els escolapis, després de cada malvestat, han tornat a refer les cases i les escoles". Féu una crida perquè no es perdés la identitat cristiana de les escoles dels escolapis, com a essencial contribució a l'educació de l'home, que és el que compta més enllà, digué, de les ideologies i de totes les utopies.

Finalment, representent les paraules del P. Provincial dels escolapis que li havia demanat "un any de festa", digué que d'acord puix que per als escolapis "la festa més gran és

poder fer estudi". I represent el crit eslògan del Tricentenari "Escolapis, per molts anys", declarà obertes oficialment les festes del Tricentenari de l'Escola Pia de Catalunya.

La festa començà allà mateix amb un tast a càrrec dels components de la Coblà Jovenívola, dels escolapis de Sabadell, que interpretaren "Galanteig" de Conrad Saló, "Nit Estelada" de Josep Saderra i "És la Moreneta" d'Antoni Carceller.

Posant una nota humana i

familiar, que alhora manifesta l'estil calassanci d'educar, encara el P. Provincial posà en mans dels esposos Pujol-Ferrosola una bella reproducció de la imatge de la Mare de Déu de l'Escola Pia que des de fa tres-cents anys vetlla la tasca educativa dels primers escolapis de Moia.

A la sortida del President i del seu seguici, la Coblà interpretà "Els Segadors" que fou escoltat per tota la concurrència dempeus.

Suïssa

Trobada de cristians i "medias" a Lausana

LAUSANA.— Més de cent-vint persones han pres part en el Centre Universitari Catòlic de Lausana en la trobada "Cristians i mitjans de comunicació" organitzada pel grup catòlic dels informadors religiosos de la Suïssa francòfona. Aquest grup aplega les persones engatjades professionalment en la informació religiosa, ja sigui escrita o audiovisual.

En la seva al·locució d'obertura, el pare Andre Babel, director del "Centre catòlic de ràdio i televisió" i president de la Comissió dels mitjans de comunicació dels bisbes de Suïssa, recordà la reacció històrica entre l'Església i el món de les comunicacions socials. I feu remarcar que les severes crítiques adreçades a l'Església sobre la comprensió que en la història ella ha tingut dels mitjans d'informació i de comunicació, són en part injustificades.

L'Església sempre ha contribuït en difondre informació. Des del temps de les catedrals, els vitralls i les escultures són mostra d'aquest desig de comunicar de l'Església. Per altra part, la impressió de la Bíblia, de reculls de pregàries i d'obres de litúrgia, fou gairebé exclusivament els treballs de la impremta en els seus inicis. Tanmateix, més properament, en el segle XIX, amb l'arribada de la premsa de masses, l'Església quedà en posició defensiva. Els cristians se sentien com marginats davant d'aquest nou desenvolupament de la premsa. Entre nosaltres, al començament de la ràdio, després de la televisió hi ha hagut pioners entre els cristians que no han dubtat en prendre el seu lloc en aquests nous mitjans.

El primat d'Anglaterra i Gal·les, cardenal Basil Hume, arquebisbe de Westminster, ha entrat en el debat de les armes nuclears amb el primer comentari aprofundit, realitzat per l'Església catòlica en aquest país. Alguns observadors l'han qualificat com a bàsic per a la construcció "d'una moral nuclear", tan necessària en moments de tensió i proliferació d'armes atòmiques en els dos blocs. El moment de la declaració ha estat molt oportú, ja que coincideix amb les protestes i manifestacions pacifistes amb motiu de l'arribada dels primers missils Cruise a la base de Greenham Common. Centenars de persones han estat detingudes per alteració de l'ordre públic, i la Campanya per al Desarmament Nuclear —l'organització més influent del moviment pacifista— ha anunciat el llançament d'una campanya de desobediència civil per forçar les autoritats britàniques a desarmar els missils.

La posició del cardenal Hume (adoptada després de consultes amb els bisbes d'Anglaterra i Gal·les) era molt necessària, perquè l'esmentada organització és dirigida pel sacerdot catòlic Bruce Kent, un controvertit pacifista que dies enrera pronuncià un discurs en el Congrés del Partit Comunista, aixecant espurnes en els sectors conservadors i propiciant noves acusacions dient que l'organització és finançada pels comunistes i està servint els interessos de la Unió Soviètica. El propi cardenal Hume va mostrar en altres temps les seves simpaties per l'organització i fou ell qui autoritzà especialment a Bruce Kent per

posar-se al front de l'organització, però actualment considera que potser d'un sacerdot catòlic romandre al front de l'esmentada organització. Pròximament Hume i Kent mantindran una entrevista a requeriment del primer per deliberar sobre la situació i adoptar la solució més convenient. L'Església catòlica a Anglaterra ha adquirit sota la direcció d'Hume un notable prestigi moral. Els catòlics són cada vegada més nombrosos, però també els més militants en qüestions pacifistes. Existia, doncs, una certa necessitat que la jerarquia catòlica es pronunciés sobre el tema nuclear, com ja ho va fer per l'agost de l'any passat l'Església anglicana.

En línia amb el Papa

Els arguments i directrius de monsenyor Hume són en línia amb allò que va exposar el papa Joan Pau II davant les Nacions Unides el juny de l'any 1982 i més recentment en el Sínode dels Bisbes celebrat a Roma el proppassat mes d'octubre. En la seva exposició i en referir-se

Gran Bretanya

Un posicionament bàsic per a la construcció d'una "moral nuclear"

Cardenal Hume: La política de dissuasió és acceptable com a primer pas pel desarmament

ments crítics amb la política oficial del Govern. Hi ha una diferent apreciació en l'Est i en l'Oest del concepte d'amenaça contra la pau.

Dilema moral

Monsenyor Hume al·ludeix al "dilema moral" amb el qual la societat actual i la pròpia Església s'enfronten actualment. Per una part hi ha la greu obligació de prevenir la guerra nuclear. Per l'altra el dret d'un Estat a exercir la legítima defensa per assegurar els seus ciutadans la justícia, la llibertat i la independència. Per al cardenal res no pot justificar l'ús d'armes nuclears com a armes de destrucció massiva i indiscriminada. No obstant, abandonar-les sense les oportunes salvaguardes pot contribuir a desestabilitzar la situació actual i incrementar perillosament el risc que es produeixi un "xantatge nuclear". D'aquesta manera s'observa una tensió entre la "moral imperativa" i la "política nuclear de dissuasió". "Condemnar l'ús d'aquestes armes —diu— i en canvi, acceptar la dissuasió ens col·loca en una posició aparentment contradictòria".

al moviment pacifista, diu el primat anglès que en "una societat lliure els moviments pacifistes juguen un paper fonamental". Són els qui plantegen davant l'opinió pública esferidors interrogants que han d'ésser contestats, ja que d'altra manera serien ignorats. Estan en el seu dret —afirma— en alertar a la societat dels perills d'una escalada nuclear. Inevitablement aquests moviments exerceixen primerament la seva pressió sobre els governs occidentals i no sobre els dels països de l'Est. "En els règims comunistes —va afegir— són rarament tolerats els movi-

Tres pensaments capitals

—L'Església catòlica accepta la política de dissuasió, però només i exclusivament sota la condició que constitueixi un pas encaminat al desarmament.

—Seria un error aplicar a la política de dissuasió nuclear la mateixa "condemna moral" que a l'ús final de les armes nuclears contra objectius civils.

—Ja que el propòsit i intenció de la dissuasió és evitar la guerra i mantenir la pau, els membres de l'exèrcit poder ésser correctament considerats guardians de la seguretat i de la llibertat dels seus conciutadans i contribuents, pel que fa al moviment de la pau. No obstant s'enfronten amb un greu problema moral que no han d'ignorar. "La dissuasió ha d'ésser contemplada clarament com un mitjà per prevenir la guerra, no com un mitjà per promoure-la.

França

Esquerrans atemptaren contra l'Arquebisbe de París

PARÍS.— Una bomba va esclatar en la casa diocesana de París, on hi ha ubicades les oficines centrals de l'Arquebisbat de la capital francesa i els estudis de Ràdio Notre-Dame, emissora en freqüència modulada de l'arxidiòcesi.

Les destrosses han estat importants però no s'han produït víctimes, ja que en aquestes hores de la nit, l'edifici estava buit. El porter va detectar una bossa sospitosa i va avisar la Policia, i abans que aquesta arribés els explosius destruïren una bona part de les instal·lacions de la planta baixa.

Una hora després, mitjançant una crida a l'agència France Presse, el grup d'extrema esquerra Acció Directa —tristament cèlebre pels seus atemptats— reivindicava l'atemptat, però no indicava cap raó. Tal vegada el recent document de l'Episcopat aprovant la dissuasió nuclear, expliqui aquesta salvatge acció.

Hores abans, precisament, un grup d'informadors ens reuníem amb l'arquebisbe de París, cardenal Jean Marie Lustiger, per a la presentació del butlletí setmanal de l'arxidiòcesi de París. I en la primera pàgina d'aquest setmanari, el cardenal Lustiger invita a tots els diocesans a un dia de dejuni, durant la primera setmana d'advent, davant "les violències properes i llunyanes". Era difícil suposar que la fúria violenta anava a sacudir-ho tot tan aviat.

La iniciativa de monsenyor Lustiger és original, ja que es tracta d'un dejuni que ha de romandre secret. "cadascú segons les seves forces, el dia que li sigui possible.

Suècia

Vers un institut cristià de recerques per la pau

ESTOCOLM.— Representant una proposició feta a Upsala en la Conferència internacional "Vida i Pau", els participants en una conferència ecumènica celebrada recentment a Jönköping (Suècia), es recomana la creació d'un institut cristià de recerques sobre la pau, la seu del qual seria Suècia. El Consell ecumènic de Suècia, els membres del qual són majoritàriament membres de les Esglésies del país, ha estat encarregat de posar en marxa aquest institut.

La recerca sobre la pau ja es feia en molts llocs de Suècia, especialment al SIPRI (Institut internacional de recerques sobre la pau d'Estocolm) i també a la Universitat d'Upsala i de Lund. Nombrosos delegats de les dues conferències creuen tan-

mateix que l'anàlisi i la recerca sobre la guerra i la pau en una perspectiva cristiana serien extremadament útils. Un d'ells ha declarat que l'Església, ja que proclama el missatge de la pau, hauria d'estar també perfectament informada dels desenvolupaments culturals, econòmics i tècnics del nostre temps i revelar quan aquests desenvolupaments poden abocar a conflictes.

Per altra part, Amnesty International (AI) ha demanat a la UNESCO que contribueixi concretament en la lluita contra les violacions dels drets de l'home, especialment la pràctica de la tortura que, segons l'organització internacional d'ajut als presos polítics, és utilitzada per més d'una tercera part dels Estats del món.

USA

Els bisbes, preocupats pels "Hispanos"

WASHINGTON.— Els hispanos, que actualment són la minoria ètnica que creix ràpidament en els Estats Units, han merescut l'atenció de les més altes instàncies de l'Església catòlica. La Conferència de Bisbes d'EE.UU. va aprovar una carta pastoral, en la qual demanen més respecte a la cultura dels hispanos, "la presència de la qual entre nosaltres és una benedicció de Déu".

Si el fet de la publicació del document és important, ho és molt més el seu contingut. Les directrius de la Conferència Episcopal van més enllà del mer aspecte religiós en les seves múltiples vessants: de portar-se a la pràctica, l'Església catòlica es col·locarà en l'avantguarda de la defensa dels drets i de les aspiracions de la comunitat hispana. Els Bisbes analitzen la situació econòmica dels aproximadament vint-i-cinc milions d'hispanos que resideixen a Estats Units.

"En general, la majoria dels hispanos viuen en una situació de pobresa", diu el document. Les famílies hispanes tenen ingressos anuals inferiors a 5.000 dòlars amb relació als qui no són hispanos. La carta pastoral es fa ressò de la manca d'ensenyança entre els hispanos, fet que contribueix a la seva pobresa. La llarga experiència dels catòlics en matèria d'ensenyança ha d'orientar-se ara envers les necessitats educatives dels hispanos, assenyalen els bisbes, en demanar escoles, i a escoles i universitats catòliques que ofereixin oportunitats de tot tipus als membres de la comunitat hispana.

● Al Brasil hi ha cent vint milions d'habitants, dels quals vintanta milions són pobres, pobres de pa, d'habitatge, de salut i terriblement marginats.

● A Sud-Amèrica hi ha països que pertanyen a deu o dotze famílies solament.

Leonard Boff, màxim exponent de la "teologia de l'alliberament" ha vingut a Barcelona per donar una conferència en el Forum Vergés sobre "Fe i alliberament", patrocinada per la Fundació "Carlos Comin".

Boff ha escrit una sens fi de llibres que han donat la volta al món la major part dels quals han estat traduïts al català. Leonard Boff té 45 anys, és brasiler, doctor en teologia per la Universitat de Munic i professor de teologia a Rio de Janeiro i Petropolis. És un franciscà, la presència del qual inspira aquella "tendresa i vigor" que ell, en un dels seus llibres, atribueix a sant Francesc d'Assís. Parla perfectament el castellà i enten el català. Vesteix modestament i a l'instant et dóna una extraordinària confiança. El preocupa i obsessiona el monstruós pecat social.

He mantingut una entrevista amb ell, en exclusiva per a "Catalunya Cristiana", després de la roda de premsa que concedí als periodistes.

És fàcil canviar les idees, però molt difícil les actituds

Hem iniciat la conversa parlant del Sínode dels Bisbes celebrat a Roma, que ha analitzat el pecat individual i estructural i la reconciliació. Sembla que no es pot tractar per separat dels dos pecats. ¿Cal cercar una síntesi?

—No es tracta d'una síntesi, sinó d'una articulació. La persona viu amb un món de relacions. L'home no viu com a individu; els seus mateixos dots naturals detecten la interdependència. El llenguatge, per esmentar un sol exemple, ens diu que l'home està fet per relacionar-se. Cal articular el que és personal amb el que és social. La teologia ha parlat molt de l'individu; manca tractar d'allò que és social, que té la seva autonomia: hàbits comuns, xarxa de relacions, etc., que s'escapen de la realitat individual. Hi ha estructures socials que produeixen injustícies, opressió, desamor: en elles és el pecat social. Aquí no compta la persona com a tal, l'individu, sinó l'estructura. No compta en Pere, en Joan, sinó en Pere, "el metge", en Joan, "l'economista". I les actituds dels metges, dels economistes, dels advocats, dels polítics, professors, industrials i comerciants, han d'analitzar-se. És fàcil canviar les idees, però és molt difícil canviar les actituds. Hi ha estructures que generen el pecat social. Una estructura no es converteix modificant-la; cal canviar-la, cal buscar-ne una altra de nova.

També l'Església, com a ens social, necessita reconciliar-se

Pregunto a Leonard Boff si l'Església troba dificultats per admetre una nova estructura social.

—L'Església no ha d'estar equidistant davant la injustícia sinó que ha de prendre partit. ¿Es vol o no es vol la conversió social? Sobren els discursos i manquen

obres, creant pa. Vista la terrible degradació social, cal començar prioritàriament pel món social, que és el pitjor. Només canviant les persones, no es canvia l'estructura. La millor manera de fer penitència no és preocupar-se pels aspectes retòrics i rituals, sinó la d'organitzar la reconciliació del món. El pecat social requereix una teràpia social, i no solament la conversió de les persones, ja que, una persona bona i pietosa, pot ésser —potser sense saber-ho ella mateixa— un agent d'un sistema injust. Cal crear estructures noves que en llur funcionament produeixin justícia, i no injustícia.

Boff afegeix que el pecat social també és en la marginació i que fins i tot es constata en el si de l'Església.

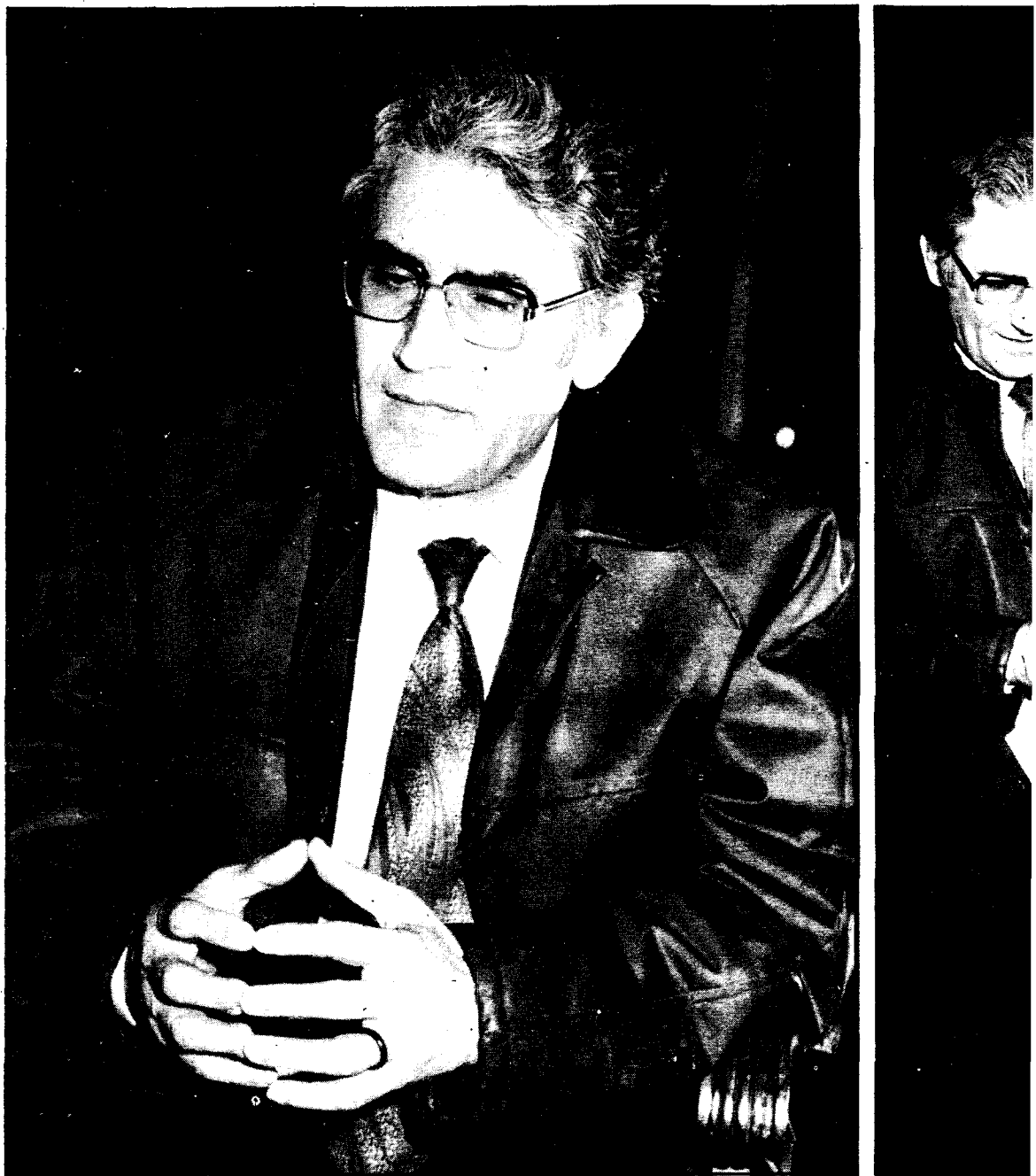
—La marginació interpel·la l'Església i la invita a la reconciliació, perquè també ella, com reconegué Pau VI, ha estat injusta. Ho ha estat amb la dona, amb els divorciats, amb els sacerdots que han deixat el ministeri, fins i tot amb els laics, que disposen de pocs espais per participar en les decisions de la mateixa Església. Es manté aquesta marginació en alguns apartats del nou Dret Canònic.

La comunió eclesial existeix en tant que és participació

El pare Leonard Boff ha tingut dificultats amb el Vaticà, encara que no esmenta aquest tema. Li pregunto com pot existir la comunió eclesial amb plantejaments tan diversos en el si de l'Església.

—Els cristians hem de fer un esforç de comunió eclesial a nivell teològic, no burocràtic: acceptar l'Evangeli, el que vol dir una convivència amb sants i pecadors al mateix temps i en la mateixa Església. La comunió és aquell espai de convivència entre tots. Fins i tot hem de sofrir per aconseguir la unitat. Crist no morí, el mataren. Avui existeixen països que no moren, se'ls mata. Però Crist assumí la mort perquè tots fóssim ú. La comunió en si mateixa no existeix; existeix, en tant que és participació.

Boff estima el Papa, al que esmenta freqüentment, però sembla que el Papa fonamenta la comunió

Fotos: Albert Pont

Leonard Boff, màxim exponent de la "teologia de l'a

"Hi ha un monstruós p

eclesial al voltant de l'autoritat del bisbe.

—Joan Pau II segueix una teologia, i la manté amb fermesa, al voltant del bisbe, mestre de la veritat. Jo crec que el bisbe és pol d'unió, però no és l'únic pol. ¿Què seria una Església molt devota, molt unida al bisbe, però desencarnada de les realitats del món? Un factor de comunió eclesial és "la missió", comuna a tots: bisbes, sacerdots i laics. Pertany al bisbe —segons els documents de Puebla— anunciar, denunciar, promoure, solidaritzar-se i interpretar a cada país, les aspiracions del poble, especialment el poble més marginat de la societat.

En un dels seus recents llibres —"Igreja, carisma e poder"— Boff exposa uns models d'Església, heretats del passat, i proposa un model nou, el de l'"Església dels pobres". No "per als" pobres sinó "des dels" pobres.

—Els pobres no estan mai sols: sempre estan amb els seus aliats o amb els seus opressors. L'Església no és solament dels pobres. S'ha de construir "des de" la vida i "la causa" dels pobres. Els cristians poden adoptar dues actituds: o deixar llur condició de rics i optar pels pobres, desplaçant-se i vivint amb ells, als barris humils, amb totes llurs limitacions, o assumir "la causa" dels pobres, llui-

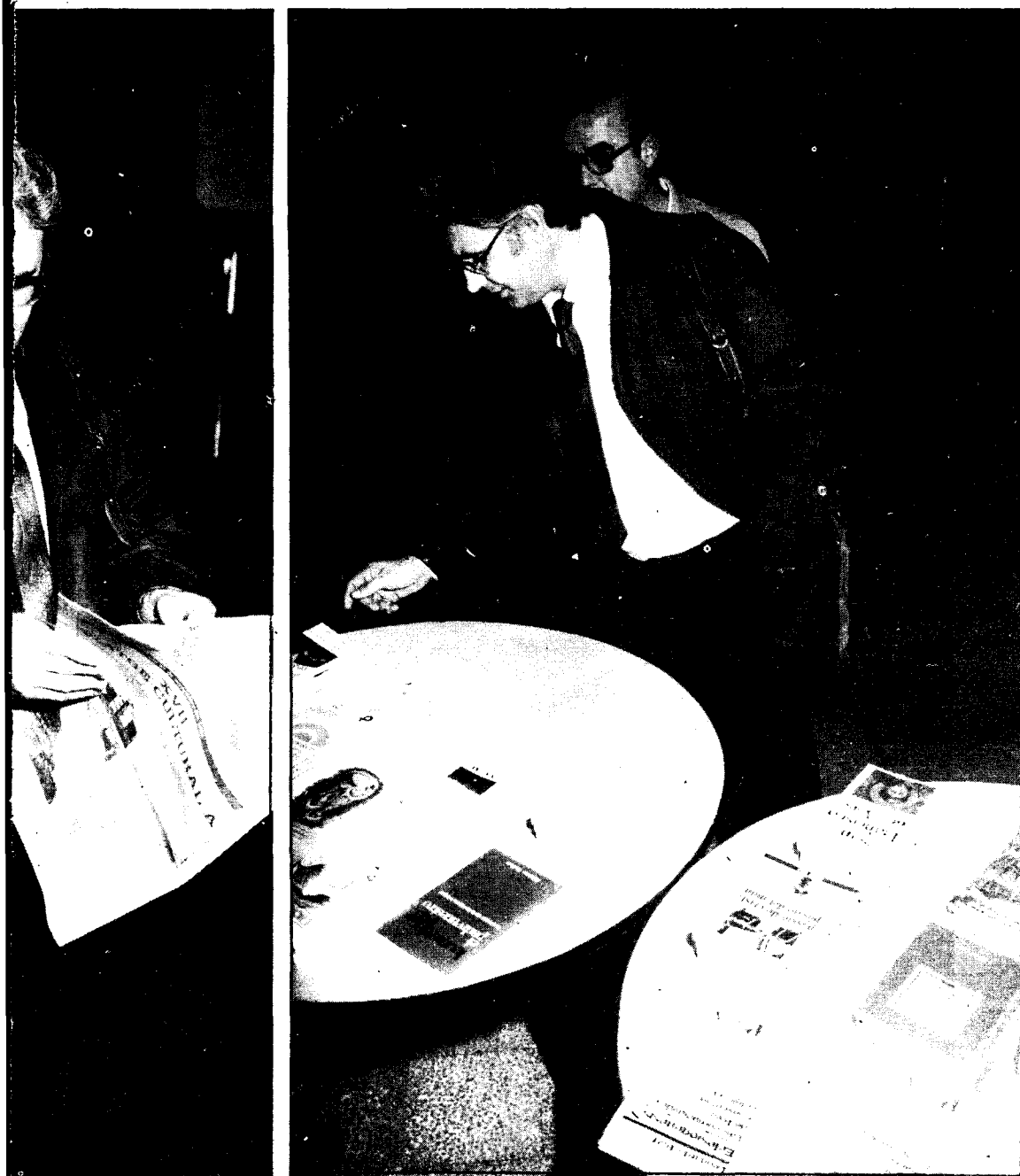
tant per la justícia i contra l'opressió. No és demana a tothom que abandoni la seva "situació de classe", però sí la seva "posició de classe", en la pràctica. "Assumir la causa" dels pobres és també incorporar-se a l'Església dels pobres.

—Et sembla que el Papa ha assumit aquesta causa?

—Joan Pau II es pronuncia a favor dels pobres als Estats Units. Pronuncia un discurs dur, en el qual comparà la situació d'aquell país —monstruós drac— amb la paràbola del ric Epuló i el miser Llätzer. Has de tenir en compte que també als Estats Units hi ha vint milions de pobres. El Papa

● A Nicaragua, Somoza manté els seus xicots de 14 anys a l'orquestra més gran del país, després al seu regim d'opressió, les mares empenyen els fills a la guerra, en justa defensa dels seus fills.

● Tot això és un gravíssim pecat social, que Boff ha dit Boff a Barcelona.

tiques pietoses. Els membres d'aquestes comunitats es preocupen d'ajudar-se mútuament i de resoldre els problemes personals i de grup. No es tracta d'una alliberació moral (la conversió, tasca nostra de cada dia), sinó d'una alliberació estructural. És cert que la fe cristiana s'orienta vers l'alliberació última, però enclou també les llibertats històriques, com una anticipació d'aquella llibertat, que al final de la història aconseguirem en Déu.

El compromís polític neix d'una Fe reflexiva

Boff em resum el procés de les comunitats cristianes de base, a Sud-Amèrica.

—Es comença per l'experiència religiosa, com ja t'he dit, que obre els ulls a la injustícia del pecat social contra Déu. Després s'analitzen les estructures reals, que són causa d'injustícia i s'arriba a la conclusió que han de canviar-se estructures socials. El compromís polític neix, doncs, de la reflexió de la fe, o de la fe reflexiva. La relació fe-vida, evangelització-alliberament es produeix d'una manera natural, sense l'artifici de les difícils mediacions institucionals. Per altra banda la comunitat eclesial és el lloc on el poble exerceix realment la seva funció lliure: aquí tot es discuteix i es decideix conjuntament; aquí s'aprèn a pensar críticament. Aleshores comença un procés de conversió de la cúpula eclesiàstica. En aquestes comunitats de base jo he vist sacerdots, monges, bisbes i, no fa molt, algun cardenal. Hi assistí, recentment, l'arquebisbe de Fortaleza, cardenal Lorscheider. No va dir ni una paraula. S'assegué per terra i escoltà la veu del poble. Com pots observar no és l'Església-institució que conquereix els pobres, sinó els pobres que conquereixen l'Església, incorporant-s'hi.

"Crec en l'Església, però no en la religió"

Pregunto a Leonard Boff com veu el futur de les comunitats cristianes de base.

—Les veig amb futur esperançador. Només al Brasil, són ja més de 27.000 comunitats, i s'estenen per Xile, Argentina, Colòmbia, Mèxic, etc. Hi ha fets concrets que manifesten el nou rostres de l'Església. La solidaritat dels bisbes de Sao Paulo amb les vagues metal·lúrgiques de l'any 1980 n'és un clar exponent. Quan es tancaren els locals per reunir-se el poble, l'Església els obri els seus temples. Perquè, ¿hi ha quelcom més sagrat que els objectes i els espais religiosos, els quals si són sagrats, ho són en funció de la persona. En la persona estem davant del Sant, que és Déu. Amb aquella manera de procedir, l'Església guanya credibilitat. Unes dades estadístiques publicades per la Universitat Catòlica de Rio el 1960, indicaven

que el 60 per cent dels alumnes eren declaradament ateu. La raó que adhuién: L'Església s'ha fet veu dels que no tenen veu. Encara fou més explícita la declaració d'un deu per cent dels enquestats: "Crec en l'Església i no en la religió". Total: que l'Església al Brasil ha recuperat la seva credibilitat, perquè s'ha desplaçat a favor dels pobres del Poble de Déu.

Sembla que hi ha teòlegs i bisbes que posen en dubte aquestes comunitats, i fins i tot a la mateixa "Teologia de l'alliberament".

—No són les qüestions teològiques les que divideixen els teòlegs i bisbes. Les friccions provenen quan es denuncia el capitalisme. La teologia de l'alliberament és una manera de rellegir la societat. No és la contemplació sinó el sofriment, que fa pensar. El sistema capitalista sempre genera pobres i pobresa. L'acumulació de riqueses no produeix justícia social. Alguns bisbes mantenen actituds molt mundanes, que no són dels pobres. Fan una lectura del món social amb ulls i mirada del ric, i cal atacar, no la lectura, sinó l'actitud, la vida que porten.

Oscar Romero, màrtir per l'opressió dels pobres

Quan Boff fustiga contra alguns bisbes, penso que també sant Antoni de Pàdua fustigava contra alguns prelats del seu temps. Però en contraposició penso en la figura de l'arquebisbe Oscar Romero. Ho dic a Boff.

—Joan Pau II és el qui millor ha definit el bisbe Oscar Romero: "És el màrtir per l'opressió dels pobres". El seu missatge i tota la seva vida foren units al missatge i vida de Crist. Lluità en defensa dels pobres, per la causa dels pobres. Això el situà malament amb un grup prepotent i l'assassinaren. Romero és el màrtir més gran de l'opció que ha pres l'Església d'El Salvador. Morir així és el més profund testimoni de l'Església dels pobres. Romero, digué: "Em mataran, però ressuscitaré en els pobles". I és així: arreu se'l recorda i se l'invoca. A Nicaragua el consideren com el seu primer màrtir. El mateix Papa pregà silenciosament davant la seva tomba.

El pare Leonard Boff és reclamat per començar la seva conferència al Fòrum Vergés, a la qual, segons càlculs posteriors, assistirà un miler d'oients, joves la major part.

Són les set de la tarda, d'una tarda de pluja. A la nit, Boff dissertarà a Madrid, per volar, a la matinada vers el seu Brasil. Cansat, però ferm i amb un lleu i constant somriure. Li demano que em dediqui un dels seus llibres i, essent ell franciscà i jo també, escriu: "A mi hermano, unidos en la misma búsqueda".

Francesc Gamissans

berament", en exclusiva per a "Catalunya Cristiana"

ecacat social en el món"

també es manifestà d'igual forma a Mèxic i a Filipines. Al Brasil, a la barriada de Vignal, una de les més miserables de Rio de Janeiro, interpellà els poderosos: "¿No us fa mal el cor i no sentiu remordiments de consciència amb la vostra riquesa i abundància?". Es tracta d'un problema de desplaçament: no al costat del poder. I això, el Papa, personalment, ho veu molt clar.

Les anomenades "Comunitats cristianes de base", de les quals només al Brasil n'hi ha 27.000, reflecteixen i encarnen el nou model de l'Església dels pobres". Boff en parla.

—Durant els anys 60 es desen-

volupà a gairebé tots els països llatino-americans una creixent conscienciació dels mecanismes que causen el subdesenvolupament, que no és problema exclusivament tècnic o polític, sinó el resultat d'un cert desenvolupament —el capitalista— que predomina en els països atlàntics. Si hi ha nacions riques en tecnologia, no ho són en primeres matèries. La dependència a la tecnologia ha estat la causa i la culpable de l'opressió que els països pobres pateixen. L'estratègia ha d'orientar-se a aconseguir l'alliberament d'aquesta dependència, per garantir un procés autòcton. Molts joves intel·lectuals i gent com-

promesa s'uniren en una sola causa: la de la llibertat.

Boff recorda que s'organitzaren tàctiques, que l'"estatus quo" condemnava com a subversius. Molts joves passaren a la guerrilla urbana i rural, i foren durament perseguits pels governs, defensors de la seguretat nacional. En aquest procés revolucionari s'integraren grups de cristians. I aquí apareix el compromís de l'Església.

—L'Església s'integra en les bases. M'explico: el moviment s'inicia al Brasil amb un cercle bíblic. Després es formen comunitats cristianes de base, dedicades a profunditzar la fe, a viure la litúrgia, els sagraments i les pràc-

Calendari

Diumenge, 4 de desembre. II d'Advent. Sant Joan Damascè, pvre. doctor. Santa Bàrbara i Santa Ada, verges. El sol surt a les 7,1 i es pon a les 4,22. (Hora solar.)

Dilluns, 5 de desembre. Sant Sabas, abat. Sant Dalmau bisbe màrtir i Santa Crispina, màrtir.

Dimarts, 6 de desembre. Sant Nicolau de Bari, bisbe; Sant Majòric, màrtir i Santa Asela, verge.

Festa major a Malgrat, Martinet, i Montellà.

Fira a Sant Privat d'en Bas.

Dimecres, 7 de desembre. Sant Ambrós, bisbe doctor. Sant Agatò, màrtir i Santa Fara, abadessa.

Dijous, 8 de desembre. La Immaculada Concepció de la Mare de Déu. Sant Ester, reina.

Festa major a Aiguafreda, Cambrils i Montesquiu.

Divendres, 9 de desembre. Sant Restitut, bisbe màrtir; santa Leocàdia i Santa Valèria, verges màrtirs.

Festa major a Amposta, Estavill i Santa Llogaia del Terri. Fira a Camprodon.

Dissabte, 10 de desembre. Ntra. Sra. de Loreto. Santa Eulàlia de Mèrida, verge màrtir. Sant Melquíades, papa màrtir.

Festa major a Berga, Bràfim, Crespià, l'Hospitalet de Llobregat, el Papiol, Santa Eulàlia de Riuprimer i Santa Eulàlia de Ronçana.

Himne

Les dones i els homes de tota la terra
en cercles rodegen el món que és de Déu,
tot cantant i amb les mans ben esteses, el temps es fa breu.

F. M.

L'Església celebra

4 de desembre. II diumenge d'Advent. Lectures: Primera Is 11,1-10, S 71, segona Rm 15,4-9, tercera Mt 3,1-12.

5 de desembre. Dilluns de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 35,1-10 S 84, segona Lc 5,17-26.

6 de desembre. Dimarts de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 40,1-11, S 95, segona Mt 18,12-14.

7 de desembre. Dimecres de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 40,25-31, S 102, segona Mt 11,28-30.

8 de desembre. La Immaculada Concepció de Maria. Lectures: Primera Gn 3,9-15.20, S 97, segona Ef 1,3-6.11-12, tercera Lc 1,26-38.

9 de desembre. Divendres de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 48,17-19, S 1, segona Mt 11,16-19.

10 de desembre. Dissabte de la II setmana d'Advent. Lectures: Primera Sir 48,1-4.9-11, S 79, segona Mt 17,10-13.

VIST, OÏT, VISCUT...

Perplexitat

Als meus quinze anys vaig començar a treballar com aprenent de meritori en una editorial especialitzada en llibres i publicacions religioses. Naturalment, allí hi convergien capellans i religiosos de tota mena i grau.

Un dia, uns discrets cops a la finestreta m'advertiren la presència d'algué que amb prou feines s'insinuava a través dels vidres esmerilats. En obrir-la, vaig trobar-me amb el frare més menut que mai havia vist, ni mai més he vist, i crec segur que mai més no veuré. Vaig preguntar-li què desitjava, i em preguntà pel propietari de l'editorial. Aleshores li vaig preguntar de part de qui... i ell em respongué: "Del superior dels pares mínims...".

La meua cara devia demostrar sorpresa, perquè el fraret somrigué benèvolament, i jo pensava que si aquell era el superior, ¿com serien els altres?

Passats una anys, explicant el fet, un dels presents va confirmar la veracitat d'aquell frare tan menut puix que ell l'havia tractat.

D'aquesta manera la cosa no quedà com un acudit qualsevol.

Oriol Camps

HOMES I INSTITUCIONS

Digué el doctor Torrella a Montserrat

"Maria, esperança del món i albada de salvació"

Amb motiu de la festa litúrgica del Naixement de la Mare de Déu, vuit de setembre, l'arquebisbe de Tarragona, monsenyor Ramon Torrella, presidí a Montserrat la celebració de l'Eucaristia. Ens plau publicar els fragments més importants.

Avui em congratulo amb tots vosaltres al començament d'aquesta Eucaristia, dient amb esperança les paraules de l'antífona d'introducció:

"Celebrem amb goig el naixement

de Santa Maria, verge; d'ella ens ha nascut el sol de justícia

Crist, Déu nostre".

En la litúrgia de la paraula hi ha lligons per a la nostra vida humana, cristiana i eclesial.

1. El naixement de Maria és "l'albada de la salvació"

En el disseny de Déu hi ha una successió de temps: un principi, una culminació i un final. La vinguda de Maria pertany a la culminació, culminació que es realitza amb el naixement de Jesús que s'encarnà precisament en el si de la Verge Maria. Així, com que Jesús procedeix realment de Maria, que és la seva Mare, el naixement d'aquesta dona senyala l'arribada del moment decisiu.

Quan el profeta Miquees ens diu: "Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill", la vinguda del Messies, del qui ha de regir Israel, és presentada ben clarament, en relació a la seva mare.

D'això resulta que el naixement de Maria no se celebra per pura devoció sentimental sinó com un fet de la història de la salvació.

Junt amb Crist, Ella recapitula totes les alegries, viu la perfecta alegria promesa a la terra, posant els ulls vers la Mare de l'esperança i Mare de la gràcia, la invoquem com a causa de la nostra alegria. Em pregunto i us pregunto: ¿No seria bo i molt adient que en les nostres vides hi hagués més alegria i que retrobéssim el goig espiritual fins i tot en els moments més difícils?

Crec que fou significatiu que el Papa Joan Pau II l'any passat aquí a Montserrat, en la pregària de cloenda de la seva homilia digués: "Us preguem, o Pare, que en aquesta basílica on demora el teu Fill Jesucrist, fill de Maria, atorguis abundantment la pau, la concòrdia i el goig (a totes les tribus peregrines del nou Israel)".

2. La salvació de Déu està actuant en la història

La salvació de Déu està actuant en la història des de sempre i no

deixa mai d'actuar, encara que no sigui sempre fàcil d'adonar-nos-en.

La genealogia humana de Jesús que acabem d'escoltar segons l'evangelí de sant Mateu, ens il·lumina en referència al disseny de salvació de Déu.

El Senyor Jesús, Verb etern de Déu, ve al món "des del cel", no com una irrupció feta des de fora de la història humana: procedeix d'una família humana, d'un poble entre altres, del poble jueu. És un de nosaltres, fill d'un poble determinat, elegit per Déu per portar a terme l'obra de la salvació.

En aquest poble i en aquesta família una dona és especialment escollida per ésser el mitjà físic i espiritual perquè vingui al món el Salvador que Déu envia com a culminació del seu pla de salvació. Podem dir que Maria, la dona elegida per ser la Mare del Salvador, resumeix i expressa la vocació del poble jueu i la vocació de tota la humanitat. En aquest sentit fa poc temps deia Joan Pau II que, les paraules de la Verge "que es faci en mi segons la teua paraula", són com el ressò d'aquelles altres pronunciacions per tot el poble d'Israel quan va acceptar el do de l'Aliança en el Sinaí. "Això vol dir que la fe d'Israel madura en els llavis de Maria. Veritablement Ella és la Filla de Sió". (Joan Pau II, Angelus 3-VII-1983).

Nosaltres, en meditar el misteri de la vinguda de Jesús al món, no podem deixar de considerar i celebrar el dia del naixement de Santa Maria Verge, com a resum i clau del que ella representa en la història de la salvació.

3. Tot això es realitza en el silenci i en la fosca

La vinguda al món de Maria no es féu conèixer per mitjà de prodigis meravellosos. El mateix naixement de Jesús fou indicat per un astre vist per molt poques persones (Mt. 2,2...).

Déu, en efecte, realitza la seva salvació en el si d'un poble que Ell s'escollí, però es reserva el moment i la manera de fer-ho i sempre de forma imprevisible. Només aleshores es pot dir que "exalta els humils" i que "ha mirat la petitesa de la seva serventa". Quan i on ningú no pensa, té lloc en una família de Natzeret el misteri decisiu de la salvació del món.

Aprenem a conèixer el secret dels seus camins. Sapiguem discernir en la varietat i confusió dels esdeveniments de cada dia els signes de la presència de Déu i de la seva acció salvífica.

Estic convençut que la confiança en els petits esforços, en les accions senzilles i en els mitjans pobres és la resposta més evangèlica per a recuperar l'alegria i l'esperança en la nostra vida de cristians.

Quan a casa nostra, a Catalunya, s'experimenta l'esperança d'una represa de la nostra identitat nacional, és necessari que posem

l'accent en la consolidació de la nostra llengua i de la nostra cultura. Però tot serà més fecund si es confia en les accions petites i concretes, en gestos i actes de solidaritat que ajudin a descobrir i a augmentar el sentit de la responsabilitat i de pertinença a un poble. L'Església que, històricament tant ha contribuït a la cultura catalana, en aquest moment, no vol faltar a la seva aportació específica en el servei al nostre poble des de la seva fidelitat a l'Evangelí.

I pensant ara més particularment en els joves, quan observem que abunda la indiferència, fins i tot el desencís i un cert pessimisme, ¿no serà que massa fàcilment s'esperaven resultats immediats i solucions ràpides a les situacions dramàtiques de la crisi social, com són l'atur, la violència, la droga i d'altres?

Els cristians tenim en els nostres dies una responsabilitat molt gran. L'Església, és veritat, no ofereix cap model concret de societat ni li correspon aportar les solucions tècniques. L'Església té la missió espiritual d'anunciar l'Evangelí de Jesucrist i de creure en la dignitat de tots els homes. L'Església està cridada a servir i no a ser servida. Ara bé, germans i germanes que m'escolteu: l'Església som tots i el que és important és que, en les nostres vides, hi hagi un testimoniatge continuat de servei, testimoniages concrets d'esperança cristiana, d'aquella esperança que il·lumina i dona sentit a totes les esperances que són veritablement humanes. D'aquesta manera serem dignes servidors del misteri de la nostra Redempció.

Avui torno a reviuir d'una manera especial el meu compromís de servir l'Evangelí de Jesucrist, compromís que renovava fa uns mesos, el dia de la meua entrada a la Seu Metropolitana i Primada de Tarragona. Sento la necessitat i demano la intercessió de la Mare de Déu de Montserrat, Patrona de Catalunya, perquè el meu servei de President de la Conferència episcopal Tarraconense sigui fet sempre en comunió amb els meus germans bisbes i amb el Papa Joan Pau II. I que, treballant conjuntament amb els abats, els superiors i superiors de comunitats religioses i els responsables d'institucions d'àmbit català, siguem capaços de proclamar amb valentia la fe en Jesucrist, l'esperança en la vida eterna i l'amor als germans de manera que una nova llum il·lumini tota la terra catalana.

Honorem avui Jesucrist, Redemptor i Salvador, en la solemnitat del Naixement de Maria Verge. Que Ella intercedeixi per obtenir-nos la gràcia de discernir els "iniciis humils", "les paraules adients" i les "accions senzilles" pel bé dels infants, dels joves i de les famílies de tot Catalunya. Que amb l'exemple de Maria i amb la seva intercessió augmenti en nosaltres l'esperança. No endebades la invoquem: "Vida, dolcesa i esperança nostra". Ella és, certament, l'esperança de tot el món i l'albada de la salvació.

DIUMENGE

segon d'Advent

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

Convertir el cor costa la vida

Déu s'atansa, el Regne del cel és a prop. — "¿On és, que no el sabem veure?", sentim a dir cada moment. — "Enmig nostre", ens veiem obligats a respondre. — "Cal", és la rèplica feridora, i que no sempre és impostora.

Que el Senyor és amb nosaltres, és una profunda convicció cristiana. L'Església mai no es cansa de suplicar Déu que es faci present enmig de l'assemblea orant. "Sigueu amb nosaltres, Déu nostre!" Hi és i ho creiem. Però la presència divina és esmunyadissa, crida l'home i se li fa fonedissa. La santedat divina crida incondicionalment el creient, alhora que el refusa condicionadament: ¡Convertiu-vos, abans de presentar-vos davant del Déu viu! ¡Que ningú no s'acosti al Déu santíssim amb el cor covant maldat! Canvieu! ¡Modifiqueu la vostra conducta!

El mal del món supura en el cor de l'home, i què més voldríem que no ésser-ne culpables! Però les nostres culpes ens aclaparen. No hi ha res tan tortuós i tan malalt com el nostre cor. Déu, que el coneix a fons, ens el vol extirpar. Vol arrencar-nos la pedra que ens fa de cor, i posar-nos dins el pit carn que bategui apassionadament.

Murris com som, pressentim que aquesta divina operació ha d'ésser forçosament mortal. Convertir el cor costa la vida. Només morint al nostre jo pecaminós podem viure per a Déu. — "Ep, ens adverteix el sentit d'arran de terra, que Déu no malmeti el mal de l'home." "Què li queda a l'home de seu, si Déu li lleva la seva maldat?", es pregunta l'home pagat de la seva humanitat. Ens esbalaïm només de pensar que ens cal capgirar el nostre enteniment, reformar el nostre voler, reestructurar la nostra personalitat. ¡Que n'és de temible caure en mans del Déu viu!

Déu interpel·la l'home per boca dels seus profetes: "Tu, què fas? Tu, per què et reclus en la teva buidor? Tu, per què no desclous el teu cor a l'amor, i estimes sentint-te estimat?" ¡Que en fa de mal aquest "tu" dit en nom de Déu! Es inútil, no hi ha res per amagar. En debades, no podem defugir la claror de la seva mirada. Ens escorcolla i ens coneix, ens repta i ens exigeix. Qui se sent corprès per Déu accepta al seu reny amorós i li suplica la gràcia d'una humil esmena, sabent que el Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor.

Tan sols el qui se sent corprès és capaç d'escoltar la invitació divina a caminar cor endins, a avançar vers l'interior de l'ésser. La caminada no és plaent. Defallències culpables, ineptituds inexplorables, mancaments injustificables, surten al pas del vianant. El paisatge interior no delecta el caminant. Només el coratge de la fe evita la basarda que neix del fàstic, perquè només la lucidesa del creient descobreix que Déu empara els humils i salva els fills dels pobres.

Convertir-se vol dir fer de la nostra vida un esbós de rectitud que mai no arribarem a delinear del tot, perquè la justícia és un atribut diví. Ja és molt si la vida d'un sant arriba a transparentar-la borrosament. Una vida santa és un miracle, un senyal que l'acció de Déu ha esbotzat l'opacitat de l'home que, tenallat pel mal, ha comès culpablement el mal i viu a les fosques, a les ombres de la mort. Convertir-se és deixar que pacientment Déu vagi fonent les tenebres del nostre cor fins que siguem un raig de llum que apunta en la fosca.

¡Que de vegades, però, deixem que s'esblami la fràgil llum de la nostra fe! ¡Com ens agrada de fer el sord! ¡En sabem tant, de fer l'orni per poder fer la nostra! Aleshores, la crida divina a la conversió ens sembla una rastellera d'exigències impertinents d'un dèspota inconegut. Llavors, la resposta incondicional a la crida divina ens apareix com una dimensió inadmissible per la nostra raó adulta. Hem esgarriat el nostre cor, i anem foraviats com ovelles perdudes, fins que el Déu de bondat ens ve a buscar. La seva Paraula es fa carn i ens fa sentir la seva crida: **Convertiu-vos!** Tant de bo que avui sentíssim la seva veu!

Maur Esteve
Abat de Poblet

El verb de Déu que ve a nosaltres és la més gran història de la terra i també la més gran història del cel... la única història interessant que mai no hagi passat.

(Charles Péguy)

1

EL SENYOR ÉS A PROP. — *L'esperança cristiana té la certesa que el Senyor és a prop de l'home i de la Història. La Salvació de Déu és present al cor de la vida. El Messias esperat personificava l'amor salvífic de Déu com a realització històrica de l'alliberament de l'home i esperança de futur. Un descendent de David, "rei segons el cor de Déu", serà el Messias esperat. Ple de l'Esperit de Déu portarà la Justícia i la Pau. Les imatges ho descriuen poèticament. La salvació tindrà abast universal: tots els pobles que vinguin a ell, coneixeran la seva glòria.*

Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 11:1-10). — Aquell dia, la soca de Jesè tallada traurà un rebrot, naixerà un plançó de les seves arrels. L'Esperit del Senyor hi reposarà: esperit de saviesa i d'entiment, esperit de consell i de valentia, esperit de coneixement i de pietat, i l'omplirà de reverència envers el Senyor. No judicarà per les aparences ni decidirà pel que senti dir; farà justícia als desvalguts, sentenciarà amb raó a favor dels pobres del país. Un reny de la seva boca abatrà el violent, una alenada dels seus llavis matarà l'injust. S'armarà de justícia la cintura, se cenyirà de lleialtat. El llop conviurà amb l'anyell, la pantera jaurà amb el cabrit, pasturaran junts el vedell i el lleó, i un nen petit els guiarà; es faran amigues l'ossa i la vaca, les seves cries jauran plegades i el lleó menjarà farratge com els bous; les criatures jugaran sobre el cau de l'escurçó, els nens ficaran la mà dins l'amagatall de la serp. Ningú no serà dolent ni farà mal en tota la meua muntanya sagrada, perquè el coneixement del Senyor haurà omplert el país com l'aigua que cobreix la conca del mar. Aquell dia, els estrangers vindran a consultar el rebrot de Jesè que s'alçarà dret com a bandera dels pobles, i el lloc on residirà serà ple de glòria.

SALM RESPONSORIAL. — *Descriu el reialme del Messias. Sota la forma de pregària poètica, demana pel futur rei-messias les qualitats pròpies del rei ideal: Que promogui la Justícia, la Pau, la Defensa dels pobres i, en últim terme, porti la felicitat per a tots els pobles de la terra.*

71:1-2,7-8,12-13,17 (R.:7)

Déu meu, doneu al rei el vostre dret,
doneu al príncep la vostra rectitud.
Que governi amb justícia el vostre poble,
que sigui recte amb els humils.

R. Que el benestar floreixi als seus dies
i mesos i anys abundi la pau.
Que el benestar floreixi als seus dies,

i mesos i anys abundi la pau.
Que domini d'un mar a l'altre,
des del Gran Riu fins a l'extrem del país. R.

Salvarà els pobres que reclamen,
els desvalguts que no tenen defensor,
s'apiadarà dels pobres i dels febles,
els salvarà de la mort. R.

Que es perpetui el seu nom
i duri com el sol.
Que les famílies del país, per beneir-se,
es valguin del seu nom;
que se'n valguin tots els pobles de la terra
per augurar-se la felicitat. R.

2

EL COR OBERT A LA PARAULA VIVA. — *L'arrel i el fonament de la nostra esperança és la Paraula de Déu, l'Escriptura Santa. La Paraula escrita s'ha fet Paraula viva en Jesucrist. Per Ell, amb Ell i en Ell es realitza l'esperança cristiana. Per encarnar-la en el nostre viure cal seguir el Crit en el seu camí de lliurament i de servei. La salvació de Crist és universal. El cristià ha de tenir el cor obert a tothom, amb el desig que tots els homes reconeixin i lloïn Jesucrist Salvador.*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 15:4-9). — Germans, tot el que diuen les Escriptures és per a instruir-nos a nosaltres, perquè la força i el consol que elles ens donen ens ajudin a mantenir la nostra esperança. Que Déu, que us encoratja i us conforta, us concedeixi també d'estar d'acord en Jesucrist, perquè ben avinguts de cor i de llavis, glorifiquem Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor.

Per això accepteu-vos els uns als altres com el Crist us ha acceptat, donant així glòria a Déu. Vull dir que Crist es posà al servei del poble jueu per mantenir la veracitat de Déu, ja que calia complir les promeses fetes als patriarques, però si es altres pobles glorifiquen Déu, és per pura bondat. Ho diu l'Escriptura: "Us lloaré entre les nacions, cantaré al vostre nom".

3

LA NOSTRA RESPOSTA A LA CRIDA DE DÉU. — *Mateu proposa a la comunitat cristiana la predicació de Joan Baptista. La nostra existència serà jutjada segons l'Evangeli de Jesucrist; segons la nostra resposta a la crida de Déu i a la invitació a construir el seu Regne. Ens urgeix una constant conversió de l'egoisme a l'amor, del pecat a la vida de fills de Déu. Malgrat les nostres limitacions, tot és possible després d'haver estat submergits en les aigües baptismals de l'Esperit de Déu, i haver rebut en el cor el foc abrusador del seu amor.*

Evangeli segons sant Mateu (Mt 24:37-44). — Per aquells dies vingué Joan Baptista, que predicava així al desert de Judea: "Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop". És d'ell que deia el profeta Isaïes: "Una veu crida en el desert: 'Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí'". Joan duia una capa de pèl de camell, es cobria amb una pell la cintura i el seu aliment eren llagostes i mel boscana. Anaven a trobar-lo de Jerusalem, de tot arreu de la Judea i de tota la regió del Jordà, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà.

Però quan veié que molts dels fariseus i dels saduceus venien a fer-se batejar, els va dir: "Crieu-vos, ¿qui us ha ensenyat mai com podreu fugir de la justícia que s'acosta? Demostreu amb fets que us voleu convertir. No visqueu refiats pensant que sou fills d'Abraham, que Déu pot donar fills a Abraham fins i tot d'aquestes persones. Ara la destra ja està clavada a l'arrel dels arbres, i ja sabeu que l'arbre que no dona bons fruits és tallat i llençat al foc. Jo us batejo només amb aigua perquè us convertiu, però el qui ve després de mi és més poderós que jo, tan poderós, que no sóc digne ni d'aguantar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el seu blat, l'entrarà al graner, però la palla, la cremarà en el foc que no s'apaga".

8 de desembre

LA IMMACULADA CONCEPCIÓ
DE LA VERGE MARIA

Solemnitat

A cura
dels monjos de Pobletel pa de la
paraula

Déu s'ha enamorat de la poruga feminitat de la Verge

Impertorbablement, la vida va constrenyint el nostre insaciable afany d'ésser. Els ideals que tant ens engresquen acaben anant a raure al pou de les recances malhumorades. Els nostres dies s'esvaeixen com el fum. Els inevitables maldecaps de cada dia s'agregen fins a convertir-se en una incurable migranya còsmica.

Viure és difícil: ens atreu i ens decep, en tenim ganes però en perdem l'esma, volem i dolem. ¿Qui se'n sortirà airós? Fa de mal dir. I fa feredat el que hom ha arribat a dir. Entenimentats i talossos ens recomanen les sortides més dispars: perdre'n la por, no pensar-hi gaire, aclucar els ulls, sotjar allò que es veu i no mirar allò que s'amaga, tirar endavant o fer-nos enrera, restar quietes, cabussar-nos endins o fugir enfora. De tot aquest devessall de consells per salvar la pell de l'ànima, almenys una cosa queda clara: tothom vol sortir-ne sa i estalvi, del perillós afer d'haver de viure.

Aquesta salvació que la humanitat sempre ha anhelat, els creients d'Israel l'experimentaren de manera incomparable. En comptes d'embadalir-se amb veritats intemporals, caminaren amb accions imputables; en comptes de refiar-se d'ells mateixos, confiaren en el Tot Altre; en comptes d'empescar-se idees, escoltaren la veu de l'Invisible. Els fidels israelites sempre conceberen la vida com un camí, la virtut com un pas ferm, la Llei com indicacions divines que ensenderaven els esgarriats.

Caminar amb Déu, però, no ha estat mai cosa fàcil per a ningú, perquè Déu es fa sentir sense deixar-se veure. Acompanyat de l'Invisible, l'home se sent incompreensiblement sol, i exigeix amb impertinència banals claredats que li encuguin els ulls. Atabalat per la por, l'home és incapaç de veure que cal la foscor de la fe per poder sentir el Déu que parla. Els vianants fidels d'Israel van fer moltes vegades la dramàtica experiència de la present absència de Déu. No la pogueren suportar i es foraviaren. La història d'Israel és la gran marrada de l'home que busca el que ja té, que no accepta el que li manca, que refusa l'amor que necessita. Això sí, tant ahir com avui, els infidels tenim sempre als llavis l'excusa de mal pecador: **¡Es que la serp m'ha enganyat!**

Cert que el rèptil maligne s'insinua pertot i sedueix tothom. Cert que el mal del món s'arrossega morós pel camí de la nostra vida, i ens fa fer el que no voldríem. Ara bé, apesats, hem de reconèixer que el mal, el portem dins nostre, i que ens en sentim ineludiblement culpables. Però l'amor de Déu pateix la nostra desfeta i ens parla prometenent-nos la salvació: **"Faré que sigueu enemics tu, la serp del pecat, i la dona que infantarà la salvació; faré que l'enemistat persisteixi entre el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà el cap, i tu l'atacaràs al taló."**

Des de llavors el camí de l'home vers la salvació fa un tombant decisiu. La marrada ja no és inevitable, el poder seductor del mal ja no és irresistible. Déu, **lent per al càstig i ric en l'amor**, s'inclina apiadat vers la humanitat desorientada, i decideix d'intervenir. Els fidels d'Israel havien descobert que el mal estava tan arrelat en l'home, que feren d'Eva, la primera dona, la mare engendradora del pecat. Ara, Déu vol fer tant palès que la salvació és un do gratuït, que escull l'estèril virginitat de la dona per infantar el Salvador, Jesús, el Fill de l'Altíssim.

Déu s'ha enamorat de la poruga feminitat de la Verge, i l'ha triada per fer-hi estada. La drecera que mena a la salvació no arrenca, doncs, del camí emprès per l'esforç viril que vol assolir l'ideal, sinó que parteix de la fecunda acceptació de la gràcia que només germina en la pobresa virginal. **Déu ha concedit el seu favor a Maria, una noia de Natzeret, i l'omple de la seva gràcia.** El missatge diví la saluda i la conforta: **"Déu te guard, Maria, no tinguis por."** Sí, la dona s'escriuix només de pensar que el Sant Esperit de l'Omnipotent pugui cobrir-la amb la seva ombra. Desconcertada, l'ànima cristiana que se sap immerescudament plena de gràcia, és que pot fer altra cosa que abandonar-se a les mans de Déu, tot exhalant aquesta admiració contemplativa: **"Sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules"**

Maur Esteve
Abat de Poblet**"Nosaltres no som més que un camí
a través del qual passa l'amor diví."**

Simone Weil

1

ELS ORÍGENS, OBERTS A LA PLENITUD.

— Sota les imatges d'aquesta poemàtica narració bíblica, hi ha la revelació que en els orígens de la relació entre l'home i Déu, hi ha, misteriosa però real, una lliure actitud d'orgullosa autosuficiència, una rebel·lió, un desamor, que obre la porta al pitjor dels mals: el pecat. La gran esperança és que, finalment, el mal serà vençut. No hi haurà fatalitat, sinó salvació a l'abast de l'home. En Maria, plena de l'amor i de la gràcia de Déu, el Verb prendrà naturalesa humana, i els "orígens" quedaran definitivament endegats i oberts a la plenitud final.

Lectura del llibre del Gènesi (Gn 3:9-15,20)

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre, el Senyor-Déu el cridà i li digué: "¿On ets?" Ell li respongué: "He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat". Li digué el Senyor-Déu: "¿Qui t'ha fet saber que anaves nu? ¿Es que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?" L'home li digué: "La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat". El Senyor-Déu digué a la dona: "¿Per què ho has fet, això? Ella li respongué: "Es que la serp m'ha enganyat". El Senyor-Déu digué a la serp: "Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap, i tu l'atacaràs al taló".

L'home donà a la seva esposa el nom d'Eva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

SALM RESPONSORIAL. — Càntic nou, compost pels israelites, per celebrar festivament el culte en el temple reconstruït novament. Tot el poble de Déu pot entonar cants d'exultança, i abillar-se el cor per celebrar ben aviat la nova i eterna aliança. En la santedat immaculada de Maria comença l'hora de la definitiva victòria de Déu sobre els enemics de l'home.

97:1,2-3ab,3c-4 (R.:1a)

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos.

El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobres contemplen la salvació.
L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.
Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

R. Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses.

2

ACCIÓ DE GRÀCIES AL PARE.

— La salvació és do, gràcia, iniciativa del Pare que "ens destina a ser fills seus per Jesucrist". Maria ocupa un lloc privilegiat en la realització històrica de la salvació que Jesucrist porta a terme. Nosaltres hem estat cridats a esdevenir fins en el Fill, i cohereus del Regne. Ens cal centrar la nostra vida en Crist, la nostra esperança.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 1:3-6, 11-12)

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat.

En ell hem rebut la nostra part en l'herència. Ens hi havia destinat el disseny d'aquell qui tot ho duu a terme d'acord amb la decisió de la seva voluntat. Volia que fóssim lloança de la seva grandesa, nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança.

3

"SÍ", A LA PARAULA.

— La narració de l'Anunciació pertany a l'estil midràxic dels evangelis de la Infància. És un meravellós enfilall d'evocacions bíbliques: Maria, filla d'Israel, hereva de les promeses messiàniques fetes al seu poble, donarà una resposta plenament fidel a la Paraula i al voler de Déu. Plena de fe, d'amor i de gràcia, acollirà el Verb que es fa home en el seu si maternal.

Evangelis segons sant Lluc (Lc1:26-38)

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzeret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: "Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu". Ella, es torbà en sentir aquestes paraules, i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: "No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi". Maria preguntà a l'àngel: "¿Com pot ser això, si jo no tinc marit?" L'àngel li respongué: "L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat, ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible". Maria va respondre: "Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules". I l'àngel es va retirar.

La Bíblia a l'abast

Saber escoltar la paraula

Què és allò que ens diuen les Escriptures? Què ens diu la paraula de Déu? Per una banda ens instrueixen. **Tot el que diuen les Escriptures és per a instruir-nos a nosaltres** (v. 4a). La paraula de Déu, doncs, és llum. L'home instruït no camina a les fosques. Veu el camí. Sap on va. Qui escolta la paraula de Déu, veu clarament el camí que el mena a Jesucrist, glòria de Déu (v. 6). I el camí que mena a Jesucrist passa pel respecte als altres i per la unitat de tots. **Que Déu... us concedeixi també estar d'acord en Jesucrist, perquè, ben avinguts de cor i de llavis...** (vv. 5-6). Amb això **glorifiquem Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor** (v. 6). Per un altre costat, la paraula de Déu ens dona força i consol (v. 4b). No n'hi ha prou de veure-hi clar. És necessari també saber servir-se'n, de la clara visió. Dit altrament: no n'hi ha prou de veure el camí, cal seguir-lo, fer-lo. Qui veu el camí amb clarividència no s'equivoca. Però únicament el que el fa, arriba al final. La paraula de Déu ens fa descobrir el camí de Jesús i alhora ens dona força i delit —el consol bíblic— per fer-lo, aquest camí, que és Jesús. Per això **ens ajuda a mantenir la nostra esperança** (v. 4c).

Saber estar d'acord amb Jesucrist

Estar d'acord amb Jesucrist vol dir acceptar els germans tal com són i admetre'ls en la comunió cristiana. Bella cosa certament, però no gens fàcil. Tota la història de l'Església —i la de cadascú de nosaltres— és plena de proves d'aquesta dificultat d'entesa. La comunió és difícil i cal fer-la constantment. **Que Déu, que us encoratja i us conforta, us concedeixi també estar d'acord en Jesucrist** (v. 5). Fins aquí la cosa es presenta bella i relativament fàcil. Després de tot, Jesucrist, tot i estar molt a prop nostre —ell és amb nosaltres—, és també lluny, o almenys així ens ho pensem. Sant Pau ens diu a continuació que la nova encarnació del Crist històric ara és la comunitat dels germans. Si volem estar d'acord amb ell, doncs, és necessari que estiguem ben avinguts. Prova que hi ha

El pluralisme i la unitat eclesials

(Rm 15:4-9)

diversitat d'estils i maneres de seguir Jesús, que cal respectar, i fer que conflueixin cap a la unitat. Per això aquesta bona avinença ha d'agafar el cor i els llavis. **Ben avinguts de cor.** L'arrel de la caritat ha de brotar de dins de la nostra personalitat. Altrament es corromp molt aviat i es converteix en formulisme hipòcrita. I a la llarga o a la curta, en hostilitat. La unió amb els germans ha de néixer i enfortir-se en el cor. D'aquí ha de sortir enfora. Perquè la bona avinença no és una actitud simplement interior. És essencialment relacional. La caritat no sols s'ha de sentir, sinó que també s'ha de dir. Cal que es manifesti. Per això ha de passar pels llavis.

Saber imitar Jesucrist

Per això, **accepteu-vos els uns als altres com el Crist us ha acceptat, donant així glòria a Déu** (v. 7). La paraula de Déu

ens ha portat a la imitació de Jesucrist. Ell, de dos pobles —els jueus i els pagans—, en va fer un de sol. **Es posà al servei del poble jueu**, i així donava compliment a les promeses de Déu als patriarques. I també es posà al servei dels no jueus, i així manifestava més clarament la "gràcia", la pura bondat de Déu. Jesús no és sols el qui fa la comunió dels homes amb Déu, és també el qui fa la comunió entre els homes. Quan, doncs, en l'Església partim de la realitat del pluralisme de camins de seguiment de Jesús i des d'aquest pluralisme avancem pel camí de la veritable unitat, llavors és quan imitem Jesucrist. Alerta, doncs, amb el monolitisme, l'uniformisme, amb la imposició de les pròpies idees i mètodes. Tot això porta a la desavinença. A la divisió. I alerta també amb el campí qui pugui o amb els franciradors. Això també porta a la desavinença. La caritat, que construeix la comunió cada dia, és respecte, diàleg, recerca d'allò que uneix. En definitiva és manifestació de la nostra pobresa real i acceptació de l'ajuda dels altres. És atenció a la veritat, la bondat, la llibertat, la justícia, que porten a la pau i que són obra de l'acció de l'Esperit de Jesús en nosaltres, i que fa que **ben avinguts de cor i de llavis, glorifiquem Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor**.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

27 - L'Home de Neandertal

Cronològicament la troballa de l'Home de Neandertal fou la primera de totes les d'homínids fòssils, però la correcta interpretació de les seves restes és posterior. No és un fòssil de la importància del Pithecanthropus (=Homo erectus), però en canvi és més conegut. I és que se'n va parlar tant que va acabar fent-se cèlebre. Per això no podem deixar de contar-ne la història. La cosa va anar així:

En la vall de Neander

Era l'estiu de 1856. Darwin encara no havia publicat "l'Origen de les espècies". Uns obrers que treballaven a una pedrera de la vall de Neander (en alemany "Neanderthal"), que és un congost entre dos espadats molt escarpats, no gaire lluny de Düsseldorf, van tirar una barrinada rutinària per a esbocinar la roca i aparegué la configuració d'una cova que tenia uns 18 metres de llarga. En començar a picar la pedra per a esmicolar-la, s'adonaren d'un esquelet que tenia el cap vers l'entrada i els peus cap a dins. Quan hi posaren atenció ja estava mig tróssejat, però encara pogueren salvar la volta del crani i bastants fragments de la resta de l'ossada.

El fòssil fou examinat primer per un arqueòleg aficionat, Fuhlrott, i després per l'anatòmic Schaeffhausen, i arribaren a la conclusió que era d'un primitiu o precursor de l'home actual, que devia haver viscut a l'Era Glacial. El metge de Berlín, R. Virchow, va analitzar aquells ossos amb molt de mirament i va asseverar, el 1872, que eren d'un pobre home esguerrat que havia mort en període històric. Aquesta hipòtesi d'"idiota patològic" no va agradar a tothom; el professor R. Mayer de Bonn va inventar-ne una altra: eren les restes d'un cosac mongol que va passar per Prússia el 1814, tot perseguint l'exèrcit de Napoleó, i que patia d'una raquitis molt forta que li havia fet ratllar-se el front (així explicava els arcs superciliars) i l'havia obligat a descansar a aquella cova on havia finat... De totes maneres fou l'opinió de Virchow la que prevalgué, per l'autoritat que tenia aquest metge, i no es donà, de moment, més importància a aquells fòssils.

Noves descobertes

El 1886, a Spy (Bèlgica), associats a ossos de mamut, rinoceront, i ós de les caver- nes, es trobaren dos esquelets,

no ben complets, amb el seu crani, tant semblants al de la vall de Neander que la cosa va fer pensar en individus d'una raça desapareguda. Aleshores s'adonaren que altres restes trobades anteriorment, però no prou estudiades encara (el crani de Gibraltar, desenterrat el 1848, el d'Engis (Bèlgica) de 1829, la mandíbula d'Arcy-sur-Cure (Yonne, França) de 1859,...) eren també de sers de la mateixa espècie, la qual va acabar per anomenar-se en els medis científics amb el nom d'"Homo neanderthalensis", que era el nom que ja havia proposat, sense gaire èxit de moment, el 1864, el bibleg King. El nom d'"Homo primigenius" de Wilser, 1903, no tingué tanta acceptació i s'ha abandonat ja del tot.

El 1887 a Banyoles (Gironès), al turo de la Formiga, prop del llac, Pere Alsius va trobar una mandíbula, que mossèn Norbert Font i Sagué classificà el 1905 com d'un neandertalenc indubtable i fou estudiada detalladament per Obermaier el 1915. I també a la Cova Negra de Bellús (Vall d'Albaida, València) el 1928 es descobrí un fragment de crani... Avui dia són centenars les restes que tenim de l'home de Neandertal a tot l'occident d'Europa, de Bèlgica fins

a la punta de Gibraltar, a l'Àfrica del nord, a Rússia, a Sibèria i a Palestina. Se'ls divideix en dos grups o races: els prewürmiens i els würmiens (aquestes més abundoses), i s'ha arribat a la conclusió que no són avantpassats directes de l'home actual sinó una raça o subespècie d'Homo sapiens que s'extingí sense deixar descendència. Per això ara s'anomenen científicament "Homo sapiens neanderthalensis", nom proposat per Kleinschmidt el 1922.

Com eren els neandertalencs?

Van viure, segons sembla, en l'espai de temps que va des de fa 150.000 anys fins a uns 30.000; ja que no se'n troba cap fòssil de menys de 30.000 anys ni de més de 150.000. Tenien un crani molt gran, amb una capacitat de 1450 centímetres cúbics de mitjana, superior a la de l'home actual que és de 1250, però això sí, una cara més aviat tosca i lletja per al gust d'avui: uns arcs superciliars molt marcats, narius grosses, sense mentó. D'estatura força baixets: entre 1,55 i 1,65 m.,

però molt fornits. Que tenien intel·ligència ja ningú no en dubta; només cal veure els instruments de pedra que ja es fabricaven ("indústria mosteriana"). A més a més és molt probable, però no dir segur, que creien en el més enllà per la forma com realitzaven els enterraments, com, per exemple, el vellet tan curiosament inhumat descobert a La Chapelle-aux-Saints, el 1908. Fins i tot s'ha vist que de vegades enterraven amb flors, cosa que indica tota una dimensió d'humanitat. També s'ha trobat un ancià neandertalenc que tenia el braç amputat des molt temps abans de morir, potser des de la seva joventut; aquest pobre invàlid va haver de menester una atenció especial de la seva família!

Avui dia, però, l'entusiasme per saber com era l'home de Neandertal ha decaïgut molt d'ençà que se sap que no és el "missing link" entre l'home actual i l'avantpassat simiesc. Tanmateix crec que valia la pena que el coneguésim una mica, oi?

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona

Cinc-cents anys del naixement de Luter

Un sant fallit

El jove Luter tenia pasta de sant i no volia trencar la cristiandat, sinó simplement eradicar l'execrable i blasfem abús de la venda d'indulgències, cosa que no tenia res a veure amb l'ortodòxia catòlica. En resum era una persona a la qual li havia tocat viure uns temps eclesials molt difícils. Si el profeta obedientíssim en Crist esdevingué un rebel, cal reconèixer que la fractura del segle XVI no vingué sense responsabilitats per una i altra part. Ho han reconegut explícitament els 2.500 bisbes del Concili Vaticà II en la seva declaració sobre ecumenisme.

Durant quatre segles, catòlics i protestants han utilitzat el diccionari dels insults, inspirat més en l'estil dels Macabeus que en la mansuetud de Crist. Ara és possible, finalment, traçar una biografia de Luter en termes moderats.

Fem una instantània del personatge, que avui cap catòlic no definiria com un ser dimoniàc (Cocleo) o un monjo dissolut (Denifle) o un psicopàtic (Colosio). Luter nasqué el 10 de novembre de 1483 a Eisleben (Alemanya-Saxònia). Era el segon fill d'una família de benestants camperols esdevinguts després propietaris d'una petita farga. Li posaren Martí, perquè fou batejat el dia d'aquest sant. La teologia del futur reformador ve marcada a foc per l'educació rigorosa de la família summament austera. Ell mateix explica: "Una vegada la meua mare va pegar-me pel furt d'unes poques nous. El meu pare era encara més dur".

Adolescent precoç

L'adolescent revela una precocíssima intel·ligència i passa fàcilment davant de tots els seus companys en el seu currículum escolar. Quan s'inscriu a la Universitat d'Erfurt, el seu pare vol que sigui advocat i li regala un codi amb el desig que transformi el llibre en una mina d'or. Però l'ànima de l'alegre i sociable jove es veu periòdicament atacada per crisis d'angoixa que tenen com a contingut la por de l'infern. Ben aviat el centre de la seva vida és la batalla per la salvació eterna. El 2 de juliol de 1505 retornant a Erfurt després d'unes vacances és sorprès per un furios temporal, durant el qual un llamp el llença per terra, mentre amb espant prega: "Santa Anna, si salvo la vida, em faré monjo".

La vehement protesta del seu pare no l'impedeix d'entrar a l'auster convent agustinian d'Erfurt, on en la penitència cerca la pau de l'ànima. Confessa que els dies de dejuni li semblen més festius que la Pasqua. Els superiors s'entusiasmen amb aquell jove tan fervorós però massa turmentat, i aviat l'ordenen sacerdot. Però en el dia més feliç de la seva vida es produeixen dos incidents. Mentre ofereix el pa i el

vi durant la seva primera Missa, se sent aterrit i vol fugir: "Jo sóc cendra, pols, i estic parlant al vivent, etern i veritable Déu". Durant el dinar, evoca la crida de Déu a través del tro i del llamp, però l'ancià progenitor el talla en sec: "Vulgui el cel que no hagi estat una aparició del dimoni".

Una vegada sacerdot, fa més dura la penitència i dona la impressió de dur l'aurèola a la butxaca. Però no reïx a observar el sermó de la muntanya, i se'n fa una culpa. Se'n confessa llargament per treure fora la més subtil metàstasi de l'egoisme. L'acusació dels seus pecats no esdevé per ell un conhort sinó una tortura.

En aquest clima, li serveix de bona distracció el seu viatge a Roma, al voltant de 1510, on va a pledejar la causa del seu convent. La Roma del bel·licós Juli II no l'escandalitza. No admira tampoc els esplèndids monuments, i només es deixa portar pel record dels màrtirs i de la riquesa de la memòria cristiana. Resta molt ben impressionat de l'òptim equipament assistencial, i puja de genolls l'escala santa per conquerir la certesa de no ser condemnat. El seu temperament

sa que no significa absolutament immoralisme.

Llegint la frase de sant Pau "el just viu de la fe" comprèn que la justícia de Déu no és aquella que condemna sinó aquella que per pura gràcia i misericòrdia justifica i gratuïtament salva. Si les obres no entren en la mecànica de la salvació, igualment s'han de complir per quan són expressió de gratitud a Déu i com a imitació de Jesucrist.

La tesi de la salvació per la fe i la lluita contra el monstruós abús de les indulgències encara es poden inscriure en el cercle del catolicisme. Segons les més recents investigacions el Reformador no fixà les 95 tesis a l'Església com un acte de rebel·lió, sinó que ho envià al seu bisbe com un gest de protesta reformadora.

El pas del Rubicó amb la sortida de Luter del perímetre catòlic es produeix a Lúpsia, en un debat amb Eck, professor de la Universitat d'Ingolstadt, desenvolupat el juliol del 1519. El monjo agustinian atacà a fons la primacia del papa afirmant: "Un senzill laic armat de la Bíblia és més infal·lible que el papa o el Concili si no la tenen". S'ha escrit que un home i

en ella s'atribueixen a la Verge uns títols que solament corresponen a Déu ("Mare de misericòrdia, vida, dolcesa, esperança").

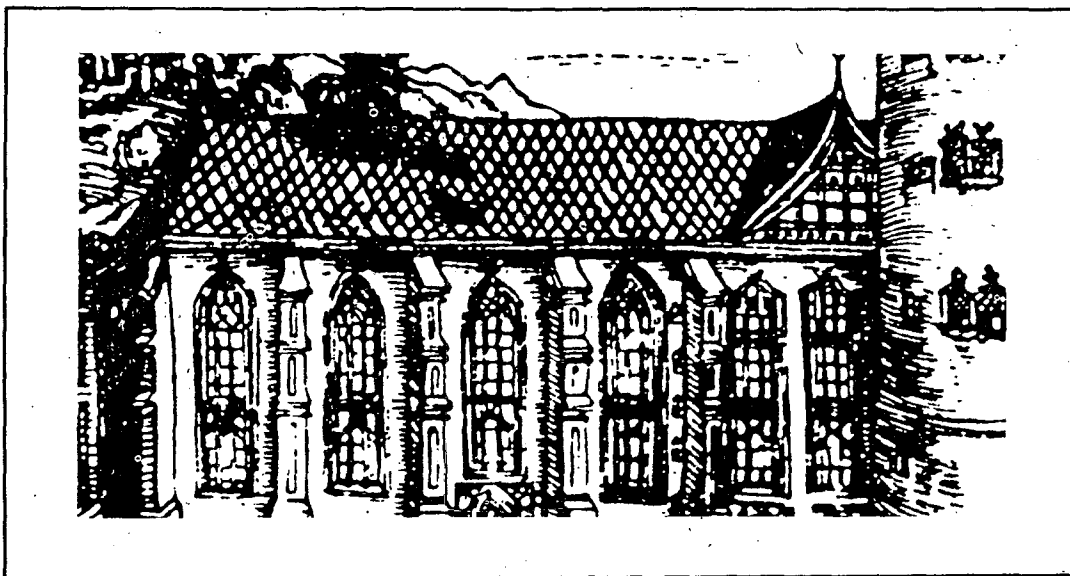
La gran tensió desemboca en la irreparable divisió: en l'impuls polèmic el jove Luter que volia reformar interiorment el catolicisme, acaba fundant una nova teologia, que privilegia l'Església interior, conserva només dos sagraments (Baptisme i Eucaristia), polvoritza els vots monàstics i el celibat eclesiàstic. L'any 1525 es casa amb Caterina Bora, molt més jove que ell, que li dona cinc fills. És un marit ideal, i el matrimoni esdevé una escola

ta, quan s'assaja l'última carta de la unitat, dedicava a l'oració tres hores diàries. Mor pregant. S'havia retirat al seu país nadiu per compondre una avinença entre dos rics germans que s'odiaven. Colpit per un atac de cor, mor el 18 de febrer de 1546. Poc abans havia llegit un tros de la Bíblia i havia comentat: "Som mendicants, sí, és veritat". El no res de l'home i el tot de Déu formaven els pols de la seva sincera fe, amb analogia amb santa Teresa d'Àvila, la gran mística, com escriu l'historicista catòlic Lortz: "El sosteniment profund de la seva personalitat és l'home religiós, el mestre de la pregària". Segons les seves indicacions de mètode, la pregària és essencialment bíblica, adreçada al Déu dels afligits, fruit dels laments de l'Esperit Sant, mai individualista i sempre comunitària. Aquesta profunda sensibilitat religiosa és com un martell que demoleix la tesi marxista exclusivament centrada sobre el factor econòmic i sobre la interpretació de classe. La religiositat de Luter és irreduïble al problema econòmic. Com ha documentat Leonard en la seva monumental història, la Reforma reclutà els seus seguidors entre totes les classes ni que tinguessin oposats interessos. És un índex entre tants, pel qual s'ha de concloure que Luter no accepta la màscara marxista.

En la recent convenció celebrada a Nàpols sota l'ègida de la Facultat de Teologia de la Itàlia Meridional, algú bromejant comentà que, "Si Luter visqués avui, seria un expert de la Cúria Romana". La hipòtesi és antihistòrica, però té quelcom de cert. Avui emergeix una notable convergència entre les diferents confessions cristianes. I ha estat el mateix monsenyor Aloisius Klein, del Secretariat per a la unió dels cristians, qui ha precisat les zones comunes: la centralitat de la Bíblia com a punt de referència de la vida eclesial, la teologia de la creu, la gratuïtat absoluta de la salvació, el paper dels laics i del sacerdot universal, la llengua vulgar en la litúrgia renovada, la radicalitat de la fe en la infinita Majestat de Déu, l'absolutesa de l'Evangeli.

Franco Molinari

Professor d'Història Moderna de la Univer. Catòlica del Sagrat Cor.

manifesta en aquesta circumstància quelcom d'excessiu: en el seu pelegrinatge a Roma ha guanyat tantes indulgències com per buidar tot el purgatori; li desplaça que visquin encara els seus pares: podria enviar-los al paradís.

Salvació per la fe

En tornar a Alemanya, li encarreguen explicar la matèria bíblica en la petita universitat de Witemberg. Però és una paraula de la Bíblia allò que el desespera: "La justícia de Déu". Li reclama a la ment la sanció del foc etern. Arriba a odiar el Senyor iracund i punitiu, fins que arriba l'esdeveniment de la torre. Meditant en la torre del convent, intueix allò que serà el pilar del protestantisme: la salvació per la fe independentment de les obres, co-

una dona divideixen els catòlics i els protestants: el Papa i la Mare de Déu. La cosa és una veritat a mitges. El refús de la jerarquia constitueix veritablement la separació entre l'àrea catòlica i la luterana.

Validesa de la pregària mariana

Però és infundada l'anomenada al·lèrgia luterana vers Maria de Natzeret. Luter mateix escrigué un bell comentari del Magníficat en el qual reconeix la validesa de la pregària mariana. La preocupació pastoral de Luter exclusivament mira d'evitar la desviació idolàtrica, ja que només Crist ha d'ésser en el centre de la fe, i sotmet la devoció mariana a la Bíblia. Contràriament, detesta l'antiga pregària Salve Regina perquè

de caràcter, però que només suavitzava en part el seu caràcter desbordant i desenfrenat. Es retreu la seva excessiva tendència quan escriu: "Hem dedicat més a Caterina que a Crist, que ha fet per mi infinitament més". Passa els últims vint anys com a pastor de la seva comunitat, mentre els seus opuscles són best-seller i la teologia de la pura fe inunda mitja Europa. Temperament inquiet i agressiu, oscil·lant entre humilitat i orgull, és sobretot gran com a pastor d'ànimes: ho reconeix l'espanyol Villoslada, el seu biògraf catòlic més important.

Profunda sensibilitat religiosa

Una de les calúmnies més monstruoses és que Luter no pregués. Durant la dieta d'Augus-

La Bíblia a les Corts i els parlaments catalans

Els monarques catalans de la Baixa Edat Mitjana havien de comptar, per actuar en els grans afers dels seus reialmes, amb les deliberacions de les Corts. Eren la reunió del rei amb els seus prelats, religiosos, barons, cavallers i homes de viles, per a tractar els assumptes de l'Estat i l'administració de la terra. Tingueren el seu origen en la cort comtal, la qual d'ençà el regnat de Jaume I, començà a celebrar sessions extraordinàries amb el nom de "cort general" o "cort solemne". Les Corts adquireixen una importància fonamental i s'institucionalitzen, el 1283 amb Pere el Gran.

Endemés, apareixen en la vida constitucional dels regnes catalano-aragoneses, els Parlaments. Tenien els seus precedents en les antigues assemblees de la Pau i Treva de Déu. S'aplegaven els Braços o estaments amb el rei per a deliberar alguna qüestió particular i precisa. A vegades, la glòria dels Parlaments fou pariona a la de les Corts.

L'oratori parlamentaria

L'oratori política naixia a Catalunya, com a tota l'Europa medieval, en el clos de l'Església. Aquesta influència es manifestava moltes vegades, en l'exordi de les proposicions emparades amb diversos fragments bíblics, sense deixar de costat les citacions dels autors clàssics, fins i tot, l'acabament era semblant a un sermó.

El rei obria la legislatura pronunciant una "proposició" o discurs de la Corona, en llengua catalana. Exposava de forma més o menys compendiosa, la situació política interior o internacional, com a motiu de les peticions que havia de fer a les Corts. En representació d'aquestes, responien al rei un delegat per tots els tres Braços o bé un de cada braç, que també tenien l'Escriptura per la mà.

Erudició bíblica als parlaments

El 6 de juliol de 1355, fou convocat un parlament a Barcelona amb l'objectiu de modificar els acords presos pel tingut a Lleida, el mateix any, relatiu a l'armament de galeres i naus a Catalunya, Mallorca i València per barrar el pas d'un estol que preparaven els genovesos. No van assistir-hi Pere III el Cerimoniós que era a la campanya de Sardenya ni el seu lloctinent l'infant Pere I d'Empúries, però en nom d'ells parlà Jaume de Far del consell reial. Cità les paraules de sant Lluç: "Alegru-vos amb mi" (15:6). I va cloure el discurs aplicant-se una sentència de Jesús: "Les paraules que jo us dic no oïts de mi, no són mies, més

d'aquell Pare que tramés m'hic ha" (Jo.14:10).

Pere III fou un dels reis més parlamentaris i que més contacte tingué amb la seva gent. Era un orador enardit i els seus discursos són com un retaula en el qual tot està classificat. Amb la Bíblia a la mà citava exemples i amb gran solemnitat i rigorisme lògic treia les conseqüències pràctiques de les seves proposicions.

A les Corts de Vilafranca del Penedès (1367) pronuncià un elegant discurs ple d'erudició sagrada i secular, el qual captà la benvolença de l'auditori amb el versicle: "Escolta, poble, el meu ensenyament, escolta les meves paraules" (Salm 78:1).

El 1370 convocà Corts a Tar-

de les bèsties salvatges, i, el rei Ezequies consultant els seus prínceps tot prevenint l'atac del rei sirí Senaquerrib a la ciutat de Jerusalem. La victòria —explica el rei Pere—, fou deguda a la gràcia de Déu i les previsions del sobirà israelià. Satisfet d'haver demostrat que calia estar ben preparat, tornà a repetir l'enunciat del seu discurs, i clogué: "En aquestes paraules dreçant-vos a vosaltres, vos deïem que vetlets en tal manera que los enemics e lladres no ens troben dormen, mas vetlats amb guisa que us puixam dir les paraules que deix Jhesu Christ a sos deixebles (Luce, XII): "Banayrats son los servents quan los troba vetlans llur senyor."

Després d'aplicar a Catalunya les boniques paraules del salm, els esplendors de la pàtria ho omplen tot.

En absència d'Alfons IV, que es trobava a Sicília, des d'on més tard passà a Nàpols cridat per Joan II, restà al principat com a lloctinent la reina Maria. Convocà Corts a Tortosa, les quals després d'haver estat ajornades setze vegades, començaren les tasques el 26 de maig de 1421. La proposició de la reina fou molt curta i es limità a demanar ajut per al seu marit.

Fou contestada per Marc de Vilalba, primer abat del monestir de Montserrat. Començà amb les paraules de sant Pau:

vets armar, foragitant d'aquelles tota dissensió." Encara va treure significat i aplicacions pràctiques a la situació d'aquells moments, de les armes espirituals que l'apòstol esmenta als versicles següents.

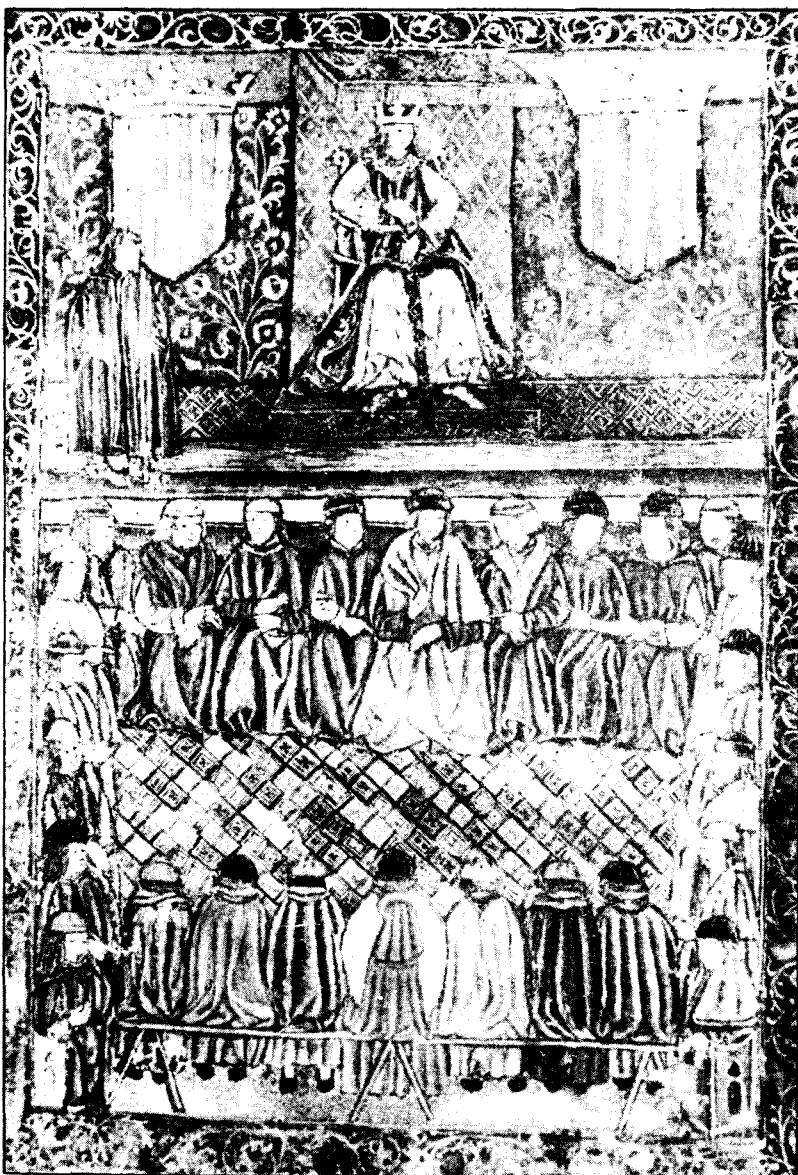
Una figura esplendorosa en l'oratori política catalana, fou Joan de Margarit, bisbe d'Elna, el qual esdevingué cardenal. Era un home del Renaixement, apassionat i batallador. A les Corts de Barcelona (1454) li varen encarregar la resposta al discurs de la Corona. Presidia l'infant Joan de Navarra lloctinent del seu germà Alfons IV. Margarit prengué com a tema, però donant-li un sentit invers, el discurs de Martí l'Humà a les Corts de Perpinyà (1406), que era una exaltació a la pàtria, com ja hem fet notar. El prelat parlà de la grandesa passada i la va contrastar amb la decadència de llavors. Referint-se a la tristor de Nehemies en saber que les muralles de Jerusalem eren un pilot de runam i la crisi moral dels seus habitants, denuncià dramàticament l'abandó que Catalunya vivia aleshores. Encara, els plans de la nació son comparables al plor del profeta Jeremies a l'exili. I tot seguit fa desfilar els grans reis d'Israel: la mort de Saül, el seny de David, la saviesa de Salomó...

La sentència de Casp

Mort el rei Humà s'aplegà el Parlament per a tractar de la successió. El país que havia escoltat l'oratori brillant a les Corts i els Parlaments d'abans, hagué d'escoltar també l'oratori xardorosa i apassionada de Vicent Ferrer. Tan gran fou l'efecte de la seva llengua engegadora, que dominà a favor de Ferran d'Antequera, els parlamentaris de Casp. Avesat a la predicació a la plaça pública, el dia de la proclamació del novell rei, malgrat que no li pertocava parlar, avançà cap el poble i glossà sobre el text: "Feliços els convidats al banquet de nocces de l'Anyell" (Ap. 19:9). El discurs sotmogué la gent, la qual cridà visques al sobirà de la nova dinastia.

La vida dels Països Catalans anava lligada a les Corts i als Parlaments, potser, els primers i més democràtics d'Europa. Qualsevol alteració en el regim d'aquestes institucions, havia de trobar un viu ressò en el seu funcionament i la seva activitat. No és gens estrany, doncs, que els senyals de decadència que hom comença de notar ja en temps de Ferran I, s'accentuin, després d'un curt reviscolament sota el govern del Magnànim, durant el regnat de Ferran el Catòlic i llur successors. "Gloriosa dicta sunt de te Cathalonia".

Joan Gonzalez i Pastor

Una sessió de les Corts sota la presidència del rei. Als bancs al voltant del saló seuen els representants dels tres Braços: eclesiàstic, militar (o noble) i reial (o popular). Aquestes assemblees eren transhumans, per la qual cosa, no sempre se celebraven a la mateixa ciutat (Boix de l'incunable "Constitucions de Catalunya", conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó).

ragona, notificant a la nació a la qual consultava sobre la defensa, com gents estranyes es preparaven a envair el seu territori. El text que encapçala el patriòtic discurs no podia ésser més escaient: "Sapiats açò: que, si lo senyor de la casa, sabia l'hora que lo lladre vingues, vetllaria e no lleixaria foradar aquella; e doncs, siats aparellats" (Lc.12:39). El Cerimoniós plantejà la situació amb la precisió d'un matemàtic, reforçant les seves propostes amb els exemples de David defensant el ramat del seu pare

La darrera proposició de Martí l'Humà a les Corts de Perpinyà (1406) és un monuement de l'eloqüència política. És l'únic sobirà de la nissaga catalana que ha dedicat tot un homenatge parlamentari a la glòria del Principat, posant-li davant: "S'ha dit de tu, oracles gloriosos" (Salm 87:3), que ja predisposa a l'entusiasme. Les citacions del Vell i del Nou Testament es barregen amb les d'autors clàssics, molts d'ells portats per primera vegada pel corrent renaixentista i incorporats ja a les lletres catalanes.

"Revestiu-vos l'armadura de Déu per poder resistir." Descabdellà el text amb d'altres versicles, esmaltant els seus raonaments amb citacions dels pares de l'Església i dels clàssics i donant sentit d'urgència a l'acció que calia prendre. Comparà les tres pedres que David va escollir per a vèncer Goliat amb les virtuts que els cristians han de tenir: la fe, la humilitat i l'esperança. Anà fins l'exageració en dir: "Aquestes tres pedres son figurats los tres Braços d'aquesta cort; e en la concordia d'aquests vos de-

La persona malalta i la sanitat

La fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids és un moviment d'apostolat seglejar d'àmbit internacional, que s'ocupa de la totalitat de les facetes de la persona humana, pretén la promoció i integració social dels malalts i minusvàlids, els quals actuen segons les seves possibilitats.

La fraternitat s'ha proposat al llarg del present curs 1983/84 portar a terme una campanya a nivell estatal de sensibilització de la sanitat.

L'Església ha de ser fidel a la missió de Jesucrist en totes les etapes de la vida, i, per tant ha de posar la vida de Jesús en el cor de la malaltia, de la vellesa i de la mort. Jesús va optar pels pobres i els dèbils, pels malalts, l'evangelí conté moltes escenes en les quals Jesús està prop dels malalts: coixos, sords, paralítics, cecs, leprosos, etc. (Mt 8,2; 9,1-7; 11,5). Dins de la nostra comunitat cristiana els malalts haurien de tenir un lloc actiu, car la vocació de tot creient és viure la crida de la fe d'una manera conscient i responsable. El malalt creient ha de procurar viure la seva situació concre-

ta i difícil com a vertader deixeble de Crist. Per això els creients amb salut han de sentir-se sol·licitats amb els germans que passen per la prova de la malaltia, seguint l'exemple que ens ha donat Jesús durant la seva vida evangèlica.

La presència de l'Església està plena de signes de proximitat i ajuda als necessitats en el transcurs de la història amb diferents institucions religioses que constitueixen un testimoni viu i una apologia rica i convincent.

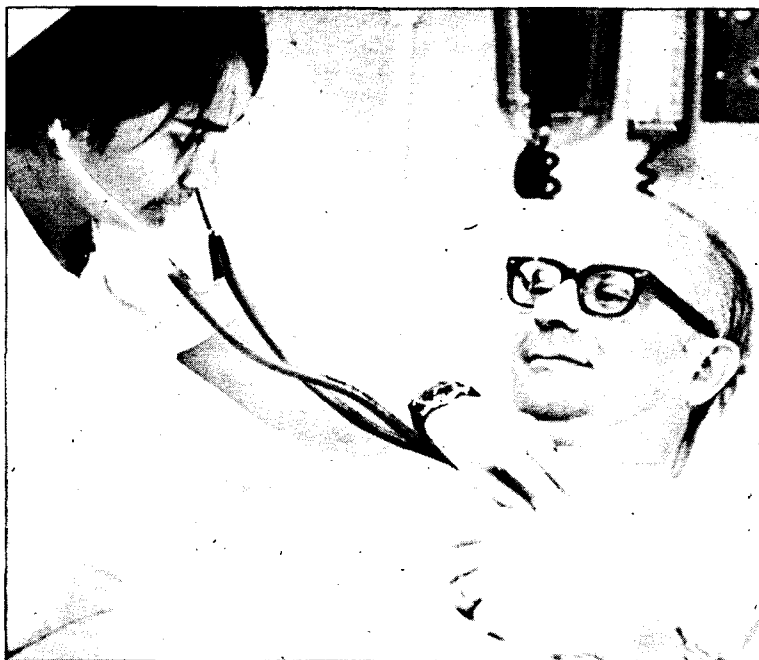
Secularització de la medicina

En el món d'avui on hi ha un avenç tècnic progressiu, que no afecta solament d'una forma immediata en els nous aparells, sinó que també repercuteix en el personal sanitari més nombros i millor preparat; també hi ha un canvi d'ideologia: la medicina se secularitza. L'hospital que era un lloc familiar passa a ser una "empresa"; els aspectes econòmics i d'organització, coordinació, i col·laboració adquireixen una importància capital; igualment es va

prenent consciència de la medicina preventiva, de la promoció de la salut i de la qualitat de la vida; se subratllen igualment el dret a la salut davant una assistència simplement caritativa i benèfica.

L'Església ha de ser present avui dins del món sanitari, però amb un nou estil. Les noves concepcions ens fan pensar que hi ha coses que no poden seguir igual que abans; que els interrogants de l'home d'avui que sofreix són diferents i per tant, l'Església, seguidora de Jesús ha de realitzar igualment un gest salvador i profètic al mateix temps, i "recordar" a tots que la salut i la malaltia són realitats de la vida a les quals s'ha de donar sentit. Ens ha de fer "descobrir" els valors dels malalts i "col·laborar" perquè ningú no es quedi marginat. D'aquesta manera se significarà que els malalts són evangelitzats i que són preferits tal com ho foren per Jesús.

Voldria subratllar que en el món d'avui en el camp sanitari s'han produït i continuaran produint-se molts canvis, i com que és un camp molt tècnic, l'Església, per fer-s'hi present ha de prestar-hi una aten-

L'Església ha de ser present al món sanitari amb un nou estil.

ció renovada, per la qual cosa, tant les persones com les estructures han de prendre un nou estil.

Preocupació per l'home

"Viure", pels malalts, vol dir: "Lluitar contra la malaltia" i també vol dir: "Continuar sent membres de la comunitat humana dels homes" en plenitud de drets. La comunitat humana és interpel·lada

pels malalts: primerament, la seva família; després els seus amics i coneguts; finalment, tota la comunitat civil o cristiana. ¿Hom haurà de dir que no cal ser cristià per participar en la lluita per una humanització de les institucions hospitalàries o per combatre la soledat dels malalts a domicili?

Juan M.ª Vendrell

1977 1983

LA GENERALITAT INFORMA

exposició itinerant

TREBALL

CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES

SANITAT I SEGURETAT SOCIAL

Un recull de més de 160 llibres, 200 cartells, 400 opuscles, de gran interès ciutadà on hi trobareu publicacions de diversos continguts com: "TEXT OFICIAL DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA", "ÚS I ABÚS DE LES DROGUES", "L'HABITATGE. MANUAL DE L'USUARI", "LLIBRE BLANC DE L'ENERGIA A CATALUNYA", etc. Visiteu-la!

BARCELONA
CENTRE COMARCAL LLEIDATÀ
 Gran Via de les Corts Catalanes, 592
 (davant de la Universitat Central)
 Del 29 de novembre a l'11 de desembre de 1983
 Horari: obert tot el dia

Home gran, gran home

A les nostres cultures, té un significat diferent la reunió d'aquestes dues paraules: "home" i "gran", segons que l'adjectiu es posi abans o després del substantiu.

Dir un gran home, una gran dona, expressa la nostra admiració cap a algú pels seus fets o qualitats; per contra dir un home o dona gran és quelcom pejoratiu, és assenyalar que aquet ésser humà és ancià, està ja en el declivi de les seves facultats.

Una altra cosa és quan aquest adjectiu, encara que postposat a un nom propi és alhora substantivat, la qual cosa esdevé especialment amb reis; per exemple: Catalina la Gran o Pere el Gran. Aquí aquesta paraula adquireix un sentit encara més ple de grandesa.

Però jo pregunto: ¿no és ja el fet d'arribar a ancià, un títol legítim de veritable grandesa?

En moltes cultures africanes he vist una enorme veneració per les persones grans. Les veuen vencedores del temps i d'innombrables perills i malalties. Llibres vivents d'història i enciclopèdies de coneixements, arxiu d'experiències i font de prudència i de consells. Per res del món en una llar no es privarien de la possessió d'algun ancià. I encara que aquest es quedi gairebé inconscient i paralític, tenen cura d'ell amb manyagament, ja que la seva mera presència és el signe eficaç que convoca tots a l'harmonia i a la convivència alegre i festiva. Quan se'n mor, corren a casa de parents o amics on tenen dos o més ancians per a suplicar que els prestin, o millor que els donin, un d'aquests humans carregats d'estius perquè presideixi la seva família orfe.

Els ancians són com l'arbre anyenc de capçada frondosa, que aixopluga, ombrreja i atrau pluges, brises i ocells refilaires.

Ser una gran persona és bo, és clar, però s'és així pel que es té: virtuts, habilitats... Ser, en canvi, una persona gran, val dir que la seva grandesa li ve senzillament no del seu tenir, sinó del seu mateix ser, és quelcom d'existencial: una llum radical, òntica. És quelcom misteriós que brega amb el transcendent; que ens parla per si mateix de l'hàbit íntim de l'univers, grandios i limitat alhora.

La mort, com el néixer, són les expressions de la nostra més plena grandesa.

Alfred Rubio, Metge.
De l'Àmbit Maria Corral.

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pa i el ví (5)

Totes aquelles vinyes que voltaven la ciutat han desaparegut. La febre de l'especulació del sòl ha fet vendre i parcel·lar terrenys dedicats a l'agricultura des de temps immemorial. Això ha estat la fortuna de molts propietaris que han vist créixer increïblement el preu de cada pam quadrat. És un signe del temps.

El pagès que conreava pacientment el seu tros, i que al costat dels ceps hi tenia les fileres de pèsols indians, de blat de moro o de mongeteres, i qualche arbre fruïter, ha estat foragitat pels colossals blocs de ciment armat densament poblats.

Ja sé que em dec fer pesat, però amb aquest tema em poseeix la nostàlgia i evoco la infantesa. El meu pare menava una vinya petita i se n'ocupava després del treball habitual i els dies de festa. Hi anava amb bicicleta i manta vegada en tornava amb un cistell de raïm acabat de collir, o de figues verdaletes, —perquè hi tenia una figuera—, o d'albercocs del pinyol dolç, o algun meló o síndria, segons el temps.

Quan arribava el setembre, ja se sentia pertot arreu l'olor del most que eixia dels cellers. A molts carrers n'hi havia un, que feia el vi de moltes vinyes. A molts carrers n'hi havia un, que feia el vi de moltes vinyes. Era arribat el temps de la verema, la collita del raïm. Amb un falcó a la mà, els treballadors tallaven els raïms madurs i anaven emplenant les portadores fins a curullar-les, les encavalcaven en els semalers, que eren dos pals llargs sostinguts per dos homes, un a cada extrem, les traginaven fins al carro, i cap al celler.

Els vailets del carrer érem cridats a l'hora de trepitjar els raïms, i era una gran festa descalçar-se i esclatar els grans de raïm saltant contents, entremig dels homes, que s'ho prenien una mica més seriosament. El gra quedava separat de la rapa i aixafat, a punt d'anar a parar a la premsa que li extreia el suc del tot. Aquest suc és el most que reposa en el cup fins que fa la bullida o primera fermentació. Per acabar de servi, hom el trafega, és a dir, el trasbalsa cap a les bótes del celler d'emmagatzematge. Aquesta acció del trafegament el deslliura de la capa superficial o fargalada i del solatge, anomenat mares del vi, amb la qual cosa queda clar i transparent, tal com el coneixem.

Perles ortogràfiques

"Fa de 4.500 a 4.000 milions d'anys terribles tormentes sovintejaven en una atmosfera travessada per molts focus radioactius ultravioletes provinents del sol." Aquesta explicació acompanyava un dels primers espais d'una exposició sobre els orígens de l'home, molt ben feta i molt ben muntada. És de doldre que empressin el barbarisme tormenta, que ha de ser tempesta.

Albert Pera

LA SARDANA I LA DANSA

La cobla ideal

La revista "Som", editada pel Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya, porta a terme una enquesta per tal d'establir per votació efectuada entre els seus lectors, la formació de la que seria "cobla ideal". Tot i que el resultat de l'enquesta encara no és definitiu, en el número 42 de "Som" corresponent al mes d'octubre de 1983 apareix l'escrutini provisional de vots segons el qual l'esmentada "cobla ideal" estaria integrada pels següents elements: Bernat Castillejo, de la cobla Mediterrània, com a flabiolaire; Lluís Turet i Joan Parés, de la cobla La Principal de la Bisbal, en els seus respectius papers de segon i primer tible. Igualment, els instrumentistes de tenora de La Principal de la Bisbal, en Josep Gispert i l'Albert Monjo, ocuparien els llocs de primer i segon tenor de la "cobla ideal". L'instrumentista de contrabaix més votat en aquesta enquesta de la revista "Som" és Jaume Cristau, de la cobla Miramar. En el lloc de trompeta segon, encapçala la votació Joan Vilanova, de La Principal de la Bisbal mentre que Jordi Compta, de la cobla Els Montgrins, aconsegueix el nombre de vots més elevat d'aquest escrutini provisional, com a primer trompeta d'aquesta hipotètica èlite d'instrumentistes de cobla. Els altres components de la "cobla ideal", per ara, serien el trombó Jordi Figueres, de la cobla Els Montgrins; i el primer i segon fiscorns de La Principal de la Bisbal, Josep Riumalló i Josep Cassú, respectivament.

A més dels ressenyats, cal esmentar que en aquest "hi parade" d'instrumentistes de cobla hi apareixen també components de les cobles Ciutat de Girona, Jovenívola de Sabadell, la Selvatana, La Principal del Llobregat, Ciutat de Barcelona, Maravella, La Principal de Barcelona, Ciutat de Berga, Janio Martí, Girona, Marinada i Costa Brava.

Dances als pobles.—L'Esbart "Joventut Nostra" es proposa de portar les dances tradicionals de Catalunya a les petites viles del nostre país, de mil habitants com a màxim.

Josep Ventura

CRÒNICA CASTELLERA

Ja s'acaba la temporada 83

Per aquestes dates en què el fred ja es comença a sentir quelcom, ha arribat l'hora de tancar aquesta temporada castellerà. Una temporada molt similar a la de l'any passat, però en la qual s'han aconseguit també fites castelleres importants. Si miren enrera i donem un ràpid repàs, caldria destacar els bons intents que ja varem veure per Sant Joan a Valls, on les dues colles locals carregaren els quatre de vuit amb el pilar de sis al mig. Per Sant Fèlix, la colla Vella carregà per primer cop en aquest segle a Vilafranca, un castell de nou; la primera torre de vuit amb folre que carregaren els Joves vallsencs per la diada de l'onze de setembre; els Minyons de Ter-

rassa descarregaren per primer cop el carro gros per la Mercè; per Santa Úrsula, la Vella aconsegueix el quart quatre de nou i els Joves descarreguen una vegada més el cinc de vuit i pel XXV Aniversari dels Minyons de l'Arboç els Castellars de Vilafranca, aconseguien descarregar la primera torre de vuit del segle aixecada a la vila del Penedès. En resum, com ja es pot veure, una temporada molt bona pel que fa als castells aconseguits. És per això que en les properes cròniques, desgranarem colla per colla aquesta temporada que ja ens està deixant.

En aquests dies els Joves de Valls encara aixequen els últims casatells de vuit d'enguany,

així mateix en diferents colles s'estan celebrant les característiques diades de la colla, en les quals quasi en totes hi manquen els castells.

Actuacions de les colles:

—A Altafulla actuaren amb motiu del dia de la colla dels Castellars d'Altafulla, les colles dels Castellars d'Altafulla i Joves dels Xiquets de Valls que aixecaren aquests castells:

—Castellers d'Altafulla: Tres i quatre de set, intent de dos de set, dos de sis, pilar de cinc carregat i pilar de quatre al balcó.

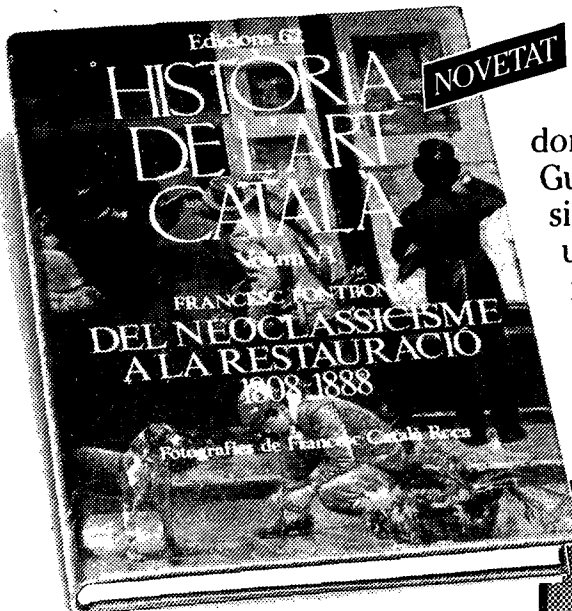
—Joves X. Valls: Dos i tres de set, quatre de vuit, i dos pilars de cinc, un portat també al balcó.

Eloi Roca

HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ

F. Miralles, F. Fontbona, J. R. Triadú, J. Garriga, N. de Dalmases, A. José i Pitarch

Fotografies de F. Català-Roca

NOVETAT, VOLUM VI

DEL NEOCLASSICISME A LA RESTAURACIO 1808-1888

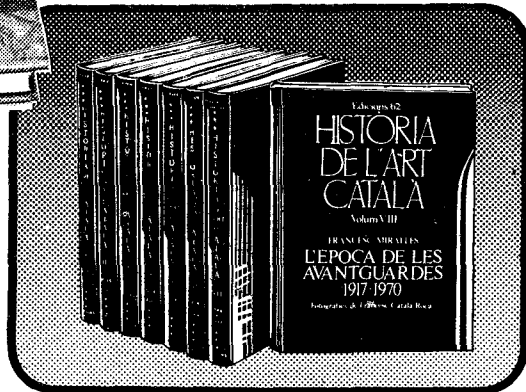
PUBLICAT VOLUM VIII

L'ÈPOCA DE LES AVANTGUARDES 1917-1970

Una anàlisi completa i innovadora del període que va des de la Guerra del Francès fins a l'Exposició Universal, que revaloritza una època històrica important injustament oblidada.

8 volums a tot color
2.000 fotografies

2.300 pàgines
Enquadernats en pell

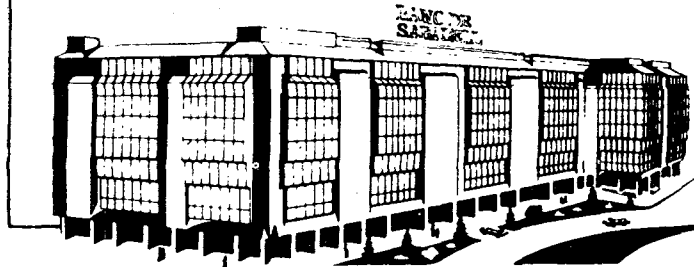

INFORMACIÓ a la vostra llibreria o a Edicions 62, Provença 278, Barcelona-8

De venda a totes les llibreries
EDICIONS 62

Més d'un segle d'experiència bancària

BANC DE SABADELL

LLIBRES

Cap a la llum d'una vida en l'amor (1)

Un llibre escrit per Jesús Martí Ballester, fundador de l'obra "AMOR Y CRUZ". Un llibre lluminós, serè, pacificador. Un llibre escrit al curs dels dies i dels esdeveniments. Un llibre amb aire encimerat. En la perspectiva, en la qual el nostre autor ascètic se situa, brilla afalagadora la llum del sol. I quan les coses es contemplen des d'una certa altura, obtenen el seu lloc adequat, un lloc exacte dins del paisatge. Aquest llibre no és per llegir-lo seguit. És com una espècie de "vademecum" per al camí; company fidel per l'escalament i per l'ascens en el terreny de l'esperit.

Partint del "desordre" —que és el pecat en tota la seva extensió—, l'autor vol conduir mitjançant la "conversió" cap a "Crist" en el camí de l'amor. La "fe" com a relació personal amb Déu, i per altra part com a "crida" ens fa ascendir en la "santedat" exercitant-nos en "l'obediència" i en l'oració. Sovint trobarem en aquest camí la nit i la "Creu", però des de la "humilitat" i amb "l'alegria" pròpia dels seguidors de Jesús, arribarem a ésser "Testimonis actius" del Senyor; perquè en definitiva la santedat és exigència de l'autèntic testimoni. "Caminos de luz" tracta finalment altres temes, com són "Qualitats humanes", "La família", "Litúrgia i temps litúrgics" i "Maria, Mare de l'Església". En l'últim apartat Jesús Martí Ballester estudia la gènesi i el desenvolupa-

ment de la Institució "Amor y Cruz", la qual l'ofereix modestament i humilment per al bé de l'Església. Com un camí més —molt tenaç i actual— per a l'ascens.

Existeix en el llibre una espècie de fil conductor, una espècie de corrent subterrani que ho unifica tot. I és que la "llum" i el "corrent" és l'Esclat, la paraula dels grans mestres espirituals sobretot sant Joan de la Creu i de santa Teresa i de santa Teresa de l'Infant Jesús.

"Caminos de luz" ha crescut lentament. Com els tarongerars de la terra lleuantina, que l'autor podia contemplar en la seva adolescència. Ara amb la maduresa d'un sacerdot expert en camins d'espiritualitat.

En síntesi: allò que hi ha aquí és bona llavor. I quan hom sembla bé, ja hi ha dret a esperar abundosa collita. Monsenyor Damián Iguacén, bisbe de Terol, que ha fet el pròleg de "Caminos de luz" diu sense reticències: "El llibre que tens a les teves mans és un camí de llum, obert a tota persona que vol avançar en la vida espiritual des de les fosques d'una vida barroera a les claredats d'una vida en l'amor generós i total".

¿No us sembla aquest el millor elogi?

(1) CAMINOS DE LUZ. Jesús Martí Ballester. Editorial Balmes. Barcelona 1983.

Jerónimo Beltrán

Teologia moral per a sacerdots i seglars (1)

Tota la redempció és una obra curativa. Per consegüent, tota la teologia, però de manera especial la teologia moral, conté essencialment una dimensió terapèutica. Crist va venir a curar la persona individual en la seva situació concreta, però també a proclamar el regne universal i, per consegüent, a crear un món saludable on hi poguessim viure. Els cristians som terapeutes en Crist. Tenim la missió de curar-nos nosaltres mateixos, guarir-nos reciprocament i col·laborar en la creació d'un món més saludable.

Aquest tercer i últim volum de "Libertad y fidelidad en Cristo" es basa en l'ètica social i tracta explícitament i sistemàticament les dimensions i missions socials de la vida humana i cristiana.

La primera secció tracta dels problemes de la bioètica, la responsabilitat de tota la vida humana, la nostra i la dels altres (capítol I); el significat de la salut i la malaltia, la nostra responsabilitat comuna de la nostra salut i la dels altres, i la vocació concreta d'aquesta professió terapèutica (capítol II); la mort i el morir, la nostra pròpia responsabilitat i també, la d'aquesta professió terapèutica (capítol III).

La segona secció, tracta de la vocació de tots els cristians a ésser llum del món, a produir fruits de justícia i amor per a la vida de tothom: la moral d'aliança i la nostra responsabilitat respecte del món on vivim (capítol IV). Toca el tema de l'ètica de l'ecologia (capítol V); l'ètica de la cultura (capítol VI); l'ètica de la vida socio-econòmica (Capítol VII); l'ètica de la política (Capítol VIII); la missió de la pau dels cristians (Capítol IX).

(1) "Libertad y fidelidad en Cristo" volum III: Responsabilitat de l'home davant la vida. Bernhard Häring. Editorial Herder.

Introducció a la cristologia (1)

Fins la dècada dels anys cinquanta la teologia catòlica pensà que la cristologia era un tractat definitivament aclaridor i tancat. Quedaven, solament, alguns temes marginals, com el de la psicologia de l'home-Déu Jesucrist, el de la seva auto-consciència divina i humana (si és que la va tenir), però aquestes eren discussions escolàstiques que afectaven a molt poques persones, els especialistes. Per a la immensa majoria dels creients, era suficient amb conèixer les antigues veritats del catecisme i mantenir una fervorosa devoció a Crist. Sens dubte, la nova visió de la història dels dogmes, aplicada al concili de Calcedònia, la renovació de la moderna ciència bíblica, el redescobrimient del pluralisme teològic i el diàleg entre cristians i jueus han impulsat, durant els últims vint-i-cinc anys, un nou tractament del procés de la formació de la confessió de fe cristològica.

La present obra ofereix als estudiants i a altres persones interessades, una introducció transparent i intel·ligible dels principals temes dels quals s'ocupa la cristologia. Ha estat escrita partint de les següents preguntes i problemes bàsics: ¿Qui fou Jesús de Natzaret? ¿Quins punts de partida cristològics trobem en la persona i en l'actuació del Jesús històric? ¿Com es va arribar a la fe post-pasqual en Crist? ¿En quins títols i idees s'articula la fe post-pasqual en Crist? ¿En quines circumstàncies i tendències portaren a la formulació del dogma de Crist en l'Església? ¿Quin judici mereixen les noves interpretacions de Jesús?

R.C.

(1) "Cristologia" Franz Joseph Schierse. Editorial Herder.

Premi de periodisme

50 Aniversari
de la
mort del
President Macià

El dia de Nadal farà 50 anys que va morir a Barcelona Francesc Macià i Llussà, artífex de la restauració de la Generalitat de Catalunya l'abril de 1931 i President d'aquesta institució des d'aquella data fins a la seva mort. Ajudar a fer conèixer a les noves generacions la seva gran figura és una de les millors formes de retre homenatge a la seva memòria. Amb aquesta finalitat Esquerra Republicana de Catalunya, el partit que ell va fundar, convoca el PREMI DE PERIODISME "PRESIDENT MACIÀ", d'acord amb les següents

BASES

1.- El Premi serà de 50.000 pessetes i no podrà quedar desert.

2.- Podran optar al Premi els articles que sobre la figura del President Francesc Macià s'hagin publicat des del 1er. d'octubre de 1983 fins al 31 de gener de 1984.

Els articles han de constituir una aportació interessant al coneixement o a la divulgació de la vida i de l'obra del President.

3.- Els articles hauran d'haver estat publicats en llengua catalana en qualsevol diari o revista de venda al públic.

4.- El termini de recepció dels treballs acabarà el 3 de febrer de 1984.

5.- La presentació dels treballs es farà mitjançant el lliurament d'un exemplar de la publicació on l'article hagi aparegut a ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA "Premi PRESIDENT MACIÀ", carrer Villarroel 45, entresol, Barcelona 11.

6.- La composició del jurat serà comunicada oportunament i el veredicté es farà públic el dia 20 de febrer de 1984.

**HOTEL
MUNDIAL**

**CAFETERIA
RESTAURANT**

T. 35 00 00
c/. Sant Ot, 2
LA SEU D'URGELL
(Alt Urgell)

can
solé

restaurant

Posseig, 51 Tel. (93) 886 22 18

VIC

Si som
els que
per la justícia
seran molts els que
tindran Pau.

Si vols informar-te, adreça't a: R. SIBILA I PDI
Rueda 7, 2. 1r. B.
Tel. 471 77

**Dr. J.L. Viscarri
i Trullàs**

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses
i mentals. Alcoholisme.
Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb
jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Pocs places. Tel. 427 44 53.

CUINA

Tortell de festa

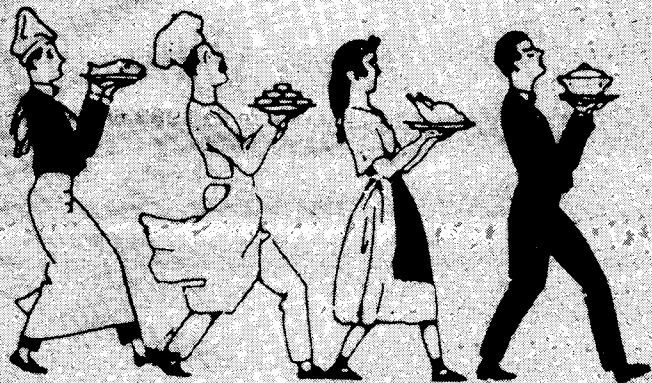
1 tortell de massapa	400 cc de llet
2 rovells d'ou	300 gr de nata
6 cullerades de sucre	3 cullerades de sucre glas
una pell de llimona	4 o 5 cullerades de mermelada
1 cullerada de maizena	de maduixa

Obriu el tortell per la meitat perquè quedin dos cercles que es col·loquen en una plata gran, un al costat de l'altre o en dues plates diferents. La part tallada cap amunt. Bulliu la llet amb la pell de llimona, reserveu una tassa freda per desfer la maizena. Bateu els dos rovells amb les sis cullerades de sucre, després afegiu la maizena amb la llet freda i després amb la llet calenta, batent amb força perquè no es coaguli.

Barregueu bé per un colador fi i poseu-lo a coure remenant-lo amb una cullera de fusta fins que es torni espès, després deixeu-lo refredar una mica, remeneu-lo de tant en tant. Quan estigui quasi fred, cobriu els dos cercles i aplaneu-ho, deixeu-ho refredar completament.

Barregueu la nata amb el sucre glas i la mermelada de maduixa i col·loqueu-la amb ajuda de la mànega i d'un broquet arrissat fent uns cordons al voltant i uns florons en el centre o segons el gust de cadascú.

María Gloria Muntañola

AVUI

Premsa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Telef. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

MODA

La moda de "MODES"

"MODES", és un grup jove de moda que ha sabut escalar en poc temps un lloc privilegiat i això es degut molt essencialment que ve precedit per un gran conjunt de firmes a les quals, des dels seus inicis, se'ls exigeix sobretot, qualitat i autèntica creativitat ja que tota la seva producció és destinada a nodrir la gran xarxa de "boutiques" elegants que es troben disseminades per tot el país.

Unes tendències generals sempre molt equilibrades i d'acord amb les que ens són proposades cada temporada a través d'una gran varietat de peces, de les quals, cada firma, són veritables especialistes i artífexs.

Una moda portable, plena d'equilibri i amb la brillant possibilitat d'absorbir gran part del mercat, el grup "MODES", amb tot el seu bagatge de firmes creadores i sota l'experta direcció del seu promotor Paco Flaqué, van ser presents, una temporada més, al "Saló del Prêt-à-Porter femení" de febrer; aquesta mostra, íntegrament dedicada a la moda corresponent a tardor-hivern 83/84, va ser presentada a través del seu estil, sempre peculiar i atractiu, en el qual la línia, les textures i el color, van tenir un paper important a l'hora de

"Mermelada". Vestit en gènere negre, amb aplicacions de diferents colors, segons les tendències proposades. (Model presentat a "MODES")

presentar els seus mostraris, a través sempre del seu concepte de moda, recolzat bàsicament en tres punts fonamen-

tals, que avalen aquest grup des de la seva formació: estil, qualitat i preu.

María José Ejarque

COSTUMS I TRADICIONS

Del "quinto" al "bingo"

D'ençà que ens coneixem, lectors amics, no m'heu sentit a parlar —o llegit— de jocs prohibits, ni autoritzats, en sentit de recomanació, ni de propaganda. No us vingui de nou, doncs, el títol car no trobareu en aquest paper, res a favor del joc de moda que s'endú força diners.

El "bingo" és, a gran escala i en pla d'especulació allò que abans es jugava a les cases, que se'n deia Loteria o "quinto". Un passatemps familiar on no es jugaven diners sinó les mongetes o cigrons usades per a cobrir els números. Només en rares ocasions una mica de xavalla. Un joc que el "bingo", curiosament, ha tornat a posar de moda.

Fa uns quants anys —potser una vintena—, vaig tenir ocasió de conèixer una singular aplicació de la Loteria o "quinto". Durant el temps pre-nadalenc, a la Cerdanya constituïa una passió. La gent vivia pendent del joc i s'hi movia força diners. No xavalla, certament. No sé si encara dura.

No us vull tenir amb l'ai al cor. Es tractava d'un fi benèfic, per a proporcionar als pobres un bon Nadal. Almenys, un xic de felicitat i eren els Ajuntaments els organismes que fomentaven el joc donant premis importants —porcells, pollastres, galls d'indi, caixes de vins, de torrons etc.— als guanyadors.

Les partides s'organitzaven en establiments públics. Dies abans, els jugadors adquirien els cartons o tauletes necessàries pel joc. I calia fer-ho aviat si no volien perdre l'ocasió de participar-hi.

També es feien partides internacionals si tenim en compte que una part de la Cerdanya és francesa. Els cerdans, doncs, d'una i altra banda de la frontera es reunien i hom donava facilitats per a traslladar-se d'un a l'altre... país. Ah! i si alguns volien anar a Llivia, l'empresa d'autos de línia regalava places.

A banda de fomentar les bones relacions de veïnatge, la tasca caritativa o benèfica era important. Algú pot pensar que si els Ajuntaments tenien diners per a donar tants premis, bé haurien pogut destinar-los directament als pobres, però heu de saber que els premis eren, generalment, donatius i un garri, per exemple, que hauria servit per un parell d'àpats a una família, jugat amb el "quinto" podia proporcionar diners per a moltes menjades per a més famílies.

No sé si encara existeix el costum, ni de quants anys datava. Recordo, això sí, que creava un clima d'amistat, de germanor entre els homes de bona voluntat com correspon als dies nadalencs i hauria de correspondre sempre.

L'amic que va explicar-me aquestes coses, havia vingut a Barcelona un any de molta neu. Tenia pressa per a retornar a Puigcerdà. Jo no m'ho acabava de creure.

—Amb aquestes nevades?

—Sí, fa molt fred, però no puc perdre'm la partida. Potser d'ella depèn una mica més de felicitat per alguns dissortats...

Esteve Busquets i Molas

Jornada 13

La Lliga, d'un cop d'ull

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
17+3	16+4	16+2	15+1	15+1	15+1	15+5	14+2	14	14+2	13+1	13-1	12-2	11-3	11-1	9-3	8-6	4-8

ENCREUATS

Per Rosa Collell

HORIZONTALS

1.- Conjunt de quatre línies horitzontals, i tres espais que, en l'escriptura tradicional del cant gregorià determina l'altura dels sons musicals. Serra del Pre-Pirineu català.

2.- Llibre de la Bíblia. Mot que vol dir "repetició".

3.- En Zoolog. "molà" (cetaci. Inicial de punt cardinal). Conjunció. Nom de consonant.

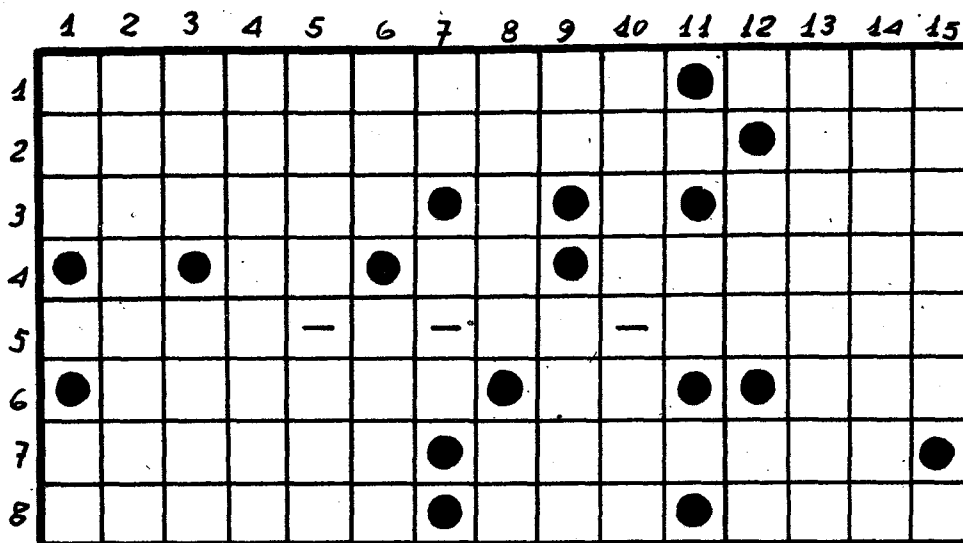
4.- Cinquanta. Vocals. Article. Aquell que fa consistir la felicitat en seguir solament la raó i menysprear el dolor.

5.- Compositor andalús, estudià amb la seva mare, de família catalana i amb Enric Broca.

6.- Càntic de la Missa. La meva. Consonants.

7.- Municipi de la Segarra, a la vall del Llobregós. Conjunt de coneixences literàries o científiques que hom posseeix.

8.- Bressol de la cultura i de l'escriptura alfabètica on feren estada les tribus d'Israel. Nom de lletra. Ni fred ni calent.

SOLUCIÓ

1.- Ter. J. BC.
2.- Ecologia.
3.- Il·l. Aion.
4.- Resinosa.
5.- asse. RCA.
6.- Gila. mian.
7.- Ra. L. A.
8.- asad. Ce.
9.- Mt. Emul.
10.- AEIE. Ala.
11.- S. SF. T.
12.- C. ETA. UT.
13.- Absoldre.
14.- Disil·lab.
15.- Isacar. I.

VERTICALS

1.- Tetragrama. Cadí.
2.- Eclesiastes. Bis.
3.- Roassa. N. i. Essa.
4.- L. IE. La. Estoc.
5.- Joan M. de Falla.
6.- Gloria. Ma. DLH.
7.- Biosca. Cultura.
8.- Canaan. Eia. Tebi.

HORIZONTALS

VERTICALS

1.- Riu del Principat. Consonant. Consonants consecutives.

2.- Ciència que estudia les relacions dels organismes amb el medi on viuen.

3.- (A l'inrevés, de bona estatura. (En castellà, ala sense plumes).

4.- Fem, que conté resina.

5.- (A l'inrevés, nom de consonant. Sigla d'una empresa de radiadors.

6.- Municipi de l'Alta Ribagorça, a la vall de Benasc, al sud-oest. (A l'inrevés, poblet on Jesús curà el fill de la vídua).

7.- Déu egipci. Cinquanta. Preposició.

8.- (A l'inrevés, ball. Nom de consonant.

9.- Abreviatura de metre. El qui cerca superar o igualar a altri.

10.- Vocals. Membre de les aus.

11.- Consonant. Consonants. Manera d'embenar.

12.- Cent. Sigla d'un grup terrorista. (A l'inrevés, pronom).

13.- Perdonar una pena.

14.- Mot que consta de dues síl·labes.

15.- Fill de Jacob. Conjunció.

FUTBOL

Joc de nyaps

En llegir els comentaris que publicà la premsa dilluns passat, hom s'adonà que hi havia una coincidència absoluta a l'hora de jutjar els partits de lliga: el joc brillà per la seva absència, els espectadors s'avorriren de veritat i l'emoció fou escassa. L'espectacle fou similar al que veiérem dissabte al vespre, en el partit televisat des del "Ramón de Carranza" que enfrontava el modest Cadiz amb el totpoderós Barça.

Realment, el que es veu en aquests camps de futbol del país és un joc de nyaps. Els futbolistes es limiten a donar puntades de peu a la pilota. Rarament aturen el joc i pensen una mica allò que han de fer. S'ha de reconèixer, això sí, que els jugadors lluiten de valent i no donen una pilota per perduda. Passa, però, que la gran majoria no tenen prou qualitat futbolística i allà on no n'hi ha no en raja.

No és estrany, tal com ja comentarem en aquesta pàgina abans de jugar-se el partit, que la selecció espanyola perdés davant Holanda en un partit vital per tal d'aspirar a la classificació en la fase final de l'Eurocopa. El seleccionador espanyol no pot fer miracles i ha de treballar amb el material humà de què disposa.

El poc futbol que es veu, avui dia, en els camps de primera divisió l'ofereixen jugadors que vénen de fora. En el partit Cadiz-Barça, per posar un exemple, l'únic home que demostrà qualitat i intel·ligència futbolística fou el salvadoreny "Mágico González" que aconseguí un gol després d'haver driblat mig equip barcelonista. Quants jugadors espanyols són capaços de fer una jugada d'aquestes característiques?

Mala planificació de base

La culpa d'aquest mal joc la tenen les tàctiques conservadores i destructives dels entrenadors, el nerviosisme de les directives i una mala planificació de base de l'esport infantil. Els futbolistes, quan són joves, han d'aprendre a controlar bé la pilota, córrer amb el cap alt, situar-se correctament al camp i preparar-se per assimilar les tàctiques. Totes aquestes coses, elementals, no s'haurien d'explicar a cap professional.

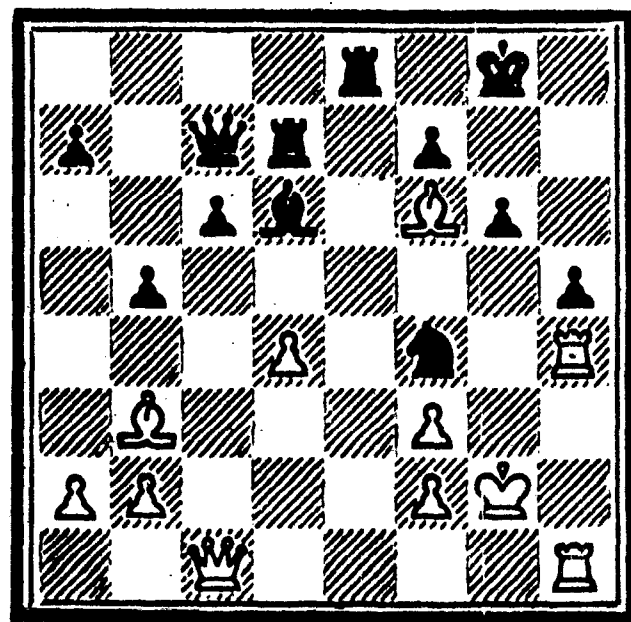
Si segueixen les coses d'aquesta manera, fent un futbol de pati de col·legi que avorreix tothom, l'afició pel futbol pot disminuir considerablement. De fet, si s'observa la mitjana d'edat dels qui assisteixen als partits es veu que és molt alta. L'espectacle —si és que es pot anomenar així— no està a l'abast de totes les butxaques. I és que a pocs llocs, com als camps de futbol, es dona tan poc a canvi de tants diners.

Tomàs Puntí

ESCACS

Per Jaume Mora

Diagrama 91

Blanques juguen i guanyen

Hi ha vegades que la necessitat obliga a fer-ho bonic.

1...Rg7xg6, 2 Af4-g5 Tf2-t4+ i mat seguit.

Solució al Diagrama 90

Jesús ens parla

Busqueu l'evangeli d'avui: Evangeli de Sant Mateu, capítol 3, versets de l'1 al 12.

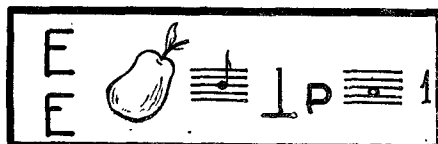
Reflexionem:

1. Sant Joan Baptista, vora el riu Jordà, amb el seu missatge, preparava el poble per a acollir Jesús. Els deia: "Prepareu el vostre cor per rebre el Senyor".
2. Molta gent es penedia dels seus pecats, entraven en les aigües del riu, i Joan els tirava aigua sobre el cap. Era un senyal de penediment i de perdó.
3. Tots nosaltres hem estat batejats amb el "sagrament del Baptisme". En el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, hem estat fets "fills de Déu". L'Advent ens recorda que hem d'acollir i estimar cada dia més Jesús.

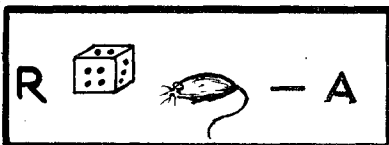
Jeroglífics

Per Rosa Collé

1. Véns o no?

2. Com era el collaret?

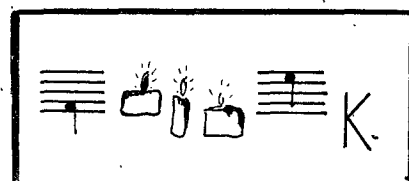
3. No et sembla que treballa poc?

4. ¿Què és aquest menjar?

5. ¿En què treballa la Marta?

- Solucions:
1. Espere, si et plau.
 2. Era daurat.
 3. No pot fer res més.
 4. És un plat antic.
 5. Fa ceràmica.

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" ANY V

180

MOSEN TATE

—Mare, ¿què vol dir "Immaculada Concepció"?

—Manoil, ¿A què ve ara això?

—El dijous no hi ha "cole", perquè és la festa de la "Immaculada".

—Doncs, noi, ho hauries pogut preguntar a mossèn Josep, l'últim dia que tinguéreu catequesi, no?

—No vaig pensar-hi. Però, ¿tu no ho saps?

—Sí, però no sé si sabré explicar-t'ho prou bé. Mira, vol dir que aquella noia de Natzeret que Déu escollí per mare del seu Fill en fer-se home, des del moment en què, fruit de l'amor dels seus pares, començà a existir en el si de la seva mare, fou preservada de tot pecat.

—Quina sort! Oi, mare?

—Sí, però pensa que havia de ser Mare del Fill de Déu en fer-se home. Així, abans de concebre el seu fill, el Fill la salvà del pecat.

—És clar, Ell podia fer-ho, i ho va fer. Segur que Jesús l'estimà molt.

—I l'estima. Nosaltres hem de demanar-li que ens ajudi a ser veritaders seguidors del seu Fill, Jesús.

—T'ho prometo, mare. Dijous li pregaré per tu i per totes les mares del món.

—Ai, Eixerit, de vegades dius unes coses tan boniques...

L'EIXERIT

Avet Set — Avet Set —

Llegendes

En Pere Sí i en Pere No anaren posant dies, setmanes, mesos i anys. Feren caca i non. Anaren de quatre grapes. Anaren cofats amb gorra de cop. Posaren dents. Mullaren llençols. I babaren i també feren babar de satisfacció a pares, avis, oncles i tietes.

De tard en tard muntaven unes revetlles que eren causa de discussions i enuigs entre els seus pares. La mare s'entossudia en la conveniència de gronxar-los per tal que agafessin manyagament el son. El pare a deixar-los bramar fins que es cansessin, i s'adormissin rendits de fatiga i així escarmentessin.

Un dia que tenien la rebequeria d'allò més ben agafada arribà fins a la cambra la cantarella del "sereno" anunciant l'hora i el temps: Les dotze han tocat i fa serena. Les dotze han tocat i fa serena. Just sentir-ho en Pere No s'arrodoní d'ulls i parà en sec, ple d'atenció. En Pere Sí donà la volta. Entreobrí els ulls estranyat. Callà. S'hi posà bé i enfilà el son fins molt més enllà de la sortida del sol. En Pere No restà quiet. Silenciós. Amb els ulls oberts de bat a bat. Prou li passaren la mà pel davant, a tall de ventall, perquè els acluqués. No hi hagué res a fer. Aquell infant badava fins i tot quan dormia. Hom no sabia mai si estava adormit o despert.

El "sereno" esdevingué una bona solució. El "sereno", degudament untat per l'avi, cada nit feia tombs pel veïnat sense allunyar-se massa.

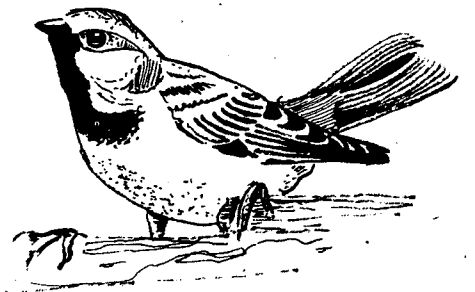
Tan bon punt en Pere Sí i en Pere No encetaven la cantarella el "sereno", amatent, els engaltava: Les dotze han tocat i fa serena. Tot seguit aquells dos angelets de Déu feien un cabussó dins la sona i s'adormien. Cada u segons el seu natural.

El "sereno" s'esperava un moment. Comprobava el resultat. Somreia beatíficament. Es posava la mà sobre el pit, satisfet. Es palpava la cartera i seguia carrers enllà cantant: La una ha tocat... Tot agraït a la Providència els seus camins inescrutables.

Avet Set eslips per a nenes i nens

El pardal coix (II)

El pardal aclarí —sempre en tinc; no creguís per això que no esperi del cel l'aliment de cada dia. És només una petita previsió per atendre els hostes.

Menjaren. Un cop satisfets, la conversa s'animà.

—En aquest niu, vegeres la llum per primera vegada? —preguntà l'oreneta.

—Oh, no! —respongué el pardal — però ja fa molt de temps que hi visc. Aquí vaig aprendre a construir el niu, a guanyar-me la vida, a no tenir ambició, a ésser agraït...

—I generós i amable —afegí l'oreneta complaent.

—Faig el que puc per a servir a tothom, perquè jo també he tingut necessitat d'ésser ajudat... i després d'una pausa prosseguí:

—Si no t'és anutjós escoltar-me, t'explicaré la meua història. A vegades és necessari, i fins i tot medicinal buidar el cor...

—No et sembla, oreneta?

—És ben cert, pardal. Conta, conta; em plaurà molt escoltar-te.

—Doncs bé. Vaig néixer amb l'alba d'un dia d'abril, al cim d'un pollancre, a l'altra banda de la torrentera.

Recordo la traça amb què la mare ens peixia a tots —sis germans baladrers i afamats que mai no ens vèiem tips— sense perdre la paciència.

Com que erem molta colla i jo bastant inquiet, aviat el niu em va semblar petit. El pare deia que anavem poc vestits per sortir a donar un vol pels conreus i per això em vaig escapar, decidit a conèixer la rodalia. Sense pensar en l'alçada que em separava de la terra, ni en les meves aletes mig plumades, em vaig llançar, tal com havia vist que ho feien els meus pares, quan sortiren a buscar-nos aliment.

Sort que al peu de l'arbre hi havia molta herba, sinó rai... prou em trenco coll i barres!, així i tot vaig quedar tan masegat i tolit que no em podia moure.

Als crits dels meus germans, acudiren sol·licitos el pare i la mare, i em tornaren al niu, bo i renyant-me per ésser tan entremaliat.

La mare em digué que si hagués mort de la caiguda, ella amb un disgust així, no hauria pogut viure.

Aquestes paraules varen impressionar-me. Tota una colla de dies vaig comportar-me com un pardal entenimentat.

Però es veu que d'enteniment en tenia ben poc.

L'afany de veure món, molt aviat em tornà a empenyer... i un dia, llavors ja volava força bé, vaig marxar camps a través, oblidant-me del tot de les advertències de la mare.

Vaig córrer tota la jornada, deturant-me només de tant en tant al cim d'un brot quar em calia prendre alè, perquè tenia por que si m'atrapaven em farien tornar a casa.

En arribar al capvespre, estava extenuat i tenia molta gana.

Vaig descobrir una colla d'arbres arrencats, que tenien les branques curulles de fruita; em va fer l'efecte que devia ésser un plat exquisit, i ho vaig endevinar. Com un golafre, no vaig parar de picar, fins que ben tip vaig adormir-me.

Amb un estil de vida així varen transcórrer molts mesos. M'entusiasmava anar descobrint coses noves, sense que ningú m'ho ensenyés.

Però un dia, vaig sentir enyorança... El record d'aquell niu tan ple de germans em feu trobar buida la meua vida solitària i aventurera... I vaig cercar el camí del retorn.

Després de molts dies de recerca, per fi vaig albirar el torrent conegut i els arbres on creia retrobar els meus pares i germans.

El cor em batejava amb el desig vehement de sentir-me a prop seu...

Per això fou més gran el desengany quan, en atàncar-m'hi, vaig veure que del niu no en quedava ni rastre.

Tot sol, prop del torrent, vaig plorar una llarga estona la meua dissort culpable.

Sense il·lusió, mig d'esma, vaig allunyar-me d'aquells paratges plens de records.

Continuarà

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE 4

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 GENT JOVE
12.30 TEMPS I MARCA
14.30 AQUESTA SETMANA
15.00 NOTÍCIES
15.20 INFORMACIÓ ESPORTIVA
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 LAS VIRGENES DE WIMPOLE
17.00 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 MÓN SUBMARÍ
18.55 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.00 NI EN VIU, NI EN DIRECTE
19.30 ESPECIAL MUSICAL
20.30 NOTÍCIES
20.50 INFORMACIÓ ESPORTIVA
21.05 LOU GRANT
22.00 ALTRES POBLES:
"Yanomamis".
23.00 ESTUDI ESTADI
24.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TOM, DICK I HARRIET
16.00 ZARABANDA
16.30 ULTIMES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS-TV: "De mudanza".
19.00 DOCUMENTAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 EL DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE: "Ataque".
(1956)
24.00 COMIAT
CIRCUIT CATALÀ
10.30 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 5

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.00 ENCONTRES EN LLIBERTAT
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTO
18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLUIRE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 OMNI

21.30 WAGNER
22.45 ESPANYOLS
23.45 TELEDIARI
00.05 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PRESENTACIÓ "LA PLAÇA
DEL DIAMANT"
18.15 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 FILA-7
21.00 AVUI A LA 2
21.30 EL MELODRAMA: "La extraña
pareja". (1942)
23.45 MÚSICA I MUSICS
00.15 COMIAT

DIMARTS 6

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERCENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.05 UN MÓN PER A ELLS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA: "Solo para hom-
bres", de Sacha Guitry.
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PER MOLTS ANYS
17.45 VEURE MÓN
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TELEFILM JOVENIL
20.30 RECORDANT A...
"Ricky Nelson".

21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.15 SI JO FÓS PRESIDENT
24.00 COMIAT

DIMECRES 7

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 QUÈ VOL VEURE?
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.00 LA MÚSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 3, 2, 1... CONTACTE
18.55 CANTINFLAS
19.05 NOSALTRES
20.00 DOS EN DISCORDIA
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE
NEGRE AMERICÀ: "Cayo Lar-
go". (1948)
(OSCAR EN 1948 A CLAIRE
TREVOR)
23.25 TELEDIARI
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PUNT DE REUNIÓ
17.30 TALLER DE COMÉDIES.
(Reposició.)
18.00 DOCUMENTS DE LA HISTÒRIA
18.30 XERINOLA
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 8

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 MISSA
11.30 PELLÍCULA
13.00 MUSICAL
13.30 COMARQUES
14.00 CINQ CENTIMS DE CULTURA
14.25 MIRAMAR
15.00 FESTIVAL DE CANTONIGROS

15.30 VEURE MÓN
16.15 ESPECIAL MONTSERRAT
CABALLÉ

CIRCUIT ESTATAL

11.00 SANTA MISSA
12.00 ESPECIAL TEMPS I MARCA
15.00 TELEDIARI
15.35 LLARGMETRATGE: "El Ins-
pector General". (1949)
17.25 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 EL LLANERO SOLITARIO
18.55 CANTINFLAS
19.00 DINS DEL LABERINT
19.30 ELS RIUS
20.00 DE PELÍCULA
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.15 LLIÇONS DE TOCADOR
22.45 SEQUÈNCIES DEL MÓN
23.45 TELEDIARI
00.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 TEATRE PER A NOIS I NOIES
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ
ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL
EN MEJICO: "Susana, demo-
nio y carne". (1950)
23.25 L'EDAT D'OR
00.55 COMIAT

DIVENDRES 9

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 APERITIU AMB...
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 LA MANSION FLAMBARDS
16.30 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LAS FÁBULAS DEL BOSQ
VERT
18.55 CANTINFLAS
19.00 DABADABADA
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
21.05 UN, DOS, TRES
22.40 ANILLOS DE ORO
23.45 TELEDIARI
00.05 BAREMBOIM

00.30 TESTIMONI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'ÈPOCA DE LES
CATEDRALS
16.30 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARALLEL, ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
24.30 COMIAT

DISSABTE 10

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS
13.00 CONCERT
14.00 REVISTA DE TOROS
14.30 LES CORTS ESPANYOLES
15.00 NOTÍCIES
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "El libro
de la selva". (1942)
18.00 ERA UNA VEGADA...
L'HOMME
18.30 ELS VIATGES DE DARWIN
19.25 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.00 NOTÍCIES
20.10 FUTBOL: Màlaga-At. Bilbao.
22.15 INFORME SETMANAL
22.45 DISSABTE CINE: "La reina de
Africa". (1951)
UN OSCAR 1951 A
HUMPHREY BOGART
00.40 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS
11.00 DIBUIXOS ANIMATS
11.15 XERINOLA
11.30 A CAN 80
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO
S'EMPORTA
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 LES NOSTRES COSES
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGILIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 EL CARRO DE LA FARSA
20.00 ÚLTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 OPERA
23.30 TEATRE REAL
00.35 COMIAT
24.00 COMIAT

TELE-CRÍTICA

El melodrama (I)

Què és el melodrama? Sense ha-
ver trobar encara una definició total-
ment satisfactòria, intentaré assa-
jar una resposta sobre una imitació
de la realitat, tan viva, canviant i
complexa.

I per tant, melodrama podria ésser,
un gènere dramàtic, les característi-
ques del qual acostumen ser: argu-
ment amb fons sentimental, a vegades
inverossímil, divers en la forma
d'expressar-se, i que intenta com-
moure, a un públic majoritari, més
impressionable que altra cosa. Per
altra banda, també comporta acció
trepidant, fets inesperats i fortuïts,
trama amb llums i ombres i diferents
contrastos anímics. Això es pot ob-
servar, en la sèrie "Poldark", que no

era altra cosa que un gran melodra-
ma, ratllant a fulletonesc.

Des que el cine és cine, no ens
ha servit, en termes generals, més
que melodrames. Uns resten pitjor i
altres millor. Alguns, no molts, se
salven perquè contenen, encara que
sigui en mínima dosi, autèntics val-
lors humans. Així, recurrent al film
"Rebeca", projectat i amb interval
escàs, dues vegades, i de fàcil re-
cord i que no és més que un autèntic
melodrama, veiem, al costat d'una
versió estereotipada de la perversi-
tat femenina, encarnada en el paper
de casera, el magnífic "rol" de la
principal protagonista femenina,
senzill, tímida, i a la vegada,
confiada, que salva el film de l'ano-
nimat.

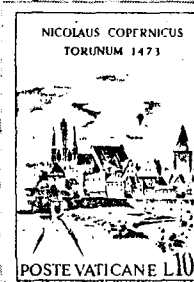
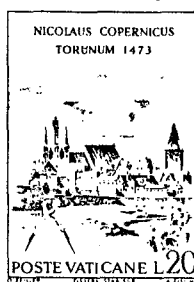
Joan Sans

FILATÈLIA

Por Enric Graupera

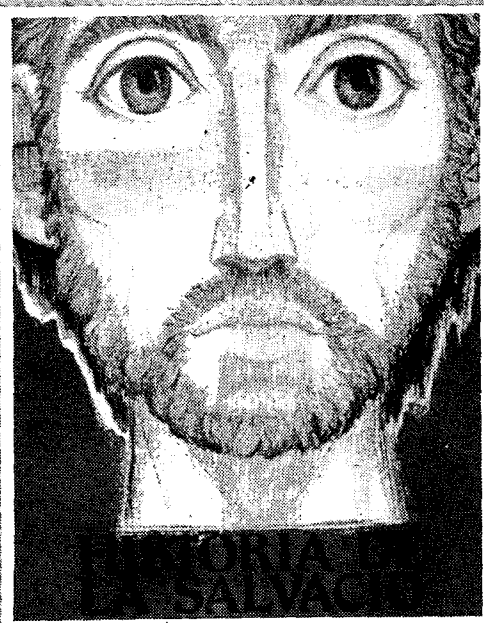
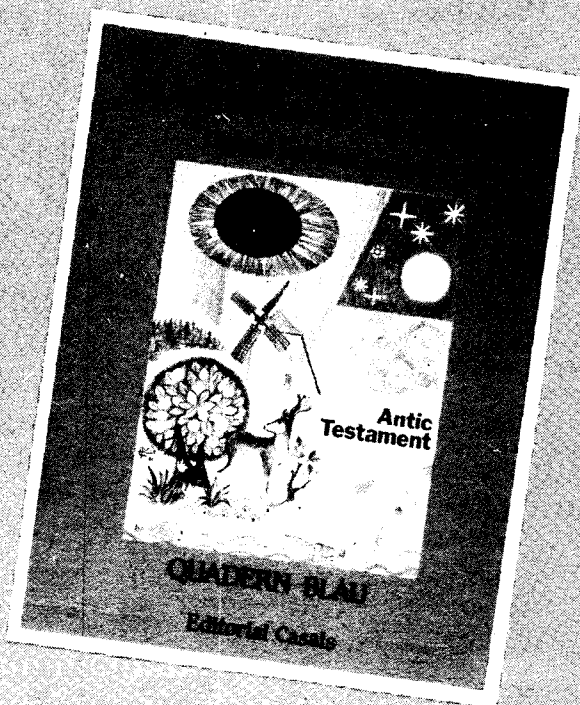
El 19 de juny del 1973, el Vaticà commemorà el V Centenari del naixement de Nicolau Copèrnic amb una sèrie de 4 segells, valor: 20, 50, 100 i 130 lires; dentat, 14; fulls de 40 segells. El de 20, color gris blau, presenta la vista de la vila de Torun; el de 50, color brú, el retrat de Copèrnic; el de 100, color lila, la vila de Torun; el de 130, color blau, retrat de Copèrnic.

Nicolau Copèrnic, astrònom polonès, (Torun 1473-Frauenburg 1543). L'any 1496 fou nomenat canonge de Frauenburg, on hi ha la catedral metropolitana de la diòcesi d'Ermland. Visità Roma (1500), on donà conferències sobre astronomia. Estudià Medicina a Pàdua, i es doctorà en Dret Canònic a la Universitat de Ferrara (1503). A la mort del seu oncle (1512), bisbe d'Ermland, assumí els càrrecs de governador militar, jutge, recaptador d'impostos, vicari general i metge. Reformà l'acunyació de moneda. Fou nomenat administrador general de la diòcesi d'Ermland en el 1517, i fixà la seva residència a Allenstein. Treballà durant molts anys la seva famosa obra "De Revolutionibus Orbium coelestium", acabada en el 1530, però que no s'edità fins trenta anys després. Aquesta obra fou dedicada al papa Paulo III, i en ella tracta de demostrar la seva teoria. L'Església tingué aquesta obra en el famós Index des del 1616 al 1757, per considerar-la contrària al dogma. Entre les seves obres n'hi ha una de Trigonometria (1542), i una traducció de les "Epístoles" de l'escriptor bizantí Teofilact Simo Catta (1509). Se signava "Coppernicus", però el seu vertader cognom era Koppernigk.

LLIBRES NOUS PER UNS TEMPS NOUS

LA FORMACIÓ CRISTIANA A L'ESCOLA, A LA FAMÍLIA I A LA PARRÒQUIA

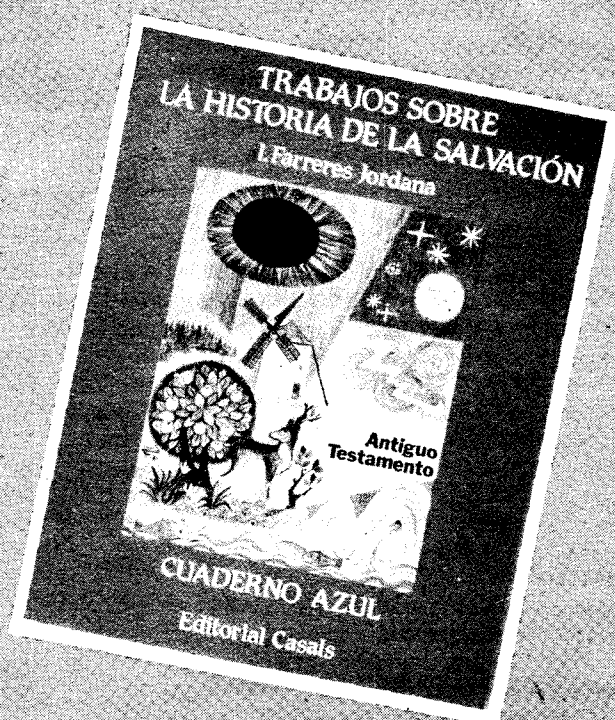

La HISTORIA de la SALVACIÓ comprèn tot l'Antic i el Nou Testament, amb Temes Complementaris per la programació de 6è. i 7è. d'EGB. Un QUADERN de TREBALL per cada curs en facilita l'aprofundiment cristià.

La HISTORIA de la SALVACIÓ (I) és l'adaptació castellana de l'Antic Testament els seus Temes Complementaris i el LÈXIC BÍBLIC, que també són a l'edició catalana. EL CUADERNO AZUL correspon al QUADERN de TREBALL del català i n'acompleix les mateixes funcions.

En preparació immediata: GUIA del MESTRE de la HISTÒRIA de la SALVACIÓ, i un VÍDEO DIDÀCTIC del mateix llibre.

Autor: Ignasi Farreres Jordana.
Dibuixant: Lluçia Navarro.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT
MATERNAL - PARVULARI - E.G.B. - B.U.P.

Casp, 79. Barcelona-13 - Tels. 245 72 03 - 04